

ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର

ମାଓ ସେ ତୁ

ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର

ମାଓ ସେ ତୁ

ଅନୁବାଦକ—
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

ମୂଲ୍ୟ-ବାର ଅଣା

ଗୀନର ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର

ଗୀନର ଗତି କେଉଁଆଡ଼େ ?

ପ୍ରତିରୋଧ ମୂଳକ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ଆମ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଭିତରେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସାହ ଖେଳିଗଲା । ଆଗର ଶୁଖିଲା ମୁହଁ ଆଉ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ, କାରଣ ଆମ ଜାତି ଯେ ଉଧ୍‌ବାର ବାଟ ସବାଶେଷରେ ପାଇଛି ଏ ବିଶ୍ୱାସ ସଭିଙ୍କର ଜନ୍ମିଲା । ନିକଟରେ ଯେଉଁ ଆପୋଷର ହାତୀ ଖେଳିଛି ଓ କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିତିଦିନ ପ୍ରଚାରର ସୁଅ ଛୁଟିଛି ତାହା ପୁଣି ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ବିସ୍ମୟ ସୃଷ୍ଟିକରିଛି । ଏପରି ବିସ୍ମୟ ବିଶେଷ ଭାବେ ତରୁଣ ଗୁହ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିସେବରେ କାମ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଦେଖା ଦେଇଛି । କାରଣ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଏମାନଙ୍କର ଅନୁଭବ ଅଧିକ ଜୀବୁ । ତେଣୁ ଆଜି ଆମ ଆଗରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି “କିପରି ଆଗେଇବା ? କିମ୍ବା ଗୀନର ଗତି କେଉଁଆଡ଼େ ?” ଏହି କାରଣରୁ ‘ଗୀନ-ସଂସ୍କୃତି’ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରକାଶନର ସୁଯୋଗ ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାର ଜରିଆରେ ଗୀନ ରାଜନୀତି ଓ ଗୀନ ସଂସ୍କୃତି ସଂବନ୍ଧରେ ପଦେ ଅପେ କହିହେବ । ସାଂସ୍କୃତିକ ସମସ୍ୟାରେ ମୁଁ ଅଗୁଆଁର । ମୁଁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଶୁର୍ବ୍ ଇଚ୍ଛା କରେ, କିନ୍ତୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ପାଦ ବଢ଼େଇଛି ମାତ୍ର । ଯାହାହେଉ ଆମ କମ୍ପ୍ରେଡ଼ମାନେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେନାନରେ ଗଭୀର ।

ଅଲୋଚନାପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ଲେଖିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ମୋର ମୋଟା ମୋଟି ଲେଖାଟିକୁ କେବଳ ଭୂମିକା ବୋଲି ଦେଖିବାକୁ ହେବ । ଆମ ଦେଶର ପ୍ରମୁଖ ସାଂସ୍କୃତିକ କର୍ମୀମାନଙ୍କ ଲିଖିତ ଆମର ଏ ଲେଖା କେବଳ ବିନାଶ ପ୍ରସ୍ତାବ ହିସାବରେ କାମ ଦେବ । ଆମର ଆଶା ଏହା ଫଳରେ ମିଳିତ ଅଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ ହେବ ଓ ଆମ ଦେଶର ଅବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ହେବ । “ମୂର୍ତ୍ତି ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକରୁ ସତ୍ୟର ସନ୍ଧାନ” କରିବାକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯଦି ଅହମିକା ଯୋଗୁଁ ହୁଏ, ବା ମନକୁ ମନ ତାହା ଖୁବ୍ ମୁଖ୍ୟ ବୋଲି ଧରାଯାଏ କିମ୍ବା ଛିଁକୁ ଛିଁ ତାକୁ ଜୋର ଦେଇ କୁହାଯାଏ ତେବେ ତାହା ଫଳରେ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ହେବନାହିଁ । ଆମକାନ୍ତର ବିପତ୍ତି ଖୁବ୍ ସଙ୍ଗୀନ । କେବଳ ମାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଓ ଦାୟିତ୍ବ ବୋଧକୁ ଆମକୁ ମୁକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ଘେନିବ । ମନୋଗତ ଆତ୍ମମୁରତା ଫଳରେ ସତ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚି ହୁଏନାହିଁ । ମୂର୍ତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟଗତ ଅଭ୍ୟାସକୁ ସତ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚାଏ । ସତ୍ୟର ମାପକାଠି ହେଉଛି କେବଳ ଲକ୍ଷକୋଟି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବୈପ୍ଳବିକ କାର୍ଯ୍ୟ । ‘ଗୀତ ସଂସ୍କୃତି’ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନେ ପ୍ରତି ଏହାକୁ ଆମର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ।

ଆମେ ଏକ ନୂତନ ଗୀତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବୁ

ଗତ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ଗୀତରେ କେବଳ ରାଜନୈତିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ବିପ୍ଳବ ନୁହେଁ, ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବ ଲାଗି ସଂଗ୍ରାମ କରିଆସିଛନ୍ତି । ଏ ସବୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଗୀତ ଲୋକଙ୍କ ଲାଗି ଏକ ନୂଆ ସମାଜ ଓ ନୂଆ ଦେଶ

ଗତିବା । ଏହି ନୂଆ ସମାଜ ଓ ଦେଶରେ ଖାଲି ଏକ ନୂଆ ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେ ରହିବ ତାହା ନୁହେଁ ଏକ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ । ଏହା ଅର୍ଥ ଆମେ ରାଜନୈତିକ ଭାବେ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ହେଉଥିବା ଓ ଅର୍ଥିକ ଭାବେ ଶୋଷିତ ହେଉଥିବା ଗୀତକୁ କେବଳ ରାଜନୈତିକ ଭାବେ ସ୍ୱାଧୀନ ଓ ଅର୍ଥିକ ଭାବେ ସମ୍ବଳ କରୁ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଅଧିକନ୍ତଃ ଦେଶର କେତେକ ଏତେ ଅଳ୍ପ, ପଶ୍ଚାତ୍ତପଦ ଓ ପୁରାତନ ସଂସ୍କୃତି ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ, ସେମାନଙ୍କୁ ସତ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୀ କର ଏକ ନୂତନ ସଂସ୍କୃତି ଦେବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ଗୀତ ଜାତିର ଏକ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରବା ସାଂସ୍କୃତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ କାମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

—୩—

ଗୀତର ଆଦିବାସିକ କୌଶଳ୍ୟ

ଆମେ ଯେଉଁ ଗୀତଜାତିର ନୂତନ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରବାକୁ ବସିଛେ ତାହା କଣ ?

କୌଶଳ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂସ୍କୃତି (ଭାବ ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଗୁଚ୍ଛ) ସମାଜର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଫଳନ; ଯଦି ଏହି ସଂସ୍କୃତି ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଏହି ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି—ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଖୁବ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରେ ଏବଂ ରାଜନୀତି ହେଉଛି ଅର୍ଥନୀତିର ନିର୍ଦ୍ଦାୟ । ସଂସ୍କୃତି ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିର ପରସ୍ପର ସଂପର୍କ ସଂବନ୍ଧରେ ଏହା ହେଉଛି ଆମର ମୌଳିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ । ତେଣୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି କୌଶଳ୍ୟ ଏକ

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ ଏବଂ ତାପରେ ଉକ୍ତ ସଂସ୍କୃତି ସେହି ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରେ । ମାର୍କସ୍ କହୁଥିଲେ “ମଣିଷର ଚେତନା ତାହାର ସ୍ଥିତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ ନାହିଁ ବରଂ ଅପର ପକ୍ଷରେ ତାହାର ସ୍ଥିତି ତାହାର ଚେତନାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ ।” ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହୁଥିଲେ—“ଦାର୍ଶନିକ-ମାନେ କେବଳ ଜଗତକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଅସଲ କଥା ହେଉଛି ଜଗତକୁ ବଦଳାଇବା ।” ମାନବ ସମାଜ ଇତିହାସରେ ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ବୌଦ୍ଧାନିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା । ତାହାହିଁ ଆଦର୍ଶ ଓ ସ୍ଥିତି ଏ ଦୁହଁଙ୍କ ଭିତରେ ସଂପର୍କକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ବୁଝାଇ ଦେବ । ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ମୂଳଭୂତି କରି ମାର୍କସୀୟ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀକୁ ବିକାଶ କରିବା ଲେନିନ ତାଙ୍କର ବିପ୍ଳବ ପ୍ରତିପଲ୍ଲନ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଗୀନର ସାଂସ୍କୃତିକ ସମସ୍ୟା ସଂପର୍କୀୟ ଆମର ଅଲୋଚନାରେ ଏହି ମୂଳ ସୂତ୍ରଟିକୁ ଅବହେଳା କରିବା ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ତେଣୁ ଏକଥା ପରିଷ୍କାର ହେଉଛି ଯେ ଯେଉଁ ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତିକୁ ଆମେ ଧୋଇ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ତାହା ଆମ ଜାତିର ପୁରୁଣା ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ନୂତନ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଆମେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ତାହା ଆମ ନୂଆ ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିରୁ ଅଲଗା ରହିପାରେ ନା । ପୁରୁଣା ରାଜନୀତି ଓ ପୁରୁଣା ଅର୍ଥନୀତି ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତିର ମୂଳଦୁଆ ଏବଂ ନୂଆ ରାଜନୀତି ଓ ନୂଆ ଅର୍ଥନୀତି ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ମୂଳ ଦୁଆ ।

ଗୀନର ପୁରୁଣା ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିର ବିଷୟବସ୍ତୁ କଣ ? ଏବଂ ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତିର ମଧ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ କଣ ?

ଗୁଡ଼ି ଓ ଚୀନ ରାଜବଂଶଙ୍କ ବେଳୁ ଚୀନ ଏକ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସମାଜ ହୋଇଛି । ତାହାର ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିର ଚରଣ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଥିଲା । ତାହାର ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ଥିଲା—ସେ ସଂସ୍କୃତି ସେହି ସାମନ୍ତବାଦୀ ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିର ପ୍ରତିଫଳନ ।

ସେହିହେତୁ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜିବାଦର ଆକ୍ରମଣ ବେଳୁ, ଏବଂ ଚୀନ ସମାଜରେ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀଙ୍କେ କ୍ରମେ ବଢ଼ିବା ଦିନୁ, ତା ଅର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବେଳୁ ଶହେବର୍ଷ ପଛରୁ ଆଜିକା ଜାପାନବିରୋଧୀ ଯୁଦ୍ଧ ଯାଏ; କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଚୀନ ଏକ ଔପନିବେଶିକ, ଅର୍ଥାତ୍ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସମାଜରେ ପରିଣତ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକୃତ ଅଞ୍ଚଳରେ (ଜାପାନ ଯେଉଁ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳ ଅଧିକାର କରିଛନ୍ତି—ଅ: ବା:) ସମାଜର ପ୍ରକୃତ ଔପନିବେଶିକ, ଏବଂ ଅନାଧିକୃତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମାଜର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଦ୍ଧ—ଔପନିବେଶିକ । ଏବଂ ଦୁଇଟିପାକ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାମନ୍ତବାଦୀ ପ୍ରଥା ତଥାପି ପ୍ରଚଳିତ । ପ୍ରଚଳିତ ଚୀନ ସମାଜର ବା “ଜାତୀୟ ଅବସ୍ଥାର” ଏହାହିଁ ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ । ତେଣୁ ମୁଖ୍ୟ ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିର ପ୍ରକୃତ ହେଉଛି ଔପନିବେଶିକ, ଅର୍ଦ୍ଧ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ ତାହାହିଁ ।

ଏହିସବୁ ମୁଖ୍ୟ ରାଜନୀତି । ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସଂସ୍କୃତି ଆମ ବିପ୍ଳବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହି ପୁରୁଣା ଔପନିବେଶିକ, ଅର୍ଦ୍ଧ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ-ସାମନ୍ତବାଦୀ ରାଜନୀତି, ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଆମେ ଧୋଇଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ଏବଂ ଏହି ପୁରୁଣାର ଠିକ୍ ଓଲଟା ଏକ ନୂଆ ରାଜନୀତି, ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସଂସ୍କୃତି ଆମେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ।

ଗୀତ ଜାତିର ନୂଆ ରାଜନୀତି ଓ ନୂଆ ଅର୍ଥନୀତିର ବିଷୟ ବସ୍ତୁତଃ କ'ଣ ହେବ ?

ଗୀତ ବିପ୍ଳବର ଆଦିବାସିକ ଧାରାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦୁଇ ଭାଗରେ ଭାଗ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମ ହେଉଛି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ; ଦ୍ଵିତୀୟ ହେଉଛି ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ।—ଦୁଇଟିଯାକ ବୈପ୍ଳବିକ ଧାରା—ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପର ଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଏଠି ଯେଉଁ ଗଣତନ୍ତ୍ର କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଛି ଏହା ପୁରୁଷା ଧରଣର ପୁରୁଷା ଗଣତନ୍ତ୍ର ନୁହେଁ, ଏହା ନିଆଁଧରଣର ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ର ।

ତେଣୁ ଏଥୁରୁ ବାହାରୁଛି ଯେ ନୂଆ ରାଜନୀତି, ନୂଆ ଅର୍ଥନୀତି ଓ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ଏହି ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି, ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସଂସ୍କୃତିଠାରୁ ଅନ୍ୟକିଛି ନୁହେଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଗୀତବିପ୍ଳବର ଏହାହିଁ ଆଦିବାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ଗୀତର ବୈପ୍ଳବିକ କାର୍ଯ୍ୟରତ କୌଣସି ଲୋକ ଏହି ଆଦିବାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ନ ଦେଖିପାରଲେ ବିପ୍ଳବକୁ ସଫଳ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ସେ ଅକ୍ଷମ ହେବ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଲୋକେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବେ ଏବଂ ସ୍ଵଭାବତଃ ସେ କରୁଣ ଭାବେ ଅସଫଳ ହେବ ।

—୪—

ଗୀତର ବିପ୍ଳବ ବିଶ୍ଵବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶ

ଗୀତ ବିପ୍ଳବର ଯେଉଁ ଆଦିବାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ତାହା ଦୁଇଟି ସ୍ତରରେ ବିଭକ୍ତ—ଗୋଟିଏ ଗଣତନ୍ତ୍ର । ଅନ୍ୟଟି ସମାଜବାଦ । ମାମୁଲି ଭାବେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବୋଲି ଯାହା ବୁଝାଏ ତାହା ପ୍ରଥମସ୍ତରର ଗଣତନ୍ତ୍ର

ନୁହେଁ, ମାତ୍ର ଏକ ନୂଆ, ବିଶିଷ୍ଟ ଗୀନା ଡଙ୍ଗାର ଗଣତନ୍ତ୍ର—ତାହାର ନାମ ନୂତନଗଣତନ୍ତ୍ର । ଏହି ଆଦିବାସିକ ଲକ୍ଷଣ କିପରି ଗଠିତ ହେଲା ? ଗତ ଶହେବର୍ଷ ଭିତରେ ମୂଳରୁ ଏ ଗଣତନ୍ତ୍ରଧିକ ନା ତାହାପରେ ଏହାର ସ୍ୱରୂପ ହେଲା ?

ଉପରୋକ୍ତରୁ ଆମ ଗୀନ ଓ ପୃଥିବୀର ଆଦିବାସିକ ବିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କଲେ ଦେଖାଯିବ ଯେ ଅଫିମ ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ବା ତାର ଠିକ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ଆଦିବାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ୨ୟ ମହାଯୁଦ୍ଧପରେ ଓ ଋଷ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବ ପରେ ଏହା ରୂପନେଲା । ଏହାର ଗଠନ ଧାରାକୁ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ।

ଏ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟହୁଏ ଯେ ଯଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୀନସମାଜର ପ୍ରକୃତ ଔପନିବେଶିକ, ଅର୍ଦ୍ଧ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାମନ୍ତବାଦୀ ତେବେ ଗୀନ ବିପ୍ଳବର ଧାରାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦୁଇ ସ୍ତରରେ ବିଭାଗ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ହେଉଛି ଔପନିବେଶିକ, ଅର୍ଦ୍ଧଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସମାଜକୁ ବଦଳାଇ ତା ସ୍ଥାନରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତର ହେଉଛି ଏକ ସମାଜବାଦୀ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାଲାଗି ବିପ୍ଳବକୁ ଆଗକୁ ଠେଲିଦେବା । ଅମେ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ଗୀନ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ।

ଏହି ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ୧୮୪୦ର ଅଫିମଯୁଦ୍ଧ ବେଳୁଆରମ୍ଭହେଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଗୀନ ସମାଜ ତାର ମୂଳ ସାମନ୍ତବାଦୀ ରୂପବଦଳରେ ଯେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାମନ୍ତବାଦୀ ରୂପନେଲା

ସେତିକିବେଳେ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରର ଆରମ୍ଭ । ଏହି ସମୟ ଭିତରେ ଆମର ଡିପ୍ଟିଫ୍ ବିପ୍ଳବ, ଗୀନ-ଫରାସୀ ଯୁଦ୍ଧ, ଗୀନ-ଜାପାନଯୁଦ୍ଧ, ୧୮୯୮ର ସମ୍ବାର ଆନ୍ଦୋଳନ, ୧୯୧୧ ମସିହା ବିପ୍ଳବ, ମଇ ଝୁର ଆନ୍ଦୋଳନ, ମଇ ୩୦ ଆନ୍ଦୋଳନ, ଉତ୍ତରମୁଖୀ ଅଭିଯାନ, କୃଷିବିପ୍ଳବ, ଉପେନ୍ଦ୍ରର ୯ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବଂ ବଞ୍ଚିମାନର ଜାପାନବିରୋଧୀ ଲଢେଇମାନ ହୋଇଛି । ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସମସ୍ତ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଗୀନ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଥମ ସ୍ତରକୁ ହାସଲ କରିବାଲାଗି ହୋଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଶକ୍ତିର ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପ୍ରଥମ ସ୍ତରକୁ ସଫଳ କରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା-- ତା ଅର୍ଥ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ସାମନ୍ତବାଦକୁ ବିରୋଧ କରିବା ଏବଂ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାଲାଗି ସଂଗ୍ରାମ କରିବା । ଏକ ବାସ୍ତବ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ୧୯୧୧ର ବିପ୍ଳବ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲାଭ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟକିଛି ନୁହେଁ । ଏହି ବିପ୍ଳବର ସାମାଜିକ ଚରଣ ଦେଖିଲେ ଏହା ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଏବଂ ସର୍ବହାର ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ନୁହେଁ । ଏହା ସଫଳ ହୋଇନାହିଁ ତେଣୁ ଆମର ଆନ୍ତର ଉଦ୍ୟମ ଲୋଡ଼ା । କାରଣ ଏହି ବିପ୍ଳବର ଶତ୍ରୁମାନେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅଛନ୍ତି । ସନୟାତ୍ସେନ ଯେଉଁ “ବିପ୍ଳବ” ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରି କହିଥିଲେ ଯେ “ବିପ୍ଳବ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଫଳ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଆମ କମ୍ପ୍ରେଡମାନେ ଆନ୍ତର ଅସୀମ ଉଦ୍ୟମ କରନ୍ତୁ” ତାହା ଏହି ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବକୁ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଥମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ଆରମ୍ଭ ହେବାପରେ ଓ ୧୯୧୭ ମସିହା ଋଷ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବ ହେତୁ ପୃଥିବୀର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଭାବେ

ଦେଶରେ ସମାଜବାଦୀ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲାପରେ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା-ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା ।

ତାହାପୂର୍ବରୁ ଗୀନ-ବୁର୍ଜୁୟା-ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ-ବିପ୍ଳବ ପୃଥିବୀର ପୁରୁଣା ବୁର୍ଜୁୟା-ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତି ଥିଲା ଏବଂ ତାହାର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା ।

କାହିଁକି ? ପ୍ରଥମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଏବଂ ବିଜୟୀ ସମାଜବାଦୀ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବ ପୃଥିବୀର ଐତିହାସିକ ଗତିପଥକୁ ବଦଳାଇଦେଲା ଏବଂ ଦୁଇଟି ଐତିହାସିକ ସ୍ତର ଭିତରେ ଡାକ୍ଷଣ ସୀମାରେଖା ଟାଣିଦେଲା ।

ପୃଥିବୀର ଗୋଟିଏ ଅଂଶରେ ପୃଥିବୀ ପୁଞ୍ଜିବାଦ ଲୋପ ପାଇଲା (ପୃଥିବୀର ୬ ଭାଗରୁ ଭାଗେ ଅଞ୍ଚଳ) । ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ ପୃଥିବୀ ପୁଞ୍ଜିବାଦର ସ୍ୱୟଂ ଲକ୍ଷଣମାନ ପରିସ୍ପାର ଦେଖାଗଲା । ଏଣିକି ପୃଥିବୀର ଯେଉଁ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଅଂଶ ରହିଲା ତାହା ପକ୍ଷରେ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ଉପରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ କିଛି ବାଟ ରହିଲାନାହିଁ । ସେତେବେଳକୁ ଏକ ସମାଜବାଦୀ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ଗୁଡ଼ିକର ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଲକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି । ଏତେବେଳେ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଗୁଡ଼ିକ ମାନଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱରାମାନେ ପ୍ରତିମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ସୋସାଲିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପୁଞ୍ଜିବାଦ

ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ବିପ୍ଳବ ପୁରୁଣା ବୁଦ୍ଧିଯୁଗଳ-ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆଉ ଆସିପାରେନା । ଏହା ଏକ ନୂଆ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆସିବ । ଏହା ଆଉ ପୁରୁଣା ବୁଦ୍ଧିଯୁଗ ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଦୀ ବିଶ୍ୱ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ ହୋଇପାରେନା । ଏହା ନୂଆ ବିଶ୍ୱ ବିପ୍ଳବ—ଅର୍ଥାତ୍ ସର୍ବସ୍ତରର ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ । ଏହି ପ୍ରକାର ବିପ୍ଳବ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ-ଉପନିବେଶକୁ ପୃଥକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଦର ପ୍ରତିବିପ୍ଳବ-ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ବିଚାରବାସୀ ଠିକ୍ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ପୃଥକ ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ବନ୍ଧୁ ।

ସାମାଜିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯଦି ଏହି ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଥମ ସ୍ତରର ପ୍ରଥମ ଯୁଗଟି ମୌଳିକ ଭାବେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧିଯୁଗଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ହୋଇ ରହିଛି ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଦର ବିକାଶ ପଥରୁ ବାଧା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂର କରିବା ହେଉଛି ଏହି ବିପ୍ଳବର ବାସ୍ତବ ଦାବୀ, ତଥାପି ଏହି ଧରଣର ବିପ୍ଳବ ପୁରୁଣା ଧରଣର ବିପ୍ଳବ ନୁହଁ । ପୁରୁଣା ଧରଣର ବିପ୍ଳବକୁ ପୁରୁ ପୁରୁ ବୁଦ୍ଧିଯୁଗ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପରିଗଣିତ କରେ, ଏବଂ କେବଳ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଦୀ ସମାଜ ଗତିବାକୁ ଚାହେଁ । କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧିଯୁଗ ଶ୍ରେଣୀର ଏକନାୟକତ୍ୱର ଅଧୀନରେ ଏକ ଦେଶ ଗତିବାକୁ ଚାହେଁ । ଏହା ଏକ ନୂଆ ଧରଣର ବିପ୍ଳବ । ଏହା ପୁରୁପୁରୁ ବା ଆଂଶିକ ଭାବେ ସର୍ବସ୍ତର ଦ୍ୱାରା ପରିଗଣିତ ହୁଏ । ଏକ ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ ବିପ୍ଳବ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁତା ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ଏକ ଦେଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଶହର ଅବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ଏହି ବନ୍ଧୁତାର ବିଭିନ୍ନ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ହେତୁ ଏହି ଧରଣର ବିପ୍ଳବର ଧାରାକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଭାଗ କରିବାକୁ ହେବ । ମାତ୍ର ତାହାର ମୂଳ ପ୍ରକୃତିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ ନାହିଁ । ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ଆସିବା ଯାଏ ତାହାର ମୂଳ ପ୍ରକୃତି ସେଇଆହିଁ ରହିବ ।

ଏ ଧରଣର ବିପ୍ଳବ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରବଳ ଆକ୍ରମଣ ତେଣୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀମାନେ ଏହାକୁ ପ୍ରଶ୍ନସ୍ୱ ଦେବେ ନାହିଁ, ବରଂ ବିରୋଧ କରିବେ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସମାଜବାଦୀ ଏହାକୁ ପ୍ରଶ୍ନସ୍ୱ ଦିଏ ଏବଂ ସମାଜବାଦୀଗୁଡ଼ିକ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ—ସମାଜବାଦୀ ସବୁହାର ଏହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଏ ।

ତେଣୁ ଏ ଧରଣର ବିପ୍ଳବ ସବୁହାର—ସମାଜବାଦୀ ବିଶ୍ୱ ବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶ । “ଗୀତ ବିପ୍ଳବ ବିଶ୍ୱ—ବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶ ।”

୧୯୨୪—୨୭ ମସିହାର ଗୀତର ମହାନ ବିପ୍ଳବ ସମୟରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ୱ (ଥିସିସ୍) ଯେଉଁ କରାଯାଇଥିଲା । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ଏହାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ଓ ଯେଉଁମାନେ ସେତେବେଳର ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂଗ୍ରାମରେ ଭାଗ ନେଉଥିଲେ) । ସେମାନେ ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏହି ତତ୍ତ୍ୱର ଅର୍ଥ ସେତେବେଳେ ଖୁବ୍ ବିକାଶ ପାଇ ନ ଥିଲା ଏବଂ ସେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଏକ ଝାପସା— ଅନୁଭବ ଆମେ ହାସଲ କରିଥିଲୁ । ମୋର ମନେ ପଡ଼ୁଛି ୧୯୨୫ ରେ ଚେଙ୍ଗ ରୁଙ୍ଗ ମିଙ୍ଗ୍ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇଲେବେଳେ ହୁଡାଓଠାରେ ଟ୍ୟାଙ୍ଗକୈସେକ୍ କହିଥିଲେ ଯେ “ଗୀତ-ବିପ୍ଳବ ବିଶ୍ୱ ବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶ ?”

ଏହି “ବିଶ୍ୱ—ବିପ୍ଳବ” ବୁକ୍ସ୍‌ପ୍ଲେଣ୍ଡାର ପୃଷ୍ଠା ବିଶ୍ୱ ବିପ୍ଳବ ନୁହେଁ । ସେ ବିପ୍ଳବ ଅଟେ ବିଷୟ ହୋଇଗଲାଣି । ଏହା ନୂଆ ବିଶ୍ୱ ବିପ୍ଳବ—ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ । ସେହିପରି ମଧ୍ୟ “ଅଂଶ” ଅର୍ଥ ପୃଷ୍ଠା ବୁକ୍ସ୍‌ପ୍ଲେ—ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ ନୁହେଁ । ଏହା ନୂଆ ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ । ଏହା ଅତି ମହାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ । ବିଶ୍ୱ ଇତିହାସ ଏବଂ ଗୀନ ଇତିହାସରେ ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଉ କେବେ ହୋଇନାହିଁ ।

ସ୍କାଲିନ୍‌ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଧରି ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତତ୍ତ୍ୱ ଥିସିସ୍ ବାଢିଥିଲେ ।

୧୯୧୮ ମସିହାରେ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଲେଖିଥିବା ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସ୍କାଲିନ୍ କହିଥିଲେ ।

“ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବର ମହାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ହେଉଛି—

(୧) “ଜାତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ପରିସରକୁ ଏହି ବିପ୍ଳବ ବ୍ୟାପକ କରି ଦେଇଛି । ଏବଂ ଜାତୀୟ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଏହି ବିପ୍ଳବ ନିର୍ଯ୍ୟାତକ ଦେଶ, ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶକୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଠାରୁ ମୁକ୍ତ କରିବାର ସାଧାରଣ ପ୍ରଶ୍ନରେ ପରିଣତ କରି ଦେଇଛି ।

(୨) ଏହା ବ୍ୟାପକ ସମ୍ଭାବନା ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦେଇଛି ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିବାର ସଠିକ ମାର୍ଗକୁ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଇଛି । ତେଣୁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଓ ପ୍ରାଚ୍ୟର ଦଳିତ ଦେଶ-

ମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଫଳ ଫଣ୍ଡାମର ସାଧାରଣ ସ୍ରୋତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରୁଛି ।

- (୩) ତେଣୁ ଏହା ସମାଜବାଦୀ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଓ ପର୍ୟାୟ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଭିତରେ ସେତୁବନ୍ଧ ବାନ୍ଧ ଦେଇଛି । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିପ୍ଳବ ସମୁଦ୍ଧର ଏକ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ଗଢିଛି । ସେହି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ରୂପ ବିପ୍ଳବର ମଧ୍ୟଦେଇ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଜଗତର ଶିକ୍ଷିକଣ୍ଠେଶୀଠାରୁ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଜଗତର ପର୍ୟାୟ ଜାତଗୁଡ଼ିକ ଯାଏ ବ୍ୟାପିଛି ।” (ଜେ. ଭି. ଷ୍ଟାଲିନ୍ : “ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବ ଓ ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟା;” ମାର୍କସ୍ ବାଦ ଏବଂ ଜାତୀୟ ଓ ଔପନିବେଶିକ ସମସ୍ୟା—ଲରେନସ୍ ଏଣ୍ଡ ଉଇଜାର୍ଡ, ୧୯୪୭ ପୃ ୭୭)

ସେହି ପ୍ରବଳ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିଲା ଷ୍ଟାଲିନ୍, ବାରମ୍ବାର ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅକ୍ସିଡିଏଟିଭ ଔପନିବେଶିକ ବିପ୍ଳବର ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆହୁରଣ କରିବା କରେଇଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ପୁରୁଣା ଧରଣରୁ ଅଲଗା କରିଛନ୍ତି ଓ ସବୁଦିନ ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ ହିସାବରେ ଏହାକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୨୫ ଜୁନ ୩୦ ତାରିଖରେ ସେ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆହୁରଣ ପରିସ୍ଫାର ଓ ଅଧିକ ସଠିକ ଭାବେ ବାଢିଛନ୍ତି । ସେତେବେଳର ଯୁଗୋସ୍ଲାଭିଆ ଜାତୀୟବାଦୀମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଷ୍ଟାଲିନ୍ଙ୍କ ବାଦାନୁବାଦ ବେଳେ ଏହା ସେ ଲେଖିଥିଲେ । ସେ ପ୍ରବଳର ନାମ ଦେଉଛନ୍ତି “ପୁନର୍ବାର ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟା” । ତାହାର ଏକ ଅଂଶ ଏଠି ଦିଆଗଲା ।

“୧୯୧୭ରେ ଷ୍ଟାଲିନ୍ ଲେଖିଥିବା ମାର୍କସ୍‌ବାଦ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟାର ଏକ ଫକ୍ତକୁ କମ୍ପେଡ଼ ସେମିର୍ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅଛି ଯେ, ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରାମ.....ହେଉଛି ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ । ଏହାଫଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗର ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନର ସାମାଜିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେମିର୍ ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ତାହା ନିର୍ଭୁଲ୍ ବୋଲି ସେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ବସ୍ତୁତଃ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଷ୍ଟାଲିନଙ୍କର ପୁସ୍ତିକାଟି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଯୁଦ୍ଧପୂର୍ବରୁ ଲେଖାହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଜାତୀୟ ପ୍ରଚାରଣରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଗୁରୁତ୍ୱ ମାର୍କସ୍‌ବାଦୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିନଥିଲା । ଏବଂ ମାର୍କସ୍‌ବାଦୀଙ୍କର ମୌଳିକଦାବୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାର ସେତେବେଳେ ସବୁଦିନ ବିପ୍ଳବର ଆଶରୁପେ ପରିଗଣିତ ନ ହୋଇ ବୁର୍ଜୁୟାଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ ବୋଲି ଗଣା ହେଉଥିଲା । ସେତେବେଳଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପରିସ୍ଥିତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ବଦଳି ଯାଇଛି ଏକଥା ଏଡ଼ିଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ଆହୁରମଧ୍ୟ ଏକ ପକ୍ଷରେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବ ଯେ ଜାତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବୁର୍ଜୁୟାଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶରୁ ସବୁଦିନ ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶରେ ପରିଣତ କରି ଦେଇଛି ଏହାକୁ ଏଡ଼ିଦେବା ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ହେବ । ୧୯୧୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଲେନିନ ତାଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧ “ଆଦୁନିୟୁରିଣ ସଂବନ୍ଧୀୟ ଆଲେକ୍ସାନ୍ଦର ସ୍ୱିସ୍ତସାର” ନାମକ ଲେଖାରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜାତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ମୌଳିକ ବସ୍ତୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଆଦୁନିୟୁରିଣ ଅଧିକାର, ଆଉ ସାଧାରଣ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ ହୋଇନାହିଁ । ତାହା ସାଧାରଣ ସବୁଦିନ ସାମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଂଶ ଭାବେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଗଲାଣି । ଜାତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ଲେନିନ୍‌ଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀଲେଖା କିମ୍ବା ଋଷ କମ୍ୟୁନିଜମ୍‌ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଲେଖାକୁ ମୁଁ ଆଉ ଉଦ୍ଧାର କରୁନାହିଁ । ଏହିସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ନୂଆ ଐତିହାସିକ ପରସ୍ଥିତି ଫଳରେ ଏକ ନୂଆ ଯୁଗ, ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶ୍ୱ ସର୍ବସ୍ୱରାଜ୍ୟ ବିପ୍ଳବର ଯୁଗରେ ଆମେ ପହଞ୍ଚିଲେଣି । ସେତେବେଳର ବୁକୁସ୍ତା ଗଣ-ତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଅମଳରେ ଷ୍ଟାଲିନ୍‌ଙ୍କ ଲେଖାର ଗୋଟିଏ ପଂକ୍ତିକୁ କମ୍ପେଡ଼ ସେମିର୍ ଯେ ଉଦ୍ଧାର କରିଛନ୍ତି ତାହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କ'ଣ ହୋଇପାରେ ? ତାହାର ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଉଛି ଯେ କମ୍ପେଡ଼ ସେମିର୍ ସ୍ଥାନ, କାଳ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଐତିହାସିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ ରଖି ତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱବାଦର ପ୍ରାଥମିକ ଦାବୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଐତିହାସିକ ପରସ୍ଥିତିରେ ଯାହା ଠିକ୍ ତାହା ଅନ୍ୟ ଏକ ଐତିହାସିକ ପରସ୍ଥିତିରେ ଯେ ଭୁଲ୍ ହୋଇପାରେ ଏ ସତ୍ୟକୁ ଧର ନାହାନ୍ତି.....”(ଜେ. ଭି. ଷ୍ଟାଲିନ୍ ପୁନର୍ବାର ଜାତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ; ମାର୍କସବାଦ ଓ ଜାତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଲରେନସ୍ ଏଣ୍ଡ ଉରଜାଓ ୧୯୪୭ ପୃ ୨୨୫-୬)

ଏଥିରୁ ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେ-ଦୁଇଟି ରକମର ବିପ୍ଳବ ଅଛି । ପ୍ରଥମଟି ବୁକୁସ୍ତା ଅଥବା ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭୁକ୍ତ । ୧୯୧୪ର ପ୍ରଥମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ମହାସମର ଆରମ୍ଭ ହେବାଦିନୁ ଏବଂ ବିଶେଷତଃ ୧୯୧୭ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବ ଦିନୁ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅତୀତର ବସ୍ତୁ ହୋଇଗଲାଣି । ସେହିଦିନଠାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭୁକ୍ତ ବିପ୍ଳବ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ତାହା ହେଉଛି ସର୍ବସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଅଥବା ସମାଜବାଦୀ ବିଶ୍ୱବିପ୍ଳବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଧାନ ଚିହ୍ନ

ହେଉଛନ୍ତି ପୂଞ୍ଜିବାଦୀ — ଦେଶମାନଙ୍କର ସର୍ବହରାଣ୍ଡେଣୀ ଏବଂ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶର ଦଳିତ ଜନତା ଉକ୍ତ ସର୍ବହରାଣ୍ଡେଣୀର ବନ୍ଧୁ । ବିପ୍ଳବରେ ଭାଗ ନେଉଥିବା ଦଳିତ ଜନତା ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀ ବା ଯେଉଁ ପାର୍ଟିର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନା, କାହିଁକି ଏବଂ ସେମାନେ ସତେଜନ ଭାବେ କିମ୍ବା ମନୋଗତ ଭାବେ ଏହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବୁଝନ୍ତୁ ବା ନବୁଝନ୍ତୁ, ମାତ୍ର ସେମାନେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଥିବାଯାଏ, ସେମାନଙ୍କର ବିପ୍ଳବ ସର୍ବହରାଣ୍ଡେଣୀ ସମାଜବାଦୀ ବିଶ୍ୱବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶ ଓ ସେମାନେ ନିଜେ ନିଜେ ସେହି ବିପ୍ଳବର ବନ୍ଧୁ ।

ଗୀନ ବିପ୍ଳବର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ୍ ବଢିଯାଇଛି । ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ବିପ୍ଳବ ଘଟୁଛି ସେହି ଅବସ୍ଥାକୁ ତାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବଢିଯିବାର କାରଣ । ସେ ଅବସ୍ଥା ନିମ୍ନପ୍ରକାରର । ପୂଞ୍ଜିବାଦର ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂକଟ ପୃଥିବୀକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଦରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀୟ ଧାରାକୁ ଘେନିଥିବି । ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁନିଅନ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳର ସମାଜବାଦ ଅବସ୍ଥାରୁ ସାମ୍ୟବାଦ ବା କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ଅବସ୍ଥାକୁ ଗତ କରୁଛି ଏବଂ ସର୍ବହରାଣ୍ଡେଣୀ, ଏବଂ ଦୁନିଆର ସମସ୍ତ ବିପ୍ଳବୀ ଦଳିତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଓ ନେତୃତ୍ୱ ଦେବାର ଶକ୍ତି ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁନିଅନ ହାସଲ କରିଛି । ପୂଞ୍ଜିବାଦୀ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଥିବା ସର୍ବହରାଣ୍ଡେଣୀ ଦିନ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇ ଉଠୁଛି ଏବଂ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟି, ସର୍ବହରାଣ୍ଡେଣୀ, କୃଷକଶ୍ରେଣୀ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଓ ନିମ୍ନମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀଶ୍ରେଣୀ ମାନେ ଏକ ବିରାଟ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜନୈତିକ ଶକ୍ତିସାବରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେଣି । ଏପରି ସମୟରେ ଗୀନ ବିପ୍ଳବର ବିଶ୍ୱ-ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଖୁବ୍ ମାତ୍ରାରେ

କରିଯାଇଛି ତାହା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁକି? ଆମେ ତାହା କରିବା ଠିକ୍ । ଗୀତବିପ୍ଳବ ବିପ୍ଳବବିପ୍ଳବର ଏକ ମହାନ ଅଂଶ ।

ସାମାଜିକ ପ୍ରକୃତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗୀତବିପ୍ଳବର ପ୍ରଥମସ୍ତର (ସାହାଜି ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀସ୍ତରରେ ବିଭକ୍ତ) ଏକ ନୂଆ ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ; ନୂତନତମ ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ଅତୀତର ବହୁକାଳୀନ ନୂଆ ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଏହି ସର୍ବସ୍ବ ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶ ଏବଂ ଏକମହାନ ଅଂଶ ହୋଇ ଆସିଛି ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ମହାନବକ୍ତୃତ ହୋଇ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି ।

ଏହି ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଥମ ସ୍ତରର ପ୍ରଥମ ଯୁଗରେ ବୁର୍ଜୁୟାଦ୍ବାରା ପରିଚାଳିତ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣବାଦୀସମାଜ କେବେହେଁ ବସାଯିବନାହିଁ କି ବସାଯାଇ ନପାରେ । ବିଭିନ୍ନ ବିପ୍ଳବୀ ଶ୍ରେଣୀର ସହଯୋଗିତାରେ ପରିଚାଳିତ ଏକ ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏହି ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଥମସ୍ତରର ପ୍ରଥମ ଯୁଗରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ । ଏହି ସ୍ତର ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲାପରେ ଦ୍ବିତୀୟ ସ୍ତରର ବିକାଶ ଘଟେଇବାକୁ ହେବ—ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟରେ ଗୀତରେ ସମାଜବାଦୀ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଦିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୀତବିପ୍ଳବର ଏହା ସର୍ବପ୍ରଧାନ ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ—ଏହି ବିପ୍ଳବ ଗତ ୨୦ ବର୍ଷର ବୈପ୍ଳବିକ ଧାରାରେ ଗଠି କରାଯାଇଛି । (ମଇ ୪ ତାରିଖ ଆନ୍ଦୋଳନଠାରୁ ଯାହାର ଆରମ୍ଭ) ଏବଂ ଏହାହିଁ ତାର ଜୀବନ୍ତ, ବାସ୍ତବ ବିଷୟବସ୍ତୁ ।

ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି

ଗୀନର ବିପ୍ଳବ ଦୁଇଟି ଐତିହାସିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଭକ୍ତ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ପ୍ରସଙ୍ଗ । ଗୀନ ବିପ୍ଳବର ଏହାକୁ ନୂଆ ଐତିହାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ମାତ୍ର ଗୀନର ଆତ୍ମନିରୀକ୍ଷଣ ରାଜନୈତିକ, ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂପର୍କ ଗୁଡ଼ିକରେ କିପରି ଏହି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ? ତାହାକୁ ଏଠି ଗୁଞ୍ଜାଇବା ଦରକାର ।

୧୯୧୯ ମସିହାର ମଇ ଗୁରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ (୧୯୧୪ ପ୍ରଥମ ମହାସମର ଓ ୧୯୧୭ ରଷ ଆନ୍ଦୋଳନର ବିପ୍ଳବ ପରେ ଏହା ଘଟିଥିଲା) ପୂର୍ବରୁ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ରାଜନୈତିକ ପରିଚାଳନା ଗୀନର ପେଟିବୁର୍ଜୁୟା ଏବଂ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ (ସେମାନଙ୍କର ବୁର୍ଜୁଆ ଲୋକ) ହାତରେ ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଗୀନ ସର୍ବହରାଶ୍ରେଣୀ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ସଚେତନ ସ୍ୱାଧୀନ ଶକ୍ତି ହିସାବରେ ଭାଗ ନେଇ ନ ଥିଲା । ତାହା ପେଟିବୁର୍ଜୁୟା ଓ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀର ଅନୁଗାମୀ ମାତ୍ର ଥିଲା । ୧୯୧୧ ବିପ୍ଳବରେ ସର୍ବହରା ଏହି ଭୂମିକା ନେଇଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ମଇ ଗୁରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ପରେ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ରାଜନୈତିକ ପରିଚାଳନାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବିପ୍ଳବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା କେତେକ ସର୍ବହରା ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଥିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଗୀନ ସର୍ବହରା ଶ୍ରେଣୀ ନିଜ ବିକାଶ ହେତୁ ଓ

ରକ୍ଷା ବିପ୍ଳବର ପ୍ରଭାବରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଏକ ସତେଜନ ସ୍ଵାଧୀନ ଶକ୍ତି ହିସାବରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲା । “ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଧ୍ବଂସ ହେଉ” ଏହି ରଣଧ୍ବନି ଓ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ସମସ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କଲା ଏବଂ କୃଷି ବିପ୍ଳବର ସଫଳତା ଲାଗି ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟି ଏକାକୀ ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇଲା ।

ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ହେଉଛନ୍ତି ଏକ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ-ଔପନିବେଶିକ ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀ । ସେମାନେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତତ । ତେଣୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ତାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜ ଦେଶର ଅମଲତାନ୍ତ୍ରିକ ପେଶାଦାର ଲଢ଼େଇ-ରାଜକୁ ବିରୋଧ କରିବାର ବୈପ୍ଳବିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ କିଛିକାଳ ପାଇଁ କିଛି ପରିମାଣରେ ରଖିଛି । ତାହାର ଉଦାହରଣ ୧୯୧୧ ମସିହା ବିପ୍ଳବ, ଓ ଉତ୍ତରମୁଖୀ ଅଭିଯାନ । ସେତେବେଳେ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ କ୍ଷମତାରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଶତ୍ରୁର ବିରୋଧ କରିବାର ଇଚ୍ଛାହେତୁ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ ସବୁହାର ଓ ପେଟି ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀ ସଙ୍ଗେ ମେଣ୍ଟ ଗଢ଼ି ପାରୁଥିଲା । ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଓ ଜାର ଅମଲର ରକ୍ଷା ବୁର୍ଜୁୟା ଭିତରେ ଏହାହିଁ ପାର୍ଥକ୍ୟ । ଜାରଶାସୀ ରକ୍ଷା ସେତେବେଳେ ଏକ ଯୁଦ୍ଧବାଦୀ-ସାମନ୍ତବାଦୀ ଓ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଦେଖିଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଥିଲା । ରକ୍ଷା ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀର କୌଣସି ବୈପ୍ଳବିକତା ନଥିଲା, ତେଣୁ ବୁର୍ଜୁୟା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ କରିବା ହିଁ ସବୁହାର କାମଥିଲା; ତାସଙ୍ଗେ ମେଣ୍ଟ ଗଢ଼ି ବାନ୍ଧୁହଁ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଯ୍ୟାତତ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ-ଔପନିବେଶିକ

ଗୀନଦେଶର ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ କେତେକାଳ ପାଇଁ ଏବଂ କିଛି ପରମାଣରେ—ବିପ୍ଳବ । ତେଣୁ ସର୍ବଦ୍ୱାରା କାମ ବୁର୍ଜୁୟାର ଏହି ବୈପ୍ଳବିକ ଚରଦକୁ ଅବହେଳା କରିବା ନୁହଁ କିମ୍ବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ଅମଳତାନ୍ତ୍ରିକ ପେଶାଦାର ଲତେଇ ରାଜ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତା ସଂଗେ ମେଣ୍ଟି ବାନ୍ଧିବାର ଯେ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ତାକୁ ଅବହେଳା କରିବା ନୁହଁ ।

ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ଜାଣିବା ଦରକାର ଯେ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଔପନିବେଶିକ ଦେଶର ବୁର୍ଜୁୟା ହୋଇଥିବାରୁ ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭାବେ ସେ ଅତି ଦୁର୍ବଳ । ଏବଂ ଆଉ ଏକ ବୌଦ୍ଧିଷ୍ଟ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତାଠାରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବୌଦ୍ଧିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି ବିପ୍ଳବର ଶତ୍ରୁ । ସଙ୍ଗେ ଅପୋଷ କରି ଦେବାର ବୌଦ୍ଧିଷ୍ଟ୍ୟ । ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା, ବିଶେଷ ଭାବେ ବଡ଼ ବୁର୍ଜୁୟା ବିପ୍ଳବର ଧାରା ଭିତରେ ବି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ସଙ୍ଗେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂପର୍କ ଛିଣ୍ଡାଇବାକୁ ଆଦୌ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁ । ଏବଂ ଗ୍ରାମଗହଳରେ ଭୂମି ଶୋଷଣରେ ନିବିଡ଼ଭାବେ ସଂପୃକ୍ତ ଥିବାରୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ସାମନ୍ତ ବାଦକୁ ଲେପ କରିଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁ କିମ୍ବା ସମର୍ଥ ମଧ୍ୟ ନୁହଁ । ତେଣୁ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ଦୁଇଟି ମୂଳ ସମସ୍ୟା ବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ ଦ୍ୱାରା କଦାପି ସାଧିତ ହେବ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ ୧୯୨୭ ଠାରୁ ୧୯୩୭ର ଲମ୍ବ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଭିତରେ ବୁର୍ଜୁୟା ଲୋକେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଆତ୍ମ-ସମର୍ପଣ କରିଛନ୍ତି, ସାମନ୍ତବାଦୀ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମେଣ୍ଟି ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି; ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରିଛନ୍ତି ଓ ବିପ୍ଳବୀ ଶକ୍ତିର ବିରୋଧ କରିଛନ୍ତି । ପୁଣି ଏବର କାମାନ ବିରୋଧୀ

ଲଢ଼େଇ ବେଳେ ଔଷଧ୍ୟାଙ୍ଗୁଳିକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମୁଖର ଏକ ଅଂଶ ଶବ୍ଦ ପାଖରେ ଆସୁ ବିକସି କରୁଛି । ଏହା ଫଳରେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ନୂଆ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟତାର ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମିଳିଲା । ଇତିହାସରେ ଗୀତ ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଓ ଅଗ୍ରଗାମୀ ସୁରୋପ ଓ ଅମେରକା ଦେଶମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଭିତରେ ବିଶେଷତଃ ଫରାସୀ ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଭିତରେ ଏହାହିଁ ପାର୍ଥକ୍ୟ । ବୁଦ୍ଧିମୁଖ କ୍ରିଷ୍ଣ ବେଳେ ସୁରୋପ ଓ ଅମେରକା ଦେଶ ସମୂହ ବିଶେଷତଃ ଫ୍ରାନସର ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଶ୍ରେଣୀ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ନିପୁଣତାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା, ମାତ୍ର ଗୀତ ଦେଶର ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଶ୍ରେଣୀର ଏହି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟର ଅଭାବ ରହିଛି ।

ଏକ ପକ୍ଷରେ ବୌଦ୍ଧବିଜ ପ୍ରକୃତ ଅପରପକ୍ଷରେ ଆପୋଷ କରିବା ପ୍ରକୃତ ଏହାହିଁ ଗୀତ ବୁଦ୍ଧିମୁଖର ଯାଉଁଳି ପ୍ରକୃତ । ଇତିହାସକୁ ଦେଖିଲେ ସୁରୋପ ଅମେରକା ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଶ୍ରେଣୀର ଏହି ଯାଉଁଳି ପ୍ରକୃତ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଛି । ଶବ୍ଦ ଯେତେବେଳେ ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଶ୍ରେଣୀକୁ ବିପଦଗ୍ରସ୍ତ କରୁଛି ସେତେବେଳେ ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକଙ୍କ ସହିତ ମେଣ୍ଟି ବାନ୍ଧିବା ଓ ଶ୍ରମିକ କୃଷକ ଯେତେବେଳେ ଜାଗତିଆର ହେଉଛନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ବିରୋଧ କରିବା, ଏହି ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ବୁଦ୍ଧିମୁଖଙ୍କଠାରେ ଦେଖା ଯାଇଛି । କେବଳ ଗୀତ ବୁଦ୍ଧିମୁଖ ଏହି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର ଭାବେ ଦେଖାଉଛି ।

ଏହା ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଗୀତରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦକୁ ଗାଦିଚ୍ୟୁତ କରିବାକୁ ଯିଏ ଲୋକଙ୍କୁ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇପାରିବ, ଲୋକେ ତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତେ । କାରଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ, ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିଶେଷତଃ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଲୋକଙ୍କର ଭ୍ରଷ୍ଟଣ ଶବ୍ଦ । ଅଜି ଯିଏ ଜାପାନ

ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀକୁ ଦେଶରୁ ତଡ଼ି ଦେବାକୁ ଲୋକଙ୍କୁ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇ ପାରିବ ଏବଂ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଜନୀତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବ ସେ ଲୋକଙ୍କର ହାଣ କର୍ତ୍ତା । ଚୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଯଦି ଏକଥା କରି ପାରେ ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ମାତ୍ର ଯଦି ସେ ଏହା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ତେବେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାୟିତ୍ୱ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସବୁ ହର ଶ୍ରେଣୀ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ।

ତେଣୁ ଅବସ୍ଥା ଯେଉଁ ଭଳି ହେଉନା କାର୍ତ୍ତିକୀ, ଦେଶର ଭାଗ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ସବୁହରା, କୃଷକ, ବୁର୍ଜୁଜୀବୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରେଣୀ ହେଉଛନ୍ତି ଚୀନର ମୌଳିକ ଶକ୍ତି । ଏହି ସବୁ ଶ୍ରେଣୀ ଭିତରୁ କେତେକ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆଉ କେତେକ ଜାଗ୍ରତ ହେବା ଧାରରେ ଗତି କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ମାନେହିଁ ଚୀନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଜନତନ୍ତ୍ରରେ ଜାତି ଓ କ୍ଷମତା ଗଠନରେ ସବୁଠାରୁ ମୌଳିକ ଭାଗ ଅଧିକାର କରିବେ । ଆମେ ଯେଉଁ ଚୀନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଜନତନ୍ତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଡିବାକୁ ଚାହୁଁ ତାହା କେବଳହିଁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ସମନ୍ତ୍ରବାଦ ବିରୋଧୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁତାରେ ଶାସିତ ହେବ । ଏହା ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଜନତନ୍ତ୍ର ହେବ ଅବା ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାସେନଙ୍କ ୩ଟି ବିପ୍ଳବୀ ନୀତି ସମ୍ମଳିତ ବିପ୍ଳବୀ ସାଧନ ମିଳି ଚୁଆଇର ତନ୍ତ୍ର ହେବ ।

ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଜନତନ୍ତ୍ର ଏକ ପକ୍ଷରେ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜଗତରେ ପୁରୁଣା ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଜନତନ୍ତ୍ର ଢଙ୍ଗର ନୁହେଁ । ସେ ଜନତନ୍ତ୍ରର ଆଉ ଉପଯୋଗିତା ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସବୁହରା ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ସୋଭିଏଟ ଢଙ୍ଗର ସମାଜବାଦୀ ଜନତନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ଏହା ନୁହେଁ । ସେହିହେତୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦର୍ଶବାଦିକ

ସମୟ ଭିତରେ ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଔପନିବେଶିକ ଦେଶ-ମାନଙ୍କରେ ସୋଭିଏଟ ଡଙ୍ଗର ଜନତନ୍ତ୍ରକୁ ଉଚିତ ମତେ ଚଳାଇ ହେବନାହିଁ । ତେଣୁ ଏ ସବୁ ଦେଶରେ ଏକ ତୃତୀୟ ଡଙ୍ଗର ଜନତନ୍ତ୍ର ହେବ ଜାତୀୟ ନୀତି । ତାହାର ନାମ ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ର । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସମୟ ଲାଗି ଏହାହିଁ ଜାତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ର—ଏହାର ପ୍ରକୃତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଡଙ୍ଗରରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ବାଦ ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ କି ବଦଳେଇ ହେବ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପୃଥ୍ବୀରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପକୁ ମୂଳତଃ ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭକ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମ ହେଉଛି ବୁଦ୍ଧିଯୁଗ ଦ୍ଵାରା ଶାସିତ ଜନତନ୍ତ୍ର; ଦ୍ଵିତୀୟ ହେଉଛି ସବୁଦିନ ଦ୍ଵାରା ଶାସିତ; ତୃତୀୟ ହେଉଛି ଗୁଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ବା ଶ୍ରେଣୀ ଦ୍ଵାରା ଯୁକ୍ତଭାବେ ଶାସିତ ଜନତନ୍ତ୍ର ।

ପୁରୁଣା ଗନ୍ତାବଳୀ ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁସବୁ ଦେଶ ଉଭୟ ପୃଷ୍ଠିବାଦୀ ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମିଳିତ ଭାବେ ଶାସିତ ହେଉଛନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଜନତନ୍ତ୍ର ସୋଭିଏଟ ଯୁନାୟନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ଓ ବିଭିନ୍ନ ପୃଷ୍ଠିବାଦୀ ଦେଶରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ଦିଗରେ ଗତି କରୁଛି । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଏହାହିଁ ପୃଥ୍ବୀ ଶାସନର ରୂପ ହେବ ।

ତୃତୀୟଟି ହେଉଛି ବିପ୍ଳବୀ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରରୂପ । ଏ କଥା ସତ ଯେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଥ ଉପନିବେଶର କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୌଦ୍ଧିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି । ମାତ୍ର ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଖୁବ୍ ଗୌଣ । ଉପନିବେଶ ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିପ୍ଳବୀ ବୌଦ୍ଧିଷ୍ଟ୍ୟରଖିଛନ୍ତି, ସେ ଯାଏ ସେ ଗୁଡ଼ିକର ଜାତୀୟ ଓ ସରକାରୀ ଗଠନବ୍ୟବସ୍ଥା ମୌଳିକ ଭାବେ ସମାନ ରହିବହିଁ ରହିବ । ତାର ଅର୍ଥ ସେ ଗୁଡ଼ିକ ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଦେଶ ହେବେ ଏବଂ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଶକ୍ତିଙ୍କର ମିଳିତ ଶାସନରେ ରହିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୀତରେ ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସରକାରର ଏହି ରୂପ ହେଉଛି ମିଳିତ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ସାମୁଦ୍ଧ୍ୟର ରୂପ । ଏହା ଜାପାନ ବିରୋଧୀ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଏବଂ ଏଥିରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କର ବନ୍ଧୁତା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ଓ ଏକ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ଧ୍ୟ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଗୀତରେ ବହୁଦିନ ହେଲା ପ୍ରତିରୋଧ ଲଢ଼େଇ ଚାଲୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶକୁ “ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ” କରିବାର ଯେଉଁ ମୌଳିକ କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ । ଆମର ଏହି ମୌଳିକ ଦୁର୍ବଳତାର ସ୍ବଯୋଗ ଘେନି ଜାପାନୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀମାନେ ଆମ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭଲଭାବେ ପଶି ଆସିଛନ୍ତି । ଯଦି ଆମେ ଏହି ଅବସ୍ଥାକୁ ଗୁରୁତ୍ବ ସହିତ ବିଚାର ନ କରୁ ତେବେ ଆମ ଜାତିର ଭାଗ୍ୟରେ ମହା ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଘଟିବ । ଆମର ଆଶା ଯେଉଁ ଶାସନତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଜନୈତିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି; ତାହା ଏ ବିପଦକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବ ।

ଏଠି ଆମର ଆଲୋଚ୍ୟବସ୍ତୁ ହେଉଛି ଜାତୀୟ ନୀତି । ଏହି ଜାତୀୟ ନୀତି ସବୁବେଳେ ବାଦାନୁବାଦର ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇ ଆସିଛି ଏବଂ ଚିଙ୍ଗିବିଶର ରାଜତ୍ବକାଳରୁ ଶତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଏହାର

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ବାସ୍ତବ ପକ୍ଷରେ କେବଳ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଦେଶସ୍ଥ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତିର ପ୍ରଶ୍ନ । ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ଥିତି ସଂବନ୍ଧରେ ଯାହା ସତ୍ୟ ତାକୁ ଲୁଚାଇବା ହେଉଛି ବଳୁଥାଏ । ଲୋକଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସ । ଏକଶ୍ରେଣୀ—ଏକ ନାୟକତ୍ବର ବାସ୍ତବତାକୁ ଘୋଡ଼େଇ ରଖିବାକୁ ସେମାନେ “ଜାତି” ଶବ୍ଦର ଦ୍ଵାରା ଦେଇଥାନ୍ତି । ବିପ୍ଳବୀ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଏକଥା ଲୁଚାଇବା ଲଭ ଦିଏ ନାହିଁ; ତେଣୁ ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ପଦାରେ ପକାଇ ଦେବା ଉଚିତ । ଅବଶ୍ୟ “ଜାତି” ବୋଲି ଶବ୍ଦକୁ କେତେକ ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରେ । ମାତ୍ର ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ଓ ବିପ୍ଳବ ବିରୋଧୀ ଲୋକ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ଓ ବିପ୍ଳବ ବିରୋଧୀଙ୍କ ଉପରେ ବିପ୍ଳବୀ ଜନସାଧାରଣ ଓ ବିପ୍ଳବୀ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର ଏକନାୟକତ୍ବ । ଏହାହିଁ ଆମର ଦେଶ ।

୧୯୨୪ର ପ୍ରଥମ କୋମିନ୍ତାଙ୍କ କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣାରେ ଅଛି :—“ଆଜିକାଲିକା ବିଭିନ୍ନ ଆଧୁନିକ ଦେଶ ମାନଙ୍କର ତଥାକଥିତ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସାଧାରଣତଃ ଗୁରୁତ୍ଵମାନେ ଏକଗୁଣିତ ଅଧିକାରରେ ରଖିଥାନ୍ତି ଏବଂ ତାକୁହିଁ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାର ଯତ୍ନ ହୁଏବିରେ ଲଗାନ୍ତି । ମାତ୍ର କୋମିନ୍ତାଙ୍କର ଗଣତନ୍ତ୍ର ନୀତିରେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କର ଭାଗ ରହିବ ଏବଂ ଏକ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଦଳଙ୍କର ତାହା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକାର ନୁହେଁ ।” ଷୋଳବର୍ଷ ହେଲା କୋମିନ୍ତାଙ୍କ ତାର ନିଜ ଘୋଷଣା ବିରୁଦ୍ଧରେ କାମ କରୁଛି ଏବଂ ଏକ ଗଭୀର ଜାତୀୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ଏହା କୋମିନ୍ତାଙ୍କର

ଏକ ମସ୍ତୁବତ୍ ଭୂଲ । ଆମେ ଆଶାକରୁ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ମୂଳକ ଯୁଦ୍ଧ ଯଜ୍ଞରେ ଏହି ଭୂଲର ସଂଶୋଧନ ହେବ ।

ସରକାରୀ ନୀତି କଥା ଉଠୁଛି । ସରକାରୀ ନୀତି କହିଲେ ବୁଝାଏ
ଯେ କି ରକମ ସରକାରର ରୂପ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଶତ୍ରୁକୁ ରୋକିବା
ଲାଗି ଓ ନିଜର ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଲାଗି କେତେକ ସାମାଜିକ ଶ୍ରେଣୀ କେଉଁ
ରୂପ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ସରକାରୀ ରୂପ ଗ୍ରହଣ କିନା
ଦେଶକୁ ବୁଝି ହେବନାହିଁ । ଗୀନରେ ଆମେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର
ଜନସାଧାରଣଙ୍କ କଂଗ୍ରେସ ବା ସମ୍ମେଳନର ପ୍ରଥା ଗ୍ରହଣ
କରିବାକୁ ହେବ । ଗ୍ରାମ ସମ୍ମେଳନଠାରୁ ଜାତୀୟ ସମ୍ମେଳନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ତାହାର ସ୍ତର ବଢ଼ିବ । ସେହିମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର
ସରକାରୀ ରୂପ ଗଠିତ ହେବ । ମାତ୍ର ଏକ ଖାଣ୍ଟି ସାବଜନାନ
ନିର୍ବାଚନ ଆବଶ୍ୟକ । ଉକ୍ତ ନିର୍ବାଚନରେ ଜାତି, ଧର୍ମ, ସମ୍ପତ୍ତି, ଶିକ୍ଷା
ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ପ୍ରଭେଦ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିଯିବ ।
ତାହା ହେଲେ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ସେମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ
ସ୍ଥାନ ପାଇ ପାରବେ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମତାମତ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ
ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ପାରିବ । ତାହା ହେଲେ ବିପ୍ଳବୀ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ନୂତନ
ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଆକାଞ୍ଚିକକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ହେବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ
ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ କେନ୍ଦ୍ରୀକରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏକ ସରକାର ହେଲେ ଆମେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମସ୍ତ ବିପ୍ଳବୀ
ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାକୁ ବିକାଶ କରିବା ପାଇବୁ
ଏବଂ ବିପ୍ଳବର ଶତ୍ରୁକୁ ଆମର ଜୋରଦାର ଶକ୍ତିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କରି
ପାରିବୁ । “ସଂଖ୍ୟାଲଘୁସବୁ କଥା ଏକଗୁଡ଼ିଆ କରି ବସିବେ ନାହିଁ”
ଏହି କଥା ଆମେ ସୈନ୍ୟବାଦୀନା ତଥା ସରକାରରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ

ବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମାତ୍ର ଏକ ଶାଶ୍ଵିତ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ହେଲେ ଏହିଲକ୍ଷ୍ୟ କଦାପି ହାସଲ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାର ଅଭାବ ଅର୍ଥ ଜାତୀୟ ରାଜନୀତିର ରୂପ ଓ ସରକାରୀ ରାଜନୀତିର ରୂପ ଭିତରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ । ତେଣୁ କେତେକ ବିପ୍ଳବୀ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କର ମିଳିତ ଶାସନ ହେଉଛି ଜାତୀୟ ରାଜନୀତିର ରୂପ ଏବଂ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ କେନ୍ଦ୍ରୀ କରଣ ହେଉଛି ସରକାରୀ ରାଜନୀତିର ରୂପ । ଏହି ଦୁଇଙ୍କର ସଂମିଶ୍ରଣକୁ ନୂତନଗଣ ତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି । ଏହାକୁ ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି ଓ ମିଳିତ ଜାପାନୀ ବିରୋଧୀ ସାମ୍ୟୁଏଲ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି । ଏହାକୁ ଡାକ୍ତର ସୁନୟା ହସେନଙ୍କ ବିପ୍ଳବୀ ନୀତି ସଂବଳିତ ଅର୍ଥାତ୍ ନୂଆ ସାନ, ମିନ ରୁଆର ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି । ଏହାକୁ ପ୍ରକୃତପକ୍ଷେ ବାସ୍ତବ ଗୀତ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଦେଶ ନାମକୁ ମାତ୍ର ଏକ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର, ସେଥିରେ ବାସ୍ତବତା ନାହିଁ । ଆଜି ତେଣୁ ଆମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ନାମର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟତାକୁ ହାସଲ କରିବା । ବିପ୍ଳବୀ ଓ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ଗୀତ ଏହି ପ୍ରକାର ଆତ୍ୟନ୍ତରାଶି ରାଜନୈତିକ ସଂପର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଉଚିତ ଓ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଜାତୀୟ ପୁନର୍ଗଠନ କାମରେ ଆମର ଏହାକୁ କେବଳ ମାତ୍ର ସଠିକ ମାର୍ଗ ।

ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥନୀତି

ଗୀନରେ ଯେଉଁ ଲୋକତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ତାହାର ରାଜନୀତି ହେଉଛି ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି ଏବଂ ତାର ଅର୍ଥନୀତି ମଧ୍ୟ ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥନୀତି ।

ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟାଙ୍କ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଶିଳ୍ପ, ବଡ଼ ବଡ଼ ବ୍ୟବସାୟ ଲୋକତନ୍ତ୍ରର ମାରଫତ ରହିବ । “ବିଦେଶୀ ହେଉ ବା ସ୍ୱଦେଶୀ ହେଉ ଯେଉଁସବୁ ଶିଳ୍ପାଦ୍ୟମୟ ଏକଗୁଚିଆ ଚରଣ ଥିବ କିମ୍ବା ତାର ବିରୁଦ୍ଧ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଯୋଗୁଁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ପକ୍ଷେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ରାଷ୍ଟ୍ରଦ୍ୱାରା ପରିଗୁଳିତ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବ । ତାହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୁଞ୍ଜି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜୀବନକୁ କବଳରେ ରଖି ପାରବ ନାହିଁ । ପୁଞ୍ଜି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏହାହିଁ ମୌଳିକ ନୀତି ।” ପ୍ରଥମ କୋମିନ୍ତାଙ୍କ କଂଗ୍ରେସର ମହନାୟ ଘୋଷଣାର ଏହା ଏକ ଅଂଶ । ତାହାହିଁ ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଲୋକତନ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂଗଠନର ସଠିକ ମାର୍ଗ । ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂପତ୍ତିକୁ ବାଜ୍ୟାସ୍ତ କରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ “ଯାହା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜୀବନକୁ କବଳିତ କରିପାରବନାହିଁ” ସେହିପରିକା ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଉତପାଦନର ବିକାଶକୁ ବାଧା ଦେବନାହିଁ । କାରଣ ଗୀନର ଅର୍ଥନୀତି ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଖୁବ୍ ଅନୁଲିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛି । ଡାକ୍ତର ସୁନୟାତ ସେନଙ୍କର “ଯିଏ ଜମିପେସେ ଜମି ତାର ହେବ” ସ୍ଲୋଗାନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସଂପର୍କକୁ ଲୋପକରିବାକୁ ଯେଉଁ ଚୁର୍ଣ୍ଣର ଜମି ନାହିଁ ବା ଅଳ୍ପ ଜମି ଅଛି

ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ଜମି ବାଜ୍ୟାପ୍ତ କରି ବଣ୍ଟା
ଯିବାର କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିବ ।

ଏକ ସମାଜବାଦୀ କୃଷି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଠାରୁ ଏହା
ଭିନ୍ନ । ଏହା ଫଳରେହିଁ କେବଳ ଜମିରେ କୃଷକମାନଙ୍କର
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ । ଧନୀଗୁଣୀଙ୍କ କୃଷିଅର୍ଥନୀତି
ପୁରୁଷରୁ ଗୁଲିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । “ଭୂସ୍ୱତ୍ୱ ସମୀକରଣ”ର
ଏହାହିଁ ମାର୍ଗ ଏବଂ ଏଥିଲଗି ସଠିକ ସେଲ୍ଲଗାନ ହେଉଛି “ଜମି
ଯିଏ ଗୁଣକରେ ଯିଏ ଜମି ପାଇବ”

“ପୂଞ୍ଜି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ” “ଭୂସ୍ୱତ୍ୱ ସମୀକରଣ” ଏବଂ “ସଂଖ୍ୟା ଲଘୁ
ଲୋକଙ୍କ ଏକଗୁଡିଆ ଅଧିକାର” ଲୋପ ଏହାହିଁ ଗୀତ ଅର୍ଥନୀତିର
ଗତି ପଥ । କେତେକ ପୂଞ୍ଜିପତି ଓ ଜମିଦାରଙ୍କୁ “ଜନସାଧାରଣଙ୍କ
ଜୀବନକୁ କବଳିତ କରିବାକୁ” ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନପାରେ ।
କିନ୍ତୁ ସୁରୋପ ବା ଆମେରିକା ଭଙ୍ଗର ପୂଞ୍ଜିବାଦୀ ସମାଜ ଗଢିବାକୁ
ଆମେ ଅନୁମତି ଦେବୁନାହିଁ । ଏହି ମାର୍ଗ ନିରୁଦ୍ଧରେ ଯିଏ ଯିବ
ସେ କେବେ ସଫଳ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଗଲେ ସେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
ହୋଇଯିବ ।

ବିପ୍ଳବୀ-ଗୀତ ଓ ଜାପାନ-ବିପ୍ଳବୀ-ଗୀତର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ
ଅର୍ଥନୀତି ଏହାହିଁ ହେବ ଏବଂ ଏହାକୁହିଁ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କରିବାକୁ ହେବ ।

ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଏହାହିଁ ଅର୍ଥନୀତି ।

ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି ହେଉଛି ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର
ଅର୍ଥନୀତିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତ ଏକନାୟକର ତତ୍ତ୍ୱଗଣନା

ନୂତନ ଶୈତାନ୍ତିକ ଏହି ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିର ଲୋକତନ୍ତ୍ର ଶତକର ୯୦ ଭାଗ ଚୀନ୍ ଲୋକଙ୍କ ସମର୍ଥନ ପାଇବ । ତାଙ୍କର ସୁନୟାତ ସେନଙ୍କ ଭାଷାରେ “ଏହା ପ୍ରାକୃତିକ ନିୟମର ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ, ମଣିଷର ବିଚାର ବୁଦ୍ଧି ସମ୍ମତ, ଏହାହିଁ ଦୁନିଆର ଗତି-ସ୍ରୋତ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କର ନିଶ୍ଚିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତେଣୁ ଏହାର ଜୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ ।” ଏହା ଏକମାତ୍ର ପକ୍ଷ ହୋଇଥିବାରୁ ଆଉ ଆମ ଲାଗି ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ କିଛିନାହିଁ ।

ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ଆମେ କଣ ପୃଷ୍ଠିବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମାର୍ଗରେ ଯାଇପାରବା ? ସୁରୋପ ଓ ଆମେରିକା ପୃଷ୍ଠିବାଦୀମାନଙ୍କ ଏହାପେ ପୁରୁଣାବାଟ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଚୀନର ଆତ୍ମନିରାଶ ଅବସ୍ଥା ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପାରପାର୍ଶ୍ୱିକ ଅବସ୍ଥା ଏ କଥା କରବାକୁ ଦେବନାହିଁ ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପରିବେଶ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏପରି ମାର୍ଗ ଏକ ମୂଳମାର୍ଗ । ପ୍ରଥମତଃ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପୃଷ୍ଠିବାଦ ଓ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଏକଥା କରେଇ ଦେବ ନାହିଁ । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଆଦମଣ, ଚୀନ-ସ୍ୱାଧୀନ-ତାର ଏବଂ ତାର ପୂର୍ବବାଦ ବିକାଶର ବିରୋଧୀ ଆଜିକାଲିକା ଚୀନର ଇତିହାସ । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ଚୀନ ବିପ୍ଳବର ପରାଜୟ ଘଟିଛି । କାରଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ସେଗୁଡ଼ିକର ତତ୍ତ୍ୱଗଣନା ଦେଇଛି ଏବଂ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଶତାବ୍ଦୀ ପ୍ରାଣବଳି ଦେଇସୁଦ୍ଧା ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଛି । ଆଜି ଆମେ ବିରାଟ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜାପାନ-ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀମାନଙ୍କର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛୁ । ସେମାନେ ଗୀତ ଭିତରେ ଧସେଇ ପଣି ଆମ ଦେଶକୁ ଏକ ଜାପାନୀ-ଉପନିବେଶରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ଜାପାନୀମାନେ ବାସ୍ତବପଥେ ଗୀତରେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣିବାଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଗୀତ ତା ନିଜର ପୂର୍ଣ୍ଣିବାଦ ବିକାଶ କରୁଛି, ଏକଥା କରେଇ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ଗୀତରେ ତାଙ୍କ ନିଜର ଏକନାୟକତ୍ବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଗୀତ ବୁର୍ଜୁୟାଙ୍କୁ ଶାସନ କରିବାକୁ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ଏକଥା ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦର ଏହା ଶେଷ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ଏହା ଅତି ଚଞ୍ଚଳ ଶେଷ ହୋଇଯିବ । “ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ହେଉଛି ମୁମୂର୍ଷୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିବାଦ ।” ଠିକ୍ ସେହି ହେତୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦକୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡୁଛି ତେଣୁ ସେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ ଓ ଉପନିବେଶ ଗୁଡ଼ିକ ତାର ନିଜ ବୁର୍ଜୁୟା-ଶ୍ରେଣୀ ଦ୍ଵାରା ଶାସିତ ହେବାକୁ ଦେବନାହିଁ । ଜାପାନୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଗୁରୁତର ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ସଂକଟର ଘେରରେ ପଡ଼ିଛି ଏବଂ ମୁମୂର୍ଷୁ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛି । ତେଣୁ ସେ ଗୀତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼େଇ କରି ତାକୁ ଏକ ଉପନିବେଶ କରିବାକୁ ଚାହୁଁବ ଏବଂ ଗୀତରେ ଏକ ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀର ଏକନାୟକତ୍ବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାକୁ ଦେବନାହିଁ କିମ୍ବା ଗୀତପୂର୍ଣ୍ଣିବାଦର ବିକାଶ କରେଇ ଦେବନାହିଁ ।

ଦ୍ଵିତୀୟତଃ ସମାଜବାଦ ଏପରି ମାର୍ଗକୁ ଅନୁମତ ଦେବ ନାହିଁ । ଆମେ ଆମ ସ୍ଵାଧୀନତା ଲାଗି ଇଚ୍ଛାକରୁଥିଲେ, ସମାଜବାଦୀ

ରାଷ୍ଟ୍ର କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ସବୁଦିନର ସାହାଯ୍ୟରୁ ଆମେ ଅଲଗା ହୋଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ । ତା ଅର୍ଥ ସୋଭିଏଟ ଯୁକ୍ତିଅନର ସାହାଯ୍ୟରୁ ଆମେ ଅଲଗା ରହିବୁନାହିଁ । କିମ୍ବା ଜାପାନ, ବ୍ରିଟେନ, ଆମେରିକା ପ୍ରାନ୍ତ ଓ ଜର୍ମାନୀ ଦେଶର ସବୁଦିନ ଶ୍ରେଣୀ ଯେଉଁ ପୃଷ୍ଠିବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛନ୍ତି ତାର ବିଜୟ ଜନିତ ସାହାଯ୍ୟରୁ ଆମେ ବାଚିତ ରହିବୁ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ଆମେ କହିପାରିବା ନାହିଁ ଯେ ଗୀନରେ ବିଜୟ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ସବୁ ଦେଶରେ, ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଦେଶରେ ବିପ୍ଳବ ଜୟଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାତ୍ର ଏକଥା ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଆମେ ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ବଳରେହିଁ ବିଜୟ ହାସଲ କରିପାରିବୁ । ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁକ୍ତିଅନର ସାହାଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହା ବିଶେଷଭାବେ ସତ୍ୟ । କାରଣ ଗୀନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଗ୍ରାମରେ ଅନ୍ତମ ବିଜୟ ଲାଗି ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁକ୍ତିଅନର ସାହାଯ୍ୟ କଦାପି ବାଦ୍ ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ । ସୋଭିଏଟ୍ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଅର୍ଥ ବିପ୍ଳବର ପରାଜୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଡାକିଆଣିବା । ଗୀନର ୧୯୨୭ ସୋଭିଏଟ୍ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନ କଣ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ନାହିଁ ? ଯେତେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ବିପ୍ଳବ ଭିତରେ ପୃଥକ୍ ଗତି କରୁଛି । ଯେତେବେଳେ ସମାଜବାଦ ଉନ୍ନତ କରିବା ଅବଶ୍ୟମ୍ବାବୀ ସେତେବେଳ ସମୟରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂଗ୍ରାମ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେଲାପରେ ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଦ୍ଵାରା ଶାସିତ ବୁର୍ଜୁୟା ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ ଏକଥା ଭାବିବା ସ୍ପଷ୍ଟ ନୁହେଁ କି ?

ପ୍ରଥମ ମହାସମର ଓ ରୁଷ୍ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବପରେ କେତେକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କାରଣରୁ (ଭୁକ୍ତି ଭଳି ଦେଶ ଯେଉଁଠି ବୁର୍ଜୁୟା

ଶ୍ରେଣୀ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଗ୍ରୀକ୍ ମାନଙ୍କୁ ହଟେଇଲେ, ଏବଂ ସେଠାରେ ସର୍ବହରାଶ୍ରେଣୀ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନଥିଲା) ଏକ ସ୍ବଦ୍ଧ କେମାଲପନ୍ଥୀ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ ଶାସିତ ତୁର୍କୀର ଜନ୍ମ ହେଲା । ଦ୍ବିତୀୟ ମହାସମର ପରେ ଓ ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁଦ୍ଧାନ୍ତର ତାର ବିରାଟ ସମାଜବାଦ ନିର୍ମାଣ କଲପରେ ବିଶେଷତଃ ୪୫ କୋଟି ଲୋକ ବାସ କରୁଥିବା ଏଭଳିକା “ତୁର୍କୀ” (ତା ଅର୍ଥ ଚୀନ ଦେଶ, ଅନୁବାଦକ) ଦେଶରେ ଠିକ୍ ସେହିପରିକା ବୁର୍ଜୁୟା ଶାସିତ ଦେଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ ନ ପାରେ । ଚୀନର ବିଶେଷ ଅବସ୍ଥା ହେତୁ (ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀର ଆପୋଷ କରିବା ପ୍ରକୃତ ଓ ସର୍ବହରା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭିବାର ପ୍ରକୃତ) ତୁର୍କୀରେ ଯେପରି ସହଜ ହେଲା ଏଠି ସେପରି ବିଜୟ କେବେହେଁ ଘଟିନାହିଁ । ୧୯୨୭ ବିରାଟ ବିପ୍ଳବର ପରାଜୟ ପରେ ଚୀନ ବୁର୍ଜୁୟା କଣ “କେମାଲବାଦ”ର ପ୍ରଣୟା ଗାନ କରନାହିଁ ? କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୀନର କେମାଲ କାହିଁ ? ଚୀନ ବୁର୍ଜୁୟା ଶାସିତ ପୂର୍ଜିବାଦୀସମାଜ ବା କାହିଁ ? ଏହି ବଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଷର୍ଥ ଓ ୫ମ ଦଶନ୍ଧରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପରିବେଶ ଯାହା, ସେତେବେଳେ ଉପ-ନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶର “ବାରମାନେ” ହୁଏତ ସମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ସାମୁଖ୍ୟରେ ରହି ପୃଥିବୀର ବିପ୍ଳବବିରୋଧୀ ଭୂମିକା ନେବେ ଅଥବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ସାମୁଖ୍ୟରେ ରହିବେ ଓ ବିପ୍ଳବରେ ଭାଗ ନେବେ । ଏ ଦୁଇଟି ଭିତରୁ ଗୋଟିଏହିଁ ତାଙ୍କୁ ବାଛିନେବାକୁ ହେବ । ତୃତୀୟପନ୍ଥା ନାହିଁ ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପରିବେଶରୁ ଚୀନ ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀ କିଛି ଅବଶ୍ୟକ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ । ସର୍ବହରାଶ୍ରେଣୀ, ଚୂଷୀ ଓ ପେଟିବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀର ଶକ୍ତିକୁ ଡରି ଚୀନ ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀ

ବିପ୍ଳବର ବିଜୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଇଁଠା ମାରି ପୋପାଡ଼ି ଦେଇ ବିପ୍ଳବର ସୁଫଳକୁ ନିଜେ ଏକାକୀ ଭୋଗ କରିଛି । ତାହାପରେ ନିଜର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଖଟେଇ ସେ ଦଶବର୍ଷକାଳ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଯୁଦ୍ଧ ଚଳେଇଲା । ଆସ୍ଥା ସେ କି ଫଳ ପାଇଲା ? ଏବେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ଶତ୍ରୁ ଆମ ଦେଶର ବହୁଦୂରକୁ ପଶିଗଲାଣି ଓ ଆମେ ଦୁଇବର୍ଷ ହେଲା ତାର ପ୍ରତିରୋଧ କରି ଆସିଲାଣି ସେତେବେଳେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ବୁର୍ଜୁଆଶ୍ରେଣୀର ଅଚଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅନୁକରଣ କରିବା କଣ ଆମର ଉଚିତ ? ଗତ ଦଶବର୍ଷର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଗୃହ ଯୁଦ୍ଧ ଯାହା ଆଣିପାରିଲା ନାହିଁ, ସେହି ବୁର୍ଜୁୟା-ଶାସିତ ସମାଜର ସ୍ୱପ୍ନ କ’ଣ ଦେଖୁଥିବା ?

ଏକଥା ସତ ଯେ ଗତ ୧୦ ବର୍ଷର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନରୁ ଏକ-ଦଳ ଏକାନାୟକତ୍ୱ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଛି, ମାତ୍ର ଏହି ଏକନାୟକତ୍ୱର ପ୍ରକୃତ ହେଉଛି ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଔପନିବେଶିକ । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନର ଗୃହବର୍ଷ ଭିତରେ (୧୯୨୭ରୁ ୧୯୩୧ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୮ ତାରିଖ) ଏକ ‘ମାଞ୍ଚୁ କୋ’ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ତା ପର ଛବର୍ଷରେ ଜାପାନୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ମାନେ ଗୀନ ଭୂମି ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଗଲେ । ଯଦି ଅନ୍ୟ କେହି ଆଉ ଦଶବର୍ଷ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରେ, ତେବେ ସେପରି କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ପୁରୁଣା ଢଙ୍ଗଠାରୁ ଅଲଗା ଏକ ନୂଆଢଙ୍ଗରେ ହେବ । ଏପରି ଏକ ନୂଆ ଢଙ୍ଗର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ଚଳା ଗଲାଣି ଏବଂ “ତୋଫାନୀ” ଲୋକ ଏହାକୁ ଖୁବ୍ ସାହସର ସହିତ ଚଳାଉଛି । ସେ ନୂଆ ଢଙ୍ଗର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନକାରୀ ଆଉ କେହି

ନୁହଁ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଓପାଙ୍ଗ-ଚାଙ୍ଗ-ଓଁ, କାହାର ଯଦି ଇଚ୍ଛାହୁଏ ସେ ଓପାଙ୍ଗ-ଚାଙ୍ଗ-ଓଁଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଭାଗୀଦାର ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ତାପରେ ଯଦି ସିଏ ବୁଝୁଥାନ୍ତୁ । ଏକନାୟକତ୍ବ ପୂଜିବାପା ସମାଜ, କେମାଲ ବାଦ, ଆଧୁନିକ ଜାତି ଓ ‘ଏକଦଳ ଏକ ନୀତି’ ଇତ୍ୟାଦି କଥା ଭୁଣ୍ଡରେ ଧରେ ତାକୁ ଟିକିଏ ଲଜ୍ଜା ବୋଧ ହେବନାହିଁ ? ଯଦି ସେ ଓପାଙ୍ଗ-ଚାଙ୍ଗ-ଓଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେବ ନାହିଁ, ତାହାହେଲେ ତାକୁ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ସେ ଜାପାନ-ବିରୋଧୀ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେଇ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କୁ ନାତ ମାରି ବିଦାକରି ଦବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରେ ଓ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ସଂଗ୍ରାମର ସୁଫଳ ଯାକ ଏକାକୀ ଭୋଗ କରିବାକୁ କିଂବା ପୁଣି ଥରେ “ଏକଦଳୀୟ-ଏକନାୟକତ୍ବ” ଦାର୍ଢ଼ଜୀବୀ ହେଉ ର ଗାନ ଗାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାଏ, ତେବେ ସେ ଖାଲି ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖୁଛି ବୋଲି କୁହାଯିବ ।

ଆହା, ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ଯୁଦ୍ଧରେ ବାହାଦୁରୀ କାହାର ? ଶ୍ରମିକ, କୃଷକ ଓ ପେଟି ବୁଝୁଥାନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିକ କେହି ପାଦେ ଆଗେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସିଏ ଏମାନଙ୍କୁ ନାତ ମାରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ ତା ଅଶୁଭକ୍ଷି ଛାଡ଼ିଯିବ । ଏହା କଣ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ନୁହଁ ? କିନ୍ତୁ ଗୀତ ବୁଝୁଥାନ୍ତୁ ଉତ୍ତରେ ଯେଉଁମାନେ ଜିନ୍ଦ୍‌ଗୋର (ମୁଁ ଜିନ୍ଦ୍‌ଗୋର କହୁଛି) ସେମାନେ ଗତ କୋଉଏ ବର୍ଷ ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ କିଛି ଶିଖି ନାହାନ୍ତି । “କମ୍ୟୁନିଜମକୁ ରୋକିଦବୁ, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବୁ, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧ କରିବୁ” ସେମାନଙ୍କ ଏହି ସବୁ ଚିତ୍କାର କ’ଣ ଶୁଣୁନାହିଁ ? ‘ବିଦେଶୀ ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ କଲାପ ନିରୋଧ ଆଇନ’ ପରେ ପୁଣି କ’ଣ ଦେଖୁନାହିଁ ଯେ ସେମାନେ ବିଦେଶୀ ଦଳ ପ୍ରତି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଆଇନ, “ବିଦେଶୀ ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଇନ” ସବୁ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ? ହତଭାଗା । ସେମାନେ ଏଇ “ନିରୋଧ”, “ବ୍ୟବହାର” ପ୍ରଭୃତି କଥା ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଭାବେ କରି ଆମ ଦେଶର ଭାଗ୍ୟକୁ କୁଆଡ଼େ ଘେନିଯିବେ ? ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ସେମାନେ କଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ? ଏହି ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆମର ସମସ୍ତଙ୍କ ନିବେଦନ ଯେ ସେମାନେ ଗୀତ ଓ ପୃଥୁବା ପ୍ରତି ଆଖି ପକେଇ ଦେଖନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା କଣ ? ଆଉ ପୁନର୍ବାର ଭୁଲ କରନାହିଁ । ଯଦି ଏହିପରି ଭୁଲ କରିଗଲ ତାହାହେଲେ ତମର ତ ମଙ୍ଗଳ ହେବନାହିଁ । ଅପରପକ୍ଷେ ଦେଶର ଭାଗ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଏହା ହାନିକାରକ । ଏକଥା ନିଧାର୍ଯ୍ୟ, ନିଶ୍ଚିତ ଓ ସତ୍ୟ ଯେ ଯଦି ଗୀତ ବୁର୍ଜୁୟା ଭିତରେ ଏହି ଜିଦ୍‌ଖୋର ଲୋକେ ତଥାପି ଆଖି ଖୋଲି ନ ଦେଖନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଉପକାର ହେବନାହିଁ । ସେମାନେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରି ମରବେ । ତେଣୁ ଆମର ଆଶା ଯେ ମିଳିତ ଜାପାନ ବରୋଧୀ ସାମୁଦ୍ରିକ କୌଣସି ଏକ କୁଚକ୍ଷୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ଏକଗୁଚିଆ ହୋଇ ଉଠିବ ନାହିଁ । ବରଂ ଜାପାନବରୋଧୀ ଯୁଦ୍ଧରେ ବିଜୟ ଲାଗି ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଚାଲିବ । ଆଉ ସବୁ କଥା ଖାଲି ମିଛ ମରାବତା । ଆମ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ଆନ୍ତରିକ ଉପଦେଶ ଯେ “ଆଗରୁ ତୁମକୁ ସତର୍କ କରି ଦେଇନାହିଁ ବୋଲି ଆମକୁ ପରେ ଦୋଷ ଦିଅନାହିଁ ।”

“ଗୁରୁଲ ଥିଲେ ସମସ୍ତେ ବାଣ୍ଟି ନିଅ” ଏମିତି ଏକ ପୁରାତନ ବାକ୍ୟ ଅଛି । ଭୂତ ପୁର ସଭାପତି ଲକ୍ଷ୍ମୀଆନନ୍ଦଙ୍କ ଏକଥା କହିଥିଲେ । ଏବଂ ଏହା ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବାକ୍ୟ । ଯେ ହେତୁ ଶତ୍ରୁ ନିରୁଦ୍ଧରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଲଢ଼ିବେ, ତେଣୁ ଏକତା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କଥା

ଯେ ଆମେ ମିଳିତଭାବେ ଚାଲିଲୁ, କାମ ବା ପୁସ୍ତକ ବାଣ୍ଟିନେବା । “ମୁଁ ସବୁନେବି”, “ମୋର କେହି କିଛି କରି ପାରୁନାହିଁ” ଏପରି ମନୋଭାବ ହେଉଛି ସାମନ୍ତବାଦୀ ରଜା ରାଜୁଡ଼ାଙ୍କ ପୁରୁଷତା କୁଟରତା । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଚତୁର୍ଥ ଓ ୫ମ ଦଶକରେ ଏକଥା ଖାଟିବ ନାହିଁ ।

ଆମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ବିପ୍ଳବୀମାନଙ୍କୁ ଦୂର ଦୂର କରୁନାହିଁ (ସେମାନେ ଯଦି ଶତ୍ରୁ ପାଖରେ ଆଜ୍ଞା ସମର୍ପଣ କରୁନଥିବେ ଓ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧ କରୁନଥିବେ) । ଯେଉଁମାନେ ଜାପାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଢ଼ିବେ ଆମେ ସେପରି ଶେଣୀ, ପୁର, ରାଜନୈତିକଦଳ, ରାଜନୈତିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧରେ ବରାବର ରହିବୁ ଏବଂ ବହୁଦିନଯାଏ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସହଯୋଗ କରିବୁ । ମାତ୍ର ଆମକୁ ଦୂରେଇଦେବାକୁ ବା ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେବାକୁ ଯିଏ ଚେଷ୍ଟା କରିବ, ଆମେ ତାହା ବରଦାସ୍ତ କରିବୁ ନାହିଁ । ଗୀତ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଚାଲିବ, ନିଜ ଶକ୍ତିକୁ ସଂହତ କରୁଥିବ ଓ ଅଗ୍ରଗତି କରିଚାଲିବ । ଯିଏ ଆଜ୍ଞାସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁବ ବା ମେଣ୍ଟି ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଚାହୁଁବ ବା ପଛକୁ ହଟେଇ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ବରଦାସ୍ତ କରିବୁ ନାହିଁ ।

— ୮ —

“ବାମପନ୍ଥୀ” ଅବାସ୍ତବ ତତ୍ତ୍ୱବାଦର ଗଣ୍ଡନ

ବୁର୍ଜୁୟା ଏକନାୟକତ୍ୱ ସହିତ ପୂର୍ଜିବାଦ ପଥରେ ଯଦି ଆମର ଯିବା ଅସମ୍ଭବ ତେବେ ସବୁଦିନ ଏକନାୟକତ୍ୱ ସହିତ

ସମାଜବାଦ ପଥରେ ଯିବା କ’ଣ ସମ୍ଭବ ? ନା ! ତାହା ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଅସମ୍ଭବ ।

ନିଃସନ୍ଦେହରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ବିପ୍ଳବ ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ସୋପାନ—ଦ୍ୱିତୀୟ ସୋପାନ ସମାଜବାଦ—ତାହା ଭବିଷ୍ୟତରେ ବିକାଶଲାଭ କରିବ । ଯେତେବେଳେ ଗୀନ ସେହି ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିବ ସେତେବେଳେ ଗୀନ କୃତାର୍ଥ ହେଲା ବୋଲି କହିବୁ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ସମାଜବାଦ ପ୍ରଚଳନ କରିବାର ସମୟ ଆସିନାହିଁ । ଗୀନ-ବିପ୍ଳବର ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧ ତାକୁ ସଫଳ ନକଲଯାଏ ସମାଜବାଦ ହାସଲ କରିବାକୁ କହିବା ଅର୍ଥ ଫମ୍ପା ଆବାଜ ଉଠାଇବା । ଗୀନ ବିପ୍ଳବକୁ ଦୁଇ ସୋପାନରେ ବିଭକ୍ତ କରିପାରିବ । ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ର—ଦ୍ୱିତୀୟ ସୋପାନ ସମାଜବାଦ । ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଥମ ସୋପାନର କାଳ ମଧ୍ୟ କେବେହେଁ ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ ଏକା ରାତିକେ ହାସଲ କରି ହେବନାହିଁ । ଆମେ ଆକାଶକୁସୁମ ତୋଳିଲା ଲୋକ ନୋହୁଁ । ଆମ ଆଖି ଆଗରେ ଯେଉଁ ବାସ୍ତବ ଅବସ୍ଥା ରହିଛି ତାଠାରୁ ଆମେ ଅଲଗା ହୋଇ ରହିପାରୁନା ।

କେତେକ ଖଲ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରଚାରକ ଜାଣି ଶୁଣି ଏ ଦୁଇଟି ବିପ୍ଳବବାସ୍ତବକୁ ମିଶେଇଦେଇ “ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବିପ୍ଳବ”ର ଡାକ୍ତାରି ବାଜାନ୍ତି । ତା ଫଳରେ ସେମାନେ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଯେ ସାମ୍ବିନ୍ଦ୍ର ଆଇରେ ସମସ୍ତ ବିପ୍ଳବ ନିହିତ ରହିଛି ଓ ସାମ୍ୟବାଦର ସ୍ଥିତି ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ । ଏହି “ଡକ୍ଟ୍ରି”କୁ ଧରି ସେମାନେ ବାସ୍ତବ ସେନ୍ଦ୍ରରେ ସାମ୍ୟବାଦ, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟି, ଅସ୍ପୃମବାଦୀମାନ ଓ ନୂଆ

୪ର୍ଥ ବାହାନ ଏବଂ ସେନ୍ସି-କାନ୍ସୁ ଉପାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ସରକାରର ବିରୋଧ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ବିପ୍ଳବ ଯାହା କିଛି ଅଛି ତାକୁ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା, ବୃର୍ଜ୍ଯୁୟା-ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ହାସଲର ଓ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ପ୍ରତିରୋଧ ସଂଗ୍ରାମର ବିରୋଧ କରିବା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜାପାନୀଦ୍ବ୍ୟୁମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କିପରି ଆତ୍ମ ବିବ୍ରମ କରିବେ ସେଥିଲାଗି “ଜନମତ” ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

ଉହାନ ଦଖଲ ପରେ ବି କେବଳ ସାମରିକଶକ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଚୀନକୁ ପଦାନତ କରି ନ ହେବା ଦେଖି ଜାତୀୟମାନେ ଇଚ୍ଛାକରି ଏପରି ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ରାଜନୈତିକ ଅଭ୍ୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ଓ ଅର୍ଥ ନୈତିକ ପ୍ରଲେଭନ ଦେଖାଉଛନ୍ତି । ଜାପାନବିରୋଧୀ ଶିବିରରେ ଯେଉଁ ଦୋହଲପୋହଲ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ରାଜନୈତିକଭାବେ ପ୍ରଲେଭନ ଦେଖାଉଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ମିଳିତସାମ୍ବନ୍ଧକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରିଦେବା ଓ କୋର୍ମିନ୍ତାଙ୍ଗ — କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସହଯୋଗକୁ ବିନଷ୍ଟ କରିଦେବା ।

ଅର୍ଥନୈତିକଭାବେ “ଶିଲ୍ପ ସହଯୋଗ”ର ଚହାନ୍ତ ସେମାନେ ମେଲାଉଛନ୍ତି । ଜାପାନୀ ଦ୍ବ୍ୟୁମାନେ ଏହା ଫଳରେ ଚୀନ ପୃଷ୍ଠିପତିମାନଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଚୀନରେ “ସହଯୋଗ ମୂଳକ” ଶିଲ୍ପରେ ତେଜସ୍ବ ୫୧ ଭାଗ ଓ ଉତ୍ତର ଚୀନରେ ଶତକର ୪୯ ଭାଗ ଅଂଶ ଦେବାକୁ କହୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁ ଶିଲ୍ପ ସବୁ ଚୀନ ପୃଷ୍ଠିପତିମାନଙ୍କର ବାଜ୍ୟାସ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ ତାକୁ ଫେରାଇଦେଇ ସେ ସବୁକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପୃଷ୍ଠିର ଅଂଶ ହିସାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରତୀକ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହି କୌଶଳ ପାଲରେ ପଡ଼ି ଓହ୍ଲାଇ

ଚ୍ୟାଙ୍ଗ୍‌ଓଁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା କେତେକ ଅବିବେକୀ ପୂଞ୍ଜିପତି
 ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲାଭଦୃଷ୍ଟିରୁ ନ୍ୟାୟକୁ ବଳି ଦେଇ ଶତ୍ରୁ ପାଖରେ ଆତ୍ମ
 ସମର୍ପଣ କରିଛନ୍ତି । ଆର୍ତ୍ତଯେଉଁମାନେ ଜାପାନବିରୋଧୀ ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟରେ
 ଏବେବି ଲୁଚି ରହିଛନ୍ତି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଯିବାକୁ ମନ ବଳାଉଛନ୍ତି
 ମାତ୍ର ସେମାନେ ଭାରତ ଏବଂ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ସେମାନଙ୍କ ବାଟ
 ଓଗାଳିବେ ଓ ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କୁ, ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ବୋଲି
 ରଚନା କରିବେ ଏହି କଥାକୁ ଡରୁଛନ୍ତି ତେଣୁ ସେମାନେ
 ଆଗରୁ ସାମ୍ବନ୍ଧିକ ଓ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ସେତେବେଳେ କେତେକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାଲାଗି ନିଜ ନିଜ ଲୋକଙ୍କୁ ଘେନି ଏକାଠି ବସୁଛନ୍ତି ଓ
 ନିଷ୍ପତ୍ତିମାନ ନେଉଛନ୍ତି । ଏମିତି ଯୋଜନା ହେବା ଦ୍ୱାରା ସଙ୍ଗେ
 ସଙ୍ଗେ ସେମାନେ କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।
 କେତେକ “ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବଦମାସ”ଙ୍କୁ ସଂଗଠିତ କରାଯାଉଛି, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ-
 ମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କେତେକ ଟ୍ରଷ୍ଟି ପକ୍ଷୀକୁ ଉଡ଼ାରଖି ଲୋଖାଲୋଖି
 ଜରାରେ ପାଗଳ ଚିତ୍କାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଏହାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ
 କେତେକ “ତଡ଼” ଆବିଷ୍କାର କରା ଯାଇଛି—ଯଥା “ଗୋଟିଏ
 ମାତ୍ର ବିପ୍ଳବ”; ଗୀତମାଟିରେ ସାମ୍ୟବାଦ ଉପେକ୍ଷା ନାହିଁ;
 କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ରହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, ଅଷ୍ଟମ ବାହନୀ ଓ
 ନୂଆ ଚତୁର୍ଥ ବାହନୀ ପ୍ରତିରୋଧକୁ ନଷ୍ଟକରୁଛନ୍ତି ଓ ଗରଲ ଯୁଦ୍ଧକୁ
 ଭଣ୍ଡିର କରିଛନ୍ତି; ସେଂସି-କାଂସୁ-ନିଂସା ନିଜସା ଉପାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ
 କେବଳ ଏକ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଭାଗବତ୍ୱ ଅଟେ; କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ସରକାର
 ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତ ନୁହେଁ ଓ ସେ ମିଳନରେ ବ୍ୟାଘାତ ଜନ୍ମାଉଛି
 ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରକୁ ତେଜୋଉଛି ଆଉ ଗୋଲମାଲ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ଇତ୍ୟାଦି ।
 ଏସବୁ ଉଠାଇବାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତ
 ଅବସ୍ଥାକୁ ଠିକ୍‌ମତେ ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଭଣ୍ଡେଇବା ଓ

ଠିକଣାବେଳେ ସାରା ଜାତିର ସ୍ୱାର୍ଥ ବଦଳରେ ପୁଂଜପତିମାନେ ଶତକରୁ ୫୧ ଭାଗ ଓ ୪୯ ଭାଗ ଅଂଶର ଫଳଭୋଗ କରିବାକୁ ଯୁକ୍ତି ସଜାଡ଼ି ରଖିବା । ଆତ୍ମବିକ୍ରୟ କଲପୁଟରୁ ସେମାନଙ୍କର ଏପରି କୌଶଳ ହେଉଛି ଲୋକମନ ଓ “ଲୋକମତ”କୁ ତଥାର କରିବା । ସାମ୍ୟବାଦ ଓ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ବିରୋଧ କରିବାକୁ ଯେତେବେଳେ ଏହି ଭଦ୍ର ଲୋକମାନେ “ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବିପ୍ଳବ”ର “ତତ୍ତ୍ୱ” ବାଢ଼ନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର ଜଣା ପଡ଼ନ୍ତି, ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଶତକରୁ ୫୧ ଭାଗ ଓ ୪୯ ଭାଗ ପାଇବାଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ସ୍ଥାନ ପାଇନାହିଁ । କେତେ ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଖଟେଇ ନାହାନ୍ତି । “ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବିପ୍ଳବ”ର ତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି “ଆଦୌ ବିପ୍ଳବ ନୁହଁ” । ଏ ପଶୁମାନଙ୍କର ଏହାହିଁ ଅସଲ ପ୍ରକୃତି ।

ମାତ୍ର ଆଉ କେତେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଖଲ ପ୍ରକୃତର ନୁହନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେମାନେ ବି “ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବିପ୍ଳବ” ତତ୍ତ୍ୱରେ ମୁଗ୍ଧ ହୁଅନ୍ତି । “ଏକାମାତ୍ରକେ ରାଜନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବ” କରିଦେବେ ବୋଲି ମନୋଗତ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । ବିପ୍ଳବ ଯେ ଦୁଇଟି ସ୍ତରରେ ବିଭକ୍ତ ସେମାନେ ଏକଥା ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ଆମେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତରରୁ ଅନ୍ୟସ୍ତରକୁ ଯିବୁ ମାତ୍ର “ଏକାମାତ୍ରକେ ସବୁହାସଲ” କରି ପାରବୁ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଭ୍ରମାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବିପ୍ଳବ ମାର୍ଗରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପୁରଣ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମରେ ବାଧା ଦିଏ ତେଣୁ ଏହା ଅତି ସତକାରକ । ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତର ଲାଗି ପ୍ରଥମ ସ୍ତରଟି ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟଟିକୁ ନିବିଡ଼ ଭାବେ ଅନୁସରଣ

କରେ ଏବଂ ସେ ଦୁଇଟିପ୍ରକାର ଭିତରେ ବୁଜୁଛି । ଏକନାୟକତ୍ବକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ । ଏହାହିଁ ନିଷ୍ଠୁର ଓ ବୈପ୍ଳବିକ ବିକାଶର ମାର୍ଗସଂବାଦୀ ତତ୍ତ୍ବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଯଦି କୁହାଯାଏ ଯେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ଧରାସମ୍ଭାବନା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାର ଧରାସମ୍ଭାବନା ସମୟ ବୋଲି କିଛିନାହିଁ, ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୟରେ ହାସଲ କରିହେବ, ଯଥା ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂଗେ ମିଶେଇ ଦେଇ ହେବ, ତାହା ହେଲେ ଏପରି ଫଳାଫାଟି ଧାରଣା ଅର୍ଥ “ଏକାମାତ୍ରକେ ସବୁ ହାସଲ ହୋଇଯିବ” ନୀତିକୁ ପ୍ରକୃତ ବିପ୍ଳବମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହଁ ।

—ନଅ—

ଜିନ୍ଦଗୀର ଲୋକଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଶକ୍ତି

ତା ପରେ ବୁଜୁଛି ଶ୍ରେଣୀର ଏହି ଜିନ୍ଦଗୀର ଲୋକେ ଆସି କହନ୍ତି “ବେଶ୍ କଥା, ତୁମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ସମାଜବାଦୀ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯା ପରେ ହେବ ବୋଲି କହୁଛ ଏବଂ ଘୋଷଣା କରୁଛ ଯେ, ‘ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଆମ ପାର୍ଟି ତାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଫଳତା ଲାଗି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ’, ତାହା ହେଲେ କିଛିକାଳ ପାଇଁ କମ୍ୟୁନିଜମକୁ ଗଣିଲି ବାନ୍ଧି ସାରିବ ଦେଉ ନାହିଁ କାହିଁକି ? “ଏକ ତତ୍ତ୍ବ”ର ବାହାନାରେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ି ଏବେ ଭାରି ବଡ଼ ପାଗଳ ଚାଲୁଛି ହେଉଛି । ଏପରି ପାଗଳ ହିଲାପର ପ୍ରକୃତ ହେଉଛି ବୁଜୁଛି-ଏକନାୟକତ୍ବର ନୀତି । ଟିକିଏ ଉଦ୍ବିଗ୍ନତାରେ କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ, ଯୁକ୍ତି କୁହାଯିବ ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ।

ସାମ୍ୟବାଦ (କମ୍ୟୁନିଜମ-ଅନୁବାଦକ) ହେଉଛି ସବୁ-
ଦିନର ଆଦର୍ଶ ଏବଂ ଏକପ୍ରକାର ନୂଆ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଏହା
ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ସାମାଜିକ ବା ଆଦର୍ଶଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଠାରୁ
ଭିନ୍ନ । ମାନବ ଇତିହାସରେ ଏହା ସବୁଠୁଁ ସମୃଦ୍ଧ, ସବୁଠୁଁ
ପ୍ରଗତିଶୀଳ, ସବୁଠୁଁ ବିପ୍ଳବୀ ଏବଂ ସବୁଠୁଁ ଯୁକ୍ତି ସଂଗତ ସାମାଜିକ
ଓ ଆଦର୍ଶଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ସାମନ୍ତବାଦୀ ଆଦର୍ଶ ଓ ସାମାଜିକ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଇତିହାସର ଯାଦୁଘର ଲାଗି ଯୋଗ୍ୟ । ପୁଂଜି-
ବାଦର ଟୋଟିଏ ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ସେଇ ଯାଦୁଘର ଲାଗି ଯୋଗ୍ୟ
[ସୋଭିଏଟ୍ ରୁଷ୍ରେ] । ଆଜି ଯେଉଁ ଅଂଶତକ ରହିଯାଇଛି ସେତ
“ଅସ୍ତ୍ରାଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରି, ଶେଷ ନିଶ୍ବାସ ନେଉଛି” ଏବଂ “ସନ୍ଧ୍ୟା
ଯାଏ ବଂଚିବ କି ନାହିଁ ଏକଥା ସକାଳେ ଜାଣିନାହିଁ” । କେବଳ
ମାତ୍ର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଆଦର୍ଶ ଓ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧ ବକ୍ତବ୍ୟମାନାଦିତ
ଶକ୍ତିରେ ବଢ଼ି ଚାଲି ଓ ପ୍ରସାର ଲାଭେ । ତାହାହିଁ କେବଳ
ପଦ୍ମକୁ ସମତଳ ଓ ସମୁଦ୍ରକୁ ପଦ୍ମରେ ପରିଣତ କରିପାରେ ଓ
ବିକାଶମୁଖୀ ଯୌବନକୁ ବଜାୟ ରଖିପାରେ । ଗୀତରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ସାମ୍ୟବାଦ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ଦିନୁ, ଗୀତଲେଖକଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ
ଖୁବ୍ ବ୍ୟାପକ ହୋଇ ଯାଇଛି ଓ ଗୀତଲେଖକଙ୍କର ଖୁବ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହୋଇଛି । ସାମ୍ୟବାଦର ନେତୃତ୍ୱ ବିନା ବିପ୍ଳବର ଶେଷ ସ୍ତର ତ
ଦୂରର କଥା, ଏମିତିକି ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପଳ ହୋଇ
ପାରିବନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରକୃତ କାରଣରୁହିଁ ଗୀତ ବୁର୍ଜୁୟାର ଜିଦ୍-
ଶୋର ଲେକେ ଏପରି ଭଦ୍ର ଚିତ୍ରାର କରୁଛନ୍ତି ଓ ସାମ୍ୟବାଦ
“ଗଣ୍ଡିଲି” ବାନ୍ଧୁ ବୋଲି ଦାବୀ କରୁଛନ୍ତି । ଥରେ ଏହା “ଗଣ୍ଡିଲି”,
ବାନ୍ଧିଲେ ଗୀତ ଧ୍ବଂସର ସମ୍ଭାବନା ହେବ । ସାମ୍ୟବାଦ ଉପରେ

ପୃଥ୍ବୀ ନିଜର ମୁକ୍ତି ଲାଗି ନିର୍ଭର କରୁଛି — ତେଣୁ ଚୀନ ମଧ୍ୟ ନିଜ ମୁକ୍ତି ଲାଗି ସାମ୍ୟବାଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂବନ୍ଧରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ଗୋଟିଏ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଅନ୍ୟଟି ଭବିଷ୍ୟତ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ସେ ଦୁଇଟି ସର୍ବନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ସର୍ବୋଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣା । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ହେଉଛି ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଆଉ ଭବିଷ୍ୟତରେ ହେଉଛି ସମାଜବାଦ ଏ ଦୁଇଟି ଗୋଟିଏ ଦେହର ଦୁଇଟି ଅଂଶ ଅର୍ଥାତ୍ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏହା ଦୁଇଟି ଅଂଶ । ତେଣୁ ଖାଲି ସାନ୍ମିନିରୁଆଇର ରାଜନୈତିକ ନୀତି ମୂଳତଃ କମ୍ୟୁନିଜମର ସର୍ବନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଗେ ମେଳ ଖାଉଥିବାରୁ ତାକୁ “ଗଣିକ” ବାନ୍ଧି ଦେବାକୁ ଦାବୀ କରିବା ଅଯୌକିକ ନୁହଁ କି ? ଆମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ମାନେ କାହିଁକି ସାନ୍ମିନିରୁଆଇକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛୁ, ତାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଯେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ସର୍ବନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଗେ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇର ମେଳ ଖାଉଥିବା କେତେକ କଥା ରହିଛି । ତେଣୁ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ଲାଗି ସାନ୍ମିନିରୁଆଇ ଯେ ରାଜନୈତିକ ଭିତ୍ତି ତାହା ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଲାଗି ଆମ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବପର ହୋଇଛି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୀନରେ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇର ଅବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଆମ ପାର୍ଟି ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଲାଗି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏ ସବୁକଥା ସେଥିରେ ନ ଥିଲେ ଆମ ପକ୍ଷେ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଯୁଗରେ ସାମ୍ୟବାଦ ଓ ସାମ୍ବିନୀରୁଆର ଏହା ମିଳିତ ସାମ୍ବିନୀ । ଏହି ମିଳିତ ସାମ୍ବିନୀ କଥା ଦର୍ଶାଇ ଡାକ୍ତର ସୁନୟାତ୍‌ସେନ୍ କହିଥିଲେ “ସାମ୍ବିନୀରୁଆର ସାମ୍ୟବାଦ ଏକ ଉତ୍ତମବନ୍ଧୁ” । ତେଣୁ ସାମ୍ୟବାଦକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା ଅର୍ଥ ମିଳିତ ସାମ୍ବିନୀକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା । ଜିନ୍‌ଶୋର ଲେକେ ସେମାନଙ୍କର “ଏକଦଳ” ନୀତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ଏବଂ ମିଳିତ ସାମ୍ବିନୀକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି କମ୍ୟୁନିଜମ୍‌କୁ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଉ ବୋଲି ଅସଙ୍ଗତ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ।

“ଗୋଟିଏ ମାସ ନାହିଁ”ର ତତ୍ତ୍ୱ ବାଢ଼ିବା ମଧ୍ୟ ଅତି ଅଯୌ-
କ୍ତିକ । ସମାଜରେ ବିଭିନ୍ନଶ୍ରେଣୀ ଥିବା ଯାଏ ଉକ୍ତ ବିଭିନ୍ନଶ୍ରେଣୀର
ସଂଖ୍ୟା । ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ନୀତି ରହିବ ଏବଂ ଏମିତିକି ଗୋଟିଏ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନୀତି ମଧ୍ୟ
ରହିବ । ଯଦି ସାମନ୍ତବାଦୀଙ୍କ ଲାଗି ସାମନ୍ତବାଦ, ପୁଞ୍ଜିବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ
ପୁଞ୍ଜିବାଦ, ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଲାଗି ବୌଦ୍ଧ ମତ ବାଦ, ଶୀରସ୍ତାନଙ୍କ
ଲାଗି ଶ୍ରୀଷ୍ଟମତବାଦ, କୃଷକମାନଙ୍କ ଲାଗି ବହୁଶିଶୁରବାଦ ରହିବ
ଓ ଆଜିକାଲିକା କେମାଲବାଦ, ପଂସିଷ୍ଟବାଦ, ଓଁସେଙ୍ଗବାଦ
ପରଶ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ବଣ୍ଟନନୀତିବାଦ ରହିବ ତେବେ ସର୍ବସ୍ୱରାଶ୍ରେଣୀର
କମ୍ୟୁନିଜମ୍ କାହିଁକି ନ ରହିବ ? ଏକ ସମୟରେ ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ
ମତବାଦ ଥିବାସ୍ଥଳେ ସେମାନେ କମ୍ୟୁନିଜମ୍ “ଗଣ୍ଡିଲି ବାନ୍ଧି ଦେଉ”
ବୋଲି କାହିଁକି ଦାବୀ କରିବେ । ସ୍ପଷ୍ଟ କହିବାକୁ ଗଲେ ଆମକୁ
“ଗଣ୍ଡିଲି ବାନ୍ଧିବାକୁ” କହିବା ନିରର୍ଥକ । ଆମକୁ ପ୍ରତି ଯୋଗିତା
କରିବାକୁ ଦାବୀ କରିବା ବରଂ ଭଲ ହେବ । ଯଦି ଏହି ଦୌତରେ
ଆମକୁ କିଏ ହଟେଇଦିଏ ତାହାହେଲେ ତାହାହିଁ ଆମର ଭାଗ୍ୟ

ବୋଲି ଅମେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତୁ । ତା ଯଦି ନନ୍ଦୁଏ ତେବେ ବରଂ ତୁମର ଗଣତନ୍ତ୍ର ବିରୋଧୀ “ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ନୀତି”ର ଗଣ୍ଠିକୁ ବାନ୍ଧି ଦେବା ସଙ୍ଗତ ହେବ ।

ଯେମିତି କିଏ ଭୁଲ ନ ବୁଝେ ସେଥିଲାଗି ଓ ଜିଦ୍‌ଖୋର ଲେକମାନଙ୍କର ଆଖି ଖୋଲି ଦେବାଲାଗି ସାନମିନରୁଆର ଓ କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ଭିତରେ ମେଳ କେଉଁଠି ଓ ଅମେଳ କେଉଁଠି ତାହା ଅମର ଦେଖାଇ ଦେବା ଉଚିତ ।

ସାନମିନରୁଆର ଓ କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ଭିତରେ ଉଭୟ ମେଳ ଓ ଅମେଳ ରହିଛି ।

ପ୍ରଥମରେ ମେଳ କେଉଁଠି ଦେଖାଯାଉ । ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଯୁଗରେ ମୂଳ ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏହି ଦୁଇ ନୀତିର ମେଳ ରହିଛି । ସାନମିନରୁଆର ଜାତୀୟତା, ଶେତନ୍ତ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜୀବିକା ଯାହାକୁ ୧୯୨୪ ମସିହାରେ ତାକ୍ରର ସୁନୟାତସେନ୍ ସଂଶ୍ଳେଷନ କରିଥିଲେ ତାହା ସହିତ ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଯୁଗରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୌଳିକ ଭାବେ ମେଳ ରହିଛି । ଏହି ମେଳ ହେତୁ ଏବଂ ସାନମିନରୁଆରକୁ ସଫଳ କରିବା ଲାଗି ଏହି ଦୁଇ ନୀତିର ଓ ଦୁଇ ପାର୍ଟିର ମିଳିତ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଗଢ଼ା ଯାଇ ପାରେ । ଏ କଥାକୁ ଅବହେଳା କରିବା ଭ୍ରମାତ୍ମକ ।

ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଅମେଳ କେଉଁଠି ରହିଛି ଦେଖାଯାଉ —

- (୧) ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କେତେକ ଦିଗରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗଢ଼ାଣୁପ୍ରମ

ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କୃଷି ସଂସ୍କାରର କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ମାତ୍ର ସୀମା ମିନିରୁଆର ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏହା ସ୍ଥାନ ପାଇନାହିଁ । କୋମିନ୍ତାଙ୍ଗ୍ ଯଦି ଏ ଅଭାବକୁ ସଂଶୋଧନ ନ କରେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ କରେ ତେବେ ଆମେ କହିବୁ ଯେ ମୌଳିକଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମେଳ ରହିଛି ମାତ୍ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମେଳନାହିଁ ।

(୨) ଦୁଇ ସ୍ତର ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସ୍ତର ଛଡ଼ା କମ୍ୟୁନିଜମରେ ଏକ ସମାଜ ବାଦୀସ୍ତର ରହିଛି । ତେଣୁ ସର୍ବନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଛଡ଼ା ଏକ ସର୍ବୋଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଛି । ତା ଅର୍ଥ ଏକ ସମାଜବାଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହାସଲ କରିବାକୁ ହେବ । ସାନମିନିରୁଆର କେବଳ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବକୁ ହାସଲ କରିବ, ମାତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ହାସଲ କରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ତାହାର କେବଳ ସର୍ବନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି । ସର୍ବୋଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଥବା ସମାଜବାଦୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତାହାର ନାହିଁ ।

(୩) ବିଶ୍ୱ ଦିଗ୍ ଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେଉଛି ତୃତୀୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱ ଦିଗ୍ ଦର୍ଶନ ହେଉଛି ଦ୍ରୁମମୂଳକ ବସ୍ତୁବାଦ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମାତ୍ର ସାନମିନିରୁଆର ବିଶ୍ୱଦର୍ଶନ ଓ ସେଙ୍ଗ୍ ବାଦ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଉଭୟ ପରମ୍ପରାର ବିରୋଧୀ ।

(୪) ଚତୁର୍ଥ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଉଛି ବିପ୍ଳବକୁ ସଫଳ କରିବାରେ ନିପୁଣତା କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ନିଜ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ

ରହେ । ତା ଅର୍ଥ ବିପ୍ଳବକୁ ସଫଳ କରିବାରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ-ମାନଙ୍କର ନିପୁଣତା ରହିଛି । ମାତ୍ର କୋମିନତାଙ୍କରେ ବିପ୍ଳବ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱସ୍ତ କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ ନୀତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ଯାହା କହିନ୍ତି ଓ ଯାହା କରନ୍ତି ତାହା ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହେ ଓ ବିପ୍ଳବକୁ ସଫଳ କରିବାରେ ନିପୁଣତାର ଅଭାବ ଦେଖାନ୍ତି ।

କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଓ କୋମିନତାଙ୍କ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଭିତରେ ମତପାର୍ଥକ୍ୟ ଘଟିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅମେଳ ଦାୟୀ । ଦୁହେଁ ଭିତରେ ଯେଉଁତକ ମେଳ କେବଳ ତାକୁହିଁ ଦେଖିବା ଓ ଅମେଳକୁ ଅବହେଳା କରିବା ଭୁଲ ହେବ ।

ଏକଥା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ପାରିଲେ ବୁର୍ଜୁୟାଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ଜିଦ୍‌ଖୋର ଲୋକେ ଯେ “କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ଗଣ୍ଡିଲିବାରି” ବୋଲି କାହିଁକି ଦାବା କରୁଛନ୍ତି ସେ କଥା ବୁଝିପାରନ୍ତୁ । ଏ ଦାବାର ଅର୍ଥ କ’ଣ ହୋଇ ପାରେ ? ଯଦି ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀର ଏହା ଏକଚ୍ଛଦବାଦ ନୁହଁ ବୋଲି କିଏ କହିବ, ତେବେ ତାର ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଅଭାବ ବୋଲି ଜଣାଯିବ ।

—୧୦—

ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁ ଆଇ

ଇତିହାସର ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀର ଜିଦ୍‌ଖୋର ଲୋକେ ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ଜ୍ଞାନର ମାତ୍ର ଏତେ କମ ଯେ ତାହା “ଶୂନ୍ ପଛକୁ” ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ । ସେମାନେ, ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇ ଓ କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ କ’ଣ ତାହା

ପୁରୁଣା ସାନ୍ମିନିରୁଆଇ ଓ ନୂଆ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ କ'ଣ ତାହା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । କି ପୁରୁଣା ସାନ୍ମିନିରୁଆଇ ଓ ନୂଆ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ କଅଣ ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଆମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଁ ଯେ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ଜାତୀୟ ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ଲାଗି ସାନ୍ମିନିରୁଆଇ ହେଉଛି ମୁକ୍ତଭୂତ । “ଗୀନର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାରେ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇର ଅବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ତାହାକୁ ନିପୁଣ ଭାବେ ହାସଲ କରିବାକୁ ଆମ ପାଠି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ” ଏବଂ କମ୍ୟୁନିଜମର ସବୁ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ-କ୍ରମ ଓ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇର ନୀତି ମୌଳିକ ଭାବେ ଏକ । ଯେଉଁ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇକୁ ଆମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ, ତାହା କ'ଣ ? ପ୍ରଥମ କୋମିନ୍ତାଙ୍କ କଂଗ୍ରେସରେ ଡାକ୍ତର ସନୟାତ୍ ସେନ ଯେଉଁ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ସେହି ସଂଶୋଧିତ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇକୁ ଆମେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ । ମୁଁ ଅଣାକରେ, ଏହି ଜିଦ୍‌ଖୋର ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଥିବା ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ “କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ନିରୋଧ” “କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧ” ପ୍ରଭୃତି ଲାଗି ଗବ୍ ସହକାରେ କାମ କରି ଯେତେବେଳେ ଅବସର ନେବେ ସେତେବେଳେ ଏହି ଘୋଷଣାକୁ ପଢ଼ିବେ । ଡାକ୍ତର ସନୟାତ୍ ସେନ ତାଙ୍କ ଘୋଷଣାରେ କହିଥିଲେ “ଏହାହିଁ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇର ବାସ୍ତବ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।” ଏଥିରୁ ଆମେ ଦେଖିବୁ ଯେ ଯେଉଁ ସାନ୍ମିନିରୁଆଇର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଡାକ୍ତର ସନୟାତ୍ ସେନ କୋମିନ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ କଂଗ୍ରେସରେ କରିଥିଲେ ତାହାହିଁ ଖାଣ୍ଟି ସାନ୍ମିନିରୁଆଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ସବୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଏ ସେ ଗୁଡ଼ିକ ମିଥ୍ୟା । ଏହି ଘୋଷଣାରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ତାହାହିଁ ସଠିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଭ୍ରମାତ୍ମକ ।

ଏହା କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କର “ଆଉ ଏକ ଗୁଜବ” ନୁହେଁ । କାରଣ ଏହି ଘୋଷଣା ଗୃହୀତ ହେଲାବେଳେ ଅନେକ କୋମିନ୍ତାଙ୍ଗ୍ ସଭ୍ୟ ଓ ମୁଁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲୁ ।

କୋମିନ୍ତାଙ୍ଗ୍ ପ୍ରଥମ କଂଗ୍ରେସର ଏହି ଘୋଷଣା ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇର ଦୁଇ ଆନ୍ତର୍ଦ୍ଦାୟିକ ସମୟର ସନ୍ଧିକ୍ଷଣ । ତା ପୂର୍ବରୁ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ପୁରୁଣା ନୀତିର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଥିଲା । ତା ଅର୍ଥ ପୁରୁଣା ଶେତରର ପୁରୁଣା ପୁରୁଣା ଅର୍ଦ୍ଧ-ଉପନିବେଶିକ, ବୁଦ୍ଧିମ୍ବୁ ଶେତାନ୍ତର ବିପ୍ଳବର ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଥିଲା । ତାହାହିଁ ପୁରୁଣା ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ।

ତାହାପରେ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ନୂତନ ନୀତିର ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ହେଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ନୂତନ ଶେତରର ନୂତନ, ଅର୍ଦ୍ଧ-ଉପନିବେଶିକ ବୁଦ୍ଧିମ୍ବୁ ଶେତାନ୍ତର ବିପ୍ଳବର ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ହେଲା । ଏହା ନୂତନ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ! କେବଳ ଏହି ଧରଣର ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇକୁ ନୂତନ ଯୁଗର ବୈପ୍ଳବିକ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ବୋଲି କୁହାଯିବ । ଏହି ନୂତନ ଯୁଗର ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ଏହି ନୂଆ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ବା ଖାଣ୍ଟି ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇରେ ତାଙ୍କର ସନୟାତ୍ ସେନାଙ୍କ ତିନୋଟି ବିପ୍ଳବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନିହିତ ଅଛି । ତାହା ହେଉଛି ସୋଭିଏଟ୍ ରୁଷ ସଂଗେ ବନ୍ଧୁତା, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସହଯୋଗ ଓ ଶ୍ରମିକ ଓ ଚିତ୍ରକମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ସଂରକ୍ଷଣ । ଏହି ତିନୋଟି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିନା ବା ଏଥିରୁ ଗୋଟିକର ଅଭାବରେ ଏହାକୁ ମିଥ୍ୟା ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ଯବା ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ କୁହାଯିବ ।

ପ୍ରଥମରେ ବିପ୍ଳବୀ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ, ନୂଆ ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ, ଅବା ଖାଣ୍ଟି ସାନ୍ମିନି-ରୁଆଇ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ସୋଭିଏଟ୍ ଯୁଗୀନ

ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁତା ବାନ୍ଧବ । ଆମ ଦେଶର ବହୁତ ଭିତରକୁ ପଶି
ଆସିଥିବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଶକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆମେ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛେ ।
ସୋଭିଏଟ୍ ରୁଷର ବିନା ସାହାଯ୍ୟରେ ଅନ୍ତିମ ବିଜୟ କଲ୍ପନାର
ବାହାରେ । ସୋଭିଏଟ୍ ରୁଷ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁତା ଯଦି ଆମେ ଗୁଡ଼ି
ଦେଉଁ ଓ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ସଞ୍ଜ ସହଯୋଗ କରୁ ତେବେ “ବିପ୍ଳବ”
ଶବ୍ଦଟିକୁ ଖାରଜ କରିଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ ଏକ
ପ୍ରତିଦ୍ବିପ୍ଳାବୀଳ ନୀତିରେ ଗଣା ହେବ । କୌଣସି ନିରପେକ୍ଷ
ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ ନାହିଁ । ତାହା ବିପ୍ଳବ ବା ପ୍ରତିଦ୍ବିପ୍ଳାବୀଳ ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ-
କାଳୀନ ହୋଇପାରେ । ଓପାଙ୍ଗ୍ ଚ୍ୟାଙ୍ଗ୍ ଓ କହୁଥିଲେ ଯେ
“ଦୁରପସ୍ଥର ଆକ୍ରମଣର ବିରୋଧ କରିବାକୁ ହେବ”—ଏବଂ
ଏପରି ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନକୁ କରିବାକୁ ହେବ ଯାହା ଉଭୟ
କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ଓ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦର ବିରୋଧ କରିବ । ଏ ପରମର୍ଶ
ଅନୁସାରେ କାମକଲେ ବେଶ ବାରଦ୍ବ ବୁଝାଯିବ । କିନ୍ତୁ ହାୟ ! ।
ଯିଏ ଏହି କୌଶଳର ପରମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ସେହି ବିଶ୍ବାସଯାତକ
ଓପାଙ୍ଗ୍ ଚ୍ୟାଙ୍ଗ୍ ଓ ଏ ଧରଣର ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନକୁ ପରିତ୍ୟାଗ
କରି (ଗଣ୍ଡିଲି ବାନ୍ଧି) ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ସଙ୍ଗେ ସହଯୋଗ କରିବାର
ଏକ କୌଶଳ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ବିପ୍ଳବୀ ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ,
ନୂଆ ଅବା ଖାଣ୍ଟି ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ ହିଁ ସୋଭିଏଟ୍ ସୁନିଅନ ସଙ୍ଗେ
ବନ୍ଧୁତା ବାନ୍ଧବ । ତାହା ସୋଭିଏଟ୍ ସୁନିଅନକୁ ବିରୋଧ କରିବାକୁ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ସଙ୍ଗେ ସହଯୋଗ କରିବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ବିତୀୟରେ—ବିପ୍ଳବୀ ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ, ନୂଆ ଅବା
ଖାଣ୍ଟି ସାମ୍ପ୍ରତିକାଳୀନ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ସଙ୍ଗେ
ସହଯୋଗ କରିବ । ଯଦି ତୁମେ କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ସଙ୍ଗେ ସହଯୋଗ

କରିବ ନାହିଁ ତେବେ ତାକୁ ବିରୋଧ କରିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟଗତ ନାହିଁ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଓ ଓପାଙ୍ଗ୍ ଚ୍ୟାଙ୍ଗ୍ ଓପିଙ୍ଗ୍ ନୀତି ହେଉଛି କମ୍ୟୁନିଜମ୍ ବିରୋଧ । ସେମାନେ ତୁମକୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ସାଥୀ ଭାବେ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ “କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ” ଯୋଗ ଦେବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହା କଣ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ତୁମେ ଯୁକ୍ତି କରିପାର “ଆମେ ଜାପାନକୁ କଣ ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛୁ ।” ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ କଥା । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଜାପାନକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛ, ତୁମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଥିବାଯାଏ । ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ହେବ । କାରଣ ଏହା କରି ତୁମେ ଆଉ ଜାପାନର ପ୍ରତିରୋଧ କରିପାରବ ନାହିଁ । “ଜାପାନକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ତୁମେ ବିରୋଧ କାହିଁକି ନ କରିବ” ଏ କଥା କହିପାର । ମାତ୍ର ତାହା ଶାଲ୍ ସ୍ୱପ୍ନର କାହାଣୀ ପରି ହେବ । ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅଫ୍ ଔପନିବେଶିକ “ବାରମାନେ” ଏତେବଡ଼ ପ୍ରତିବିପ୍ଳବୀ କାମ କରି କିପରି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଶକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର ନକରିବେ ? ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଦଶବର୍ଷକାଳ ପ୍ରକୃତରେ ସମସ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଶକ୍ତିଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଘେନି ତୁମେ ବୁଝା କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଲଢ଼ିଥିଲ । ଆଜି କିପରି “ତୁମେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ” କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଲଢ଼ିବ ? ବାହାରେ କେତେକ ଲୋକ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଧରଣର କଥା କହିବାର ଖବର ଆମେ ପାଉଛୁ । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧ କରିବା ଭଲ, ମାତ୍ର ଆମେ ପାରି ଉଠିବା ନାହିଁ । ଏଠି ଯାହା କୁହାଗଲା ଯଦି ସତ୍ୟଦ୍ୱ୍ୟବତାହେଲେ କଥାଟା ଅଧା ଭ୍ରମ । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧ କରିବାରେ “ଭଲ” କଣ ? ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଅକୈଚ୍ଚ ଠିକ୍ କାରଣ କୌଣସି କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ

ଅଭ୍ୟାସ ସଫଳ ହେବ ନାହିଁ । କାରଣ କଣ ? ସେ କାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଠାରେ ରହିଛି । ଲୋକେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ସୁଖପାଆନ୍ତି । ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କର ବିରୋଧ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀଙ୍କୁ ଲୋକେ କେବେହେଁ କ୍ଷମା ଦେବେ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଜାତିର ଶତ୍ରୁ ଦେଶ ଭିତରକୁ ଚାଲି ଗଲେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛି ସେତେବେଳେ ତୁମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଲଢ଼ିଲେ ଲୋକେ ତୁମ ଜୀବନ ରଖେଇ ଦେବେ ନାହିଁ । ଏହା ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ । ଯିଏ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ସେ ମଧ୍ୟ ନିପାତ ହୋଇଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଦରକାର । ସେମାନେ ଯଦି ଏଥିଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଁନ୍ତି, ତେବେ ବିଳମ୍ବ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ନିଜ ହାତ ସେଥିରୁ ଛାଡ଼ିଆଣିବା ଦରକାର । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟବିରୋଧୀ ଗୀତମାନଙ୍କୁ ମୋର ଏହା ହାଦିକ ଉପଦେଶ । ଏହାପରେ ଏହା ଜଳ ଜଳ ସତ ଯେ ଆଜିକାର ସାନ୍ତ୍ରିନିତ୍ୟର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ସଂଗେ ସହଯୋଗ କରିବ ନଚେତ ତାହା ଭୁଷ୍ଟ ପଡ଼ିବ । ସାନ୍ତ୍ରିନିତ୍ୟର ଲାଗି ଏହା ଜୀବନମରଣର ପ୍ରଶ୍ନ । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସହିତ ସହଯୋଗ କଲେ ଏହା ବଞ୍ଚି ରହିବ, ବିରୋଧ କଲେ ମୁହଁ ଖିରୁ ଏହା ଶେଷ ପାଇଯିବ । କିଏ ପ୍ରମାଣ କରିବ ଯେ ଏକଥା ଠିକ୍‌ନୁହେଁ ?

ତୃତୀୟରେ ବିପ୍ଳବୀ ସାନ୍ତ୍ରିନିତ୍ୟର, ନୂଆ ଅବା ଶାନ୍ତି ସାନ୍ତ୍ରିନିତ୍ୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି କୃଷକ ଓ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ବଜାୟ ରଖିବ । ଯେଉଁମାନେ କୃଷକ ଓ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବା ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯିବେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ସନୟାତ୍‌ସେନ୍‌ଙ୍କ ଶେଷ ଦଳିଲରେ ଲେଖାଥିବା “ଜନତାର ଜାଗରଣ”ର ସଫଳତା

ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯିବେ, ସେମାନେ ବିପ୍ଳବର ଓ ସେମାନଙ୍କ ନିଜର ପରାଜୟକୁ ଡାକିଥାନ୍ତି । ସ୍କାଲିନ୍ କହିଥିଲେ “ଉପନିବେଶ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶର ପ୍ରଶ୍ନ କୃଷକସମସ୍ୟାର ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ।” ତା ଅର୍ଥ ଚୀନର ବିପ୍ଳବ ହେଉଛି କୃଷକଙ୍କ ବିପ୍ଳବ । ଜାପାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରତିରୋଧ ମୂଳକ ଯୁଦ୍ଧ ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷକଙ୍କ ପ୍ରତିରୋଧ । ନୂତନ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ରାଜନୀତି ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷକଙ୍କୁ ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ କରିବ । ନୂଆ ଅବା ଖାଣ୍ଟି ସାନ୍ତ୍ରିନୁଆର ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷକମାନଙ୍କର ବିପ୍ଳବୀ ମାନ । ଜନପ୍ରିୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିପ୍ଳବୀଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷକମାନଙ୍କ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବନା ଦିଅନ୍ତି । ଆମେ ଯେ “ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଯାଇ” ଏକାଠି ହେଉ, କାମକରୁ, ଗବେଷଣାକରୁ, ବହି ପଢ଼ି ଛାପୁ, ଲେଖାଲେଖି କରୁ ଓ ସେ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖେଳୁ ବୁଲୁ ତାହା ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହୁଏ କରୁ । ପରଶେଷରେ ଜାପାନକୁ ବିରୋଧ କରିବାରେ ଯେଉଁ ସରଞ୍ଚାମ ପାଉ ଓ ଆମ ବଞ୍ଚିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ଶାନ୍ତ୍ୟସାମଗ୍ରୀ ପାଉ ସେ ସବୁ ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷକଶ୍ରେଣୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଥାଏ । ଆମେ “ମୁଖ୍ୟତଃ” ବୋଲି ଯାହାକୁ କହିବୁ ତାହାର ଅର୍ଥ ହେବ “ମୌଳିକଭାବେ” । କାରଣ ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏଥିରେ ଅବହେଳା କରୁନାହିଁ । ସ୍କାଲିନ୍ ନିଜେ ଏ କଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ଜଣେ ପ୍ରାକ୍ତମେର ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ର ଏହା ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଯେ ଚୀନର ଶତକରା ୮୦ ଭାଗ ଲୋକେ କୃଷକ । ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରର ପତନ ପରେ ଏ ଅନୁପାତ ଆହୁର ବଢ଼ିଯାଇଥିବ । ତେଣୁ କୃଷକର ସମସ୍ୟା ଚୀନ ବିପ୍ଳବର ମୌଳିକ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଚୀନ ବିପ୍ଳବର ମୁଖ୍ୟଶକ୍ତି ହେଉଛି କୃଷକଶକ୍ତି । କୃଷକ ପରେ ଚୀନ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଭିତରେ ଶ୍ରମିକଶ୍ରେଣୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଥାନ । ଚୀନରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଶିଳ୍ପ, ଶ୍ରମିକ,

କୋଟି କୋଟି ହସ୍ତ ଶିଳ୍ପ ଶ୍ରମିକ ଓ ଖେତ ମଜୁରୀ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟତିରକ୍ତେ ଚୀନ ରହିପାରେ ନା । କାରଣ ସେମାନେ ଶିଳ୍ପ ଅର୍ଥନୀତିର ଉତ୍ପାଦନକାରୀ । ଚୀନର ବିପ୍ଳବ ସେମାନଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଜୟଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ ନା । କାରଣ ସେମାନେ ବିପ୍ଳବର ନେତା ଏବଂ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ବିପ୍ଳବୀ । ଏହି ହେତୁ ବିପ୍ଳବୀ ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇ, ନୂଆ ଅବା ଖାଣ୍ଟି ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇର ଏପରି ନୀତି ହେବା ଉଚିତ ଯାହା ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା କରିବ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । କୌଣସି ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇ ଯଦି ଏହି ନୀତି ଗ୍ରହଣ ନ କରେ ଯଦି ବାସ୍ତବରେ ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ନ କରେ, “ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଗରଣ”କୁ ସଫଳ ନ କରେ ତେବେ ତାକୁ ଲୋପ କରିଦେବା ଉଚିତ ।

ଏହିଥିରୁ ଜଣାଯିବ ଯେ ସୋଭିଏଟ୍ ସୁନିଅନ ସଙ୍ଗେ ବଢ଼ିତା ବାନ୍ଧିବା, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସହଯୋଗ କରିବା ଏବଂ କୃଷକ ଓ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବା ଏହି ତିନୋଟି ବିପ୍ଳବୀ ନୀତି ବ୍ୟତିରକ୍ତେ ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇର ଉତ୍କୃଳ ଭବିଷ୍ୟତ ନାହିଁ । ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇର ଶିଷ୍ୟମାନେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଏବେକି ହୃଦୟରେ ବିବେକ ଅଛି; ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଓ ଗଭୀରଭାବେ ଏକଥାକୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତିନୋଟି ବିପ୍ଳବୀ ନୀତି ସମ୍ବଳିତ ଏହି ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇ. ଏହି ବିପ୍ଳବୀ ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇ, ବା ନୂଆ କିମ୍ବା ଖାଣ୍ଟି ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇ ହେଉଛି ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇ— ପୁରୁଣା ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରୁଆଇର ବିକାଶ । ଏହା ଡାକ୍ତର ସନୟାତ୍-

ସେନଙ୍କ ଏକ ବିରୁଦ୍ଧ ଅବଦାନ । ଗୀନର ବିପ୍ଳବ ଯେଉଁ ସମୟରେ ବିଶ୍ଵ-ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବର ଅଙ୍ଗ ସେତିକିବେଳରେ ଏହି ପ୍ରକାର ସାନ ମିନି-ରୁଆଇର ଉଦ୍ଭବ । କେବଳ ଏହି ପ୍ରକାର ସାନ ମିନି-ରୁଆଇକୁହି କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ “ଗୀନର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବଶ୍ୟକତା” ବୋଲି ବିବରଣୀ ଏବଂ “ତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହାସଲ କରିବାଲାଗି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ” ବୋଲି ଘୋଷଣା କରନ୍ତି । କେବଳ ଏହି ପ୍ରକାର ସାନ ମିନି-ରୁଆଇକୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ସର୍ବନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ-କ୍ରମ ସଙ୍ଗେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସ୍ତରରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଙ୍ଗେ ମୌଳିକଭାବେ ସମାନ ।

ପୁରୁଣା ସାନ ମିନି-ରୁଆଇ ଦେଉଳ ପୁରୁଣା ସମୟର ଗୀନ ବିପ୍ଳବରୁ ଉଦ୍ଭବ । ସେତେବେଳେ ରୁଷ ଏକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ରକ୍ଷୁଥିଲା । ତେଣୁ ପୁରୁଣା ସାନ ମିନି-ରୁଆଇ ରୁଷ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁତା ବାନ୍ଧିବା ନୀତି ରଖିପାରନ୍ତା ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଗୀନରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ନଥିଲା । ତେଣୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗ କରିବା ନୀତି ତାହା ରଖି ପାରନ୍ତା ନାହିଁ । ତାହା ଛଡ଼ା ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକମାନଙ୍କର ଆନ୍ଦୋଳନ ସେତେବେଳେ ନିଜର ରାଜନୈତିକ ଗୁରୁତ୍ଵକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରି ନଥିଲା ଏବଂ ଲୋକେ ତାକୁ ବିବରଣୀ ଆଣି ନଥିଲେ । ତେଣୁ କୃଷକ ଓ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବା ନୀତି ରଖି ପାରି ନଥାନ୍ତା । ତେଣୁ ୧୯୨୪ରେ କୋର୍ମିନିଆଙ୍କର ପୂର୍ନଗଠନ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ସାନ ମିନି-ରୁଆଇ ପୁରୁଣା ପର୍ଯ୍ୟାୟର ଥିଲା, ଏବଂ ଆଜି ତାହା ଅଚଳ ହୋଇଯାଇଛି । ଯଦି ଆଜି ତାକୁ ନୂଆ ସାନ ମିନି-ରୁଆଇରେ ପରିଣତ କରାଯାଏ ତେବେ

କୋମିନ୍‌ତାଙ୍ଗ୍ ଅଉ ପାଦେ ହେଲେ ଅଗେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।
 ବିଜ୍ଞ ଡାକ୍ତର ସନୟାତ୍‌ସେନ ଏକଥା ଦେଖି ପାରିଥିଲେ ଓ ଲେନିନ୍
 ଓ ଗୀତ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟିର ସାହାଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ନୀତିକୁ ସଂଶୋଧନ
 କରିଥିଲେ । ସେ ତାକୁ ନୂଆ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ
 କରି ସାନ୍‌ମିନିଷ୍ଟର ଓ କମ୍ୟୁନିଜମ୍‌ର ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ଗଢିଲେ;
 କୋମିନ୍‌ତାଙ୍ଗ୍ ଓ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କର ସହଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କଲେ;
 ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ଅର୍ଜନ କଲେ; ଓ ପ୍ରଥମ ମହାନ
 ବିପ୍ଳବକୁ ଅଗେଇ ନେଇଗଲେ ।

ପୁରୁଣା ସମୟରେ ପୁରୁଣା ସାନ୍‌ମିନିଷ୍ଟର ବିପ୍ଳବୀ
 ଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ
 କରୁଥିଲା । ଯଦି କେହି ନୂଆ ସମୟର; ନୂଆ ସାନ୍‌ମିନିଷ୍ଟର
 ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲାବେଳେ ପୁରୁଣା ନୀତିକୁ ଜାବୁଡି ଧରେ; ସମାଜ-
 ବାଦୀ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲାବେଳେ ଯଦି କେହି ରୁଷ ସଙ୍ଗେ
 ବନ୍ଧୁତାର ବିରୋଧ କରେ; କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟି ଜନ୍ମ ନେଲାପରେ
 କେହି ଯଦି କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ-କୋମିନ୍‌ତାଙ୍ଗ୍ ସହଯୋଗକୁ ବିରୋଧ
 କରେ; ଖଟିଖିଆ-ଜନସାଧାରଣ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ
 ରାଜନୈତିକ ଶକ୍ତିର ପରୀକ୍ଷା ଦେଲା ପରେ ଯଦି କେହି କ୍ରମ-
 ଶୃଙ୍ଖଳିତ ନୀତିର ବିରୋଧ କରେ; ତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରତିବିପ୍ଳବୀ
 ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ । ତାହାର ବିରୁଦ୍ଧଶକ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି
 ବୁଝିବାକୁ ହେବ । ୧୯୨୭ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏହି ବିରୁଦ୍ଧଶକ୍ତି ଅଭାବର
 ଫଳ । ଗୋଟିଏ କଥା ଅଛି “ସେଞ୍ଚମାନଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧଶକ୍ତି ଅଛି
 ସେମାନେ ବିଜ୍ଞ ଲୋକ ।” ମୋର ଆଶା ସାନ୍‌ମିନିଷ୍ଟର
 ଭବିଷ୍ୟତେ ଅଛି ଏହା ସ୍ମରଣ କରିବେ ।

ପୁରୁଣା ସାନ୍‌ମିନ୍‌ଟ୍ରୁଆଇ ଓ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ସବ୍‌ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ
 କ୍ରମ ଭିତରେ ଆଦୌ ମୌଳିକ ସାଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ । କାରଣ ସେ
 ପ୍ରକାର ସାନ୍‌ମିନ୍‌ଟ୍ରୁଆଇ ପୁରୁଣାକାଳର, ଆଉ ଅଚଳ । ଯଦି
 କୌଣସି ସାନ୍‌ମିନ୍‌ଟ୍ରୁଆଇ ସୋଭିଏଟ୍ ସୁନିଅନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଏବଂ
 କୃଷକ ଓ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ବିରୋଧ କରେ ତେବେ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷିୟାଶୀଳ
 ସାନ୍‌ମିନ୍‌ଟ୍ରୁଆଇ । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ସବ୍‌ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଙ୍ଗେ ତ
 ଏହାର ମେଳ ନାହିଁ, ବରଂ ଏହା କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ସବ୍‌ନିମ୍ନ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶତ୍ରୁ । ଦୁହଁଙ୍କର ମିଳାମିଶା ବିଚାର କରାଯାଇ ନ
 ପାରେ । ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସାନ୍‌ମିନ୍‌ଟ୍ରୁଆଇ ର ଭକ୍ତମାନେ ସ୍ମରଣ
 କରିବା ଉଚିତ ।

ଯାହାହେଉ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପୂରଣ ନହେବା ଯାଏ ବିବେକୀ ଲୋକେ କେବେହେଁ ନୁହଁ ସାନ୍ତ୍ରିନିରୁଆଇକୁ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ । କେବଳ ଓପାଙ୍ଗ ଚେଙ୍ଗ ଓ ଲିଙ୍ଗ ଭଳି ଲୋକେହିଁ ଏହାକୁ ଛାଡ଼ିବେ । ଓପାଙ୍ଗ ଚାପାଙ୍ଗ ଓ ଲିଙ୍ଗ ଲିଙ୍ଗ ଓ ଅବା ଚଙ୍ଗ ଯେତେ କର୍ଜଣ ହୁଅନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି ଏବଂ ସେମାନେ ଯେତେ ମିଥ୍ୟାପଣୁ ସୋଭିଏଟ ବିରୋଧୀ, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟବିରୋଧୀ ସାନ୍ତ୍ରିନିରୁଆଇ ପ୍ରଗୁର କରନ୍ତୁ ପଛକେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ବିବେକ ଅଛି ଓ ନ୍ୟାୟପ୍ରତି ହୃଦୟରେ ସମ୍ମାନ ରହିଛି, ସେମାନେ ଡାକ୍ତର ସନ୍ତୋଷଙ୍କର ଖାଣ୍ଟି ନୀତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବେ ହିଁ କରିବେ । ୧୯୨୭ର ପ୍ରତିଫିୟାପରେ ଚୀନ ବିପ୍ଳବକୁ ଆଗେଇ ନେବାକୁ ସାନ୍ତ୍ରିନିରୁଆଇର ଯଦି ଅନେକ ଶିଷ୍ୟ ଥିଲେ ତେବେ ଶତ୍ରୁ ଆମ ଦେଶ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲାବେଳେ ଯେ ଆହୁର ଅଧିକ ଶିଷ୍ୟ ରହିବାର କଥା ଏହା ଅଳ୍ପ

ବହୁତ ସତ । ଆମେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ସାମ୍ପ୍ରତି ଆଇର ଖାଣ୍ଟି
ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବହୁଦିନ ଧରି ସହଯୋଗ କରିବୁ । ନିଜ
କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟବିରୋଧୀ କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ନ ହୋଇଥିଲେ ଆମେ
କୌଣସି ବଳକୁ ପରତ୍ୟାଗ କରିବୁ ନାହିଁ ।

—ଏଗାର—

ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଂସ୍କୃତି

ନୂଆ ସମୟରେ ଗୀତାଜନାଥର ଐତିହାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ
ଓ ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଜନତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେ ଉପରେ
ଆଲୋଚନା କଲେ । ନିମ୍ନରେ ଆମେ ଗୀତର ସଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରଶ୍ନ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

କୌଣସି ଏକ ସଂସ୍କୃତି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମାଜର ରାଜନୀତି ଓ
ଅର୍ଥନୀତିର ପ୍ରତିଫଳନ । ଗୀତର ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ସଂସ୍କୃତି, ଗୀତର
ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି ଉପରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବା ଅଂଶିକ
କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱର ପ୍ରତିଫଳନ । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ସଂସ୍କୃତିକ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କେବଳ ଏହି ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରସାର କରିବା ନାହାନ୍ତି,
ଥୋକେ ନିଜ୍ଜୀବ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାର କରୁଛନ୍ତି । “ଦାସ ଆଦର୍ଶ”
ଭାବପଲ୍ଲ ସମସ୍ତ ସଂସ୍କୃତି ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପୁଣି ଗୀତରେ ଅର୍ଦ୍ଧ
ସାମନ୍ତବାଦୀ ସଂସ୍କୃତି ରହିଛି । ତାହା ଦେଶର ଅର୍ଦ୍ଧ ଉପନିବେଶ
ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ କରୁଛି । ଯେଉଁମାନେ ନୂଆ
ସଂସ୍କୃତି ଓ ନୂଆ ଚିନ୍ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ କନ୍‌ସର୍ଭେଟିଭ୍ ପୂଜାଲବ୍ଧି

ତାଙ୍କର ଦିଅନ୍ତି, ପୁରୁଣାଶାସ୍ତ୍ରର ଗବେଷଣା କରିବା ଲାଗି କହନ୍ତି; ପୁରୁଣା ରାଜନୀତି ଓ ଭାବର ପ୍ରଚଳନ କରନ୍ତି; ସେମାନେ ଏହି ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରତିନିଧି । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସଂସ୍କୃତି ଦୁହେଁ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ । ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ବିରୋଧ କରିବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ସେବା କରିବା ଲାଗି ସେମାନେ ପ୍ରତିଦ୍ଵିଷ୍ଟାଶୀଳ ସଂସ୍କୃତି ଗୁଡ଼ିକର ମେଣ୍ଟ ଗଢ଼ି ଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନପାରେ । ପ୍ରତିଦ୍ଵିଷ୍ଟାଶୀଳ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଫିଙ୍ଗି ନ ଦେଲେ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ପାରବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଜିନିଷକୁ ବନ୍ଦ ନ କଲେ ବା ଦମନ ନ କଲେ ଅନ୍ୟଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ପାରବ ନାହିଁ କି ବଢ଼ି ପାରବ ନାହିଁ । ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ ଏକ ଜୀବନ ଓ ମରଣର ସଂଗ୍ରାମ ।

ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ନୂଆ ରାଜନୀତି ଓ ନୂଆ ଅର୍ଥ-ନୀତିର ଆଦର୍ଶଗତ ପ୍ରତିଫଳନ ଏବଂ ଏହା ନୂଆସଂସ୍କୃତି ଓ ନୂଆ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଆମେ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଦେଖାଇଛୁ ଯେ ଗୀନରେ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି ପ୍ରବେଶ କରିବା ଫଳରେ ଗୀନ ସମାଜର କ୍ରମେ ଚରନ୍ଦର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି । ଏହା ଆଉ ଖାଣ୍ଟି ସାମନ୍ତବାଦୀ ସମାଜ ନହୋଇ ଅର୍ଦ୍ଧସାମନ୍ତବାଦୀ ସମାଜରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ତୁଳନାରେ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତିର କଣ୍ଠିକୁ ବଜାୟ ରହିଛି । ସାମନ୍ତବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି । ଏକ ନୂଆ ପ୍ରକାରର ଅର୍ଥନୀତି । ଏହା ସଂଗେ ସଂଗେ ଏକ ନୂଆ ରାଜନୈତିକ କ୍ଳେର ଉଦ୍ଭବ ଓ ବୃଦ୍ଧିହେଲା । ବୃଜ୍ଜିୟା,

ପେଟିବୁକୁୟା ଓ ସବହରା ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ରାଜନୈତିକ ଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହେଉଥିବା ବୁକୁୟା, ପେଟିବୁକୁଆ ଓ ସବହରାର ରାଜନୈତିକ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ବିପ୍ଳବୀ ଦଳର ଉଭୟ ହେଲା । କୋମିନ୍ତାଙ୍ଗ ଓ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ଉକ୍ତ ଦଳମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରଧାନ । ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ଏହି ନୂଆ ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତିଫଳନ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସେବା କରେ । ପୂର୍ଣ୍ଣବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି ବ୍ୟତିରେକେ ଏବଂ ବୁକୁୟା ଓ ସବହରା ଶ୍ରେଣୀର ଅସ୍ତିତ୍ବ ବିନା ଏବଂ ଏହି ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର ରାଜନୈତିକ ଦଳଛଡ଼ା ନୂଆ ଆଦର୍ଶ, ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶ ଲାଗି ଆଉ କୌଣସି କାରଣ ନଥାନ୍ତା ।

ଏହି ନୂଆ ରାଜନୀତି, ନୂଆ ଅର୍ଥନୀତି ଓ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ଶକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଚୀନର ବୈପ୍ଳବିକ ଶକ୍ତି । କାରଣ ସେହି ଶକ୍ତିମାନେହି ପୁରୁଣା ରାଜନୀତି ପୁରୁଣା ଅର୍ଥନୀତି ଓ ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତିର ବିରୋଧ କରନ୍ତି । ପୁଣି ପୁରୁଣା ମଧ୍ୟ ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ । ପ୍ରଥମ ହେଉଛି ଚୀନର ନିଜର ଅର୍ଦ୍ଧ-ସାମନ୍ତବାଦୀ ରାଜନୀତି, ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସଂସ୍କୃତି ଅନ୍ୟଟି ହେଉଛି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ରାଜନୀତି, ଅର୍ଥନୀତି ଓ ସଂସ୍କୃତି । ଏ ଦୁହଁଙ୍କର ସହଯୋଗକୁ ଦ୍ବିତୀୟଟି କର୍ତ୍ତୃତ୍ବରେ ରଖିବ । ସେଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ପ୍ରତିଗଳ୍ପମୟ ଏବଂ ତେଣୁ ତାକୁ ନିର୍ମୂଳ କରିବାକୁ ହେବ । ଚୀନ ସମାଜର ପୁରୁଣା ଓ ନୂଆ ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ ହେଉଛି ଏକପକ୍ଷରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନୂଆ ଶକ୍ତି(ବିଭିନ୍ନ ବୈପ୍ଳବିକଶ୍ରେଣୀ) ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଶ୍ରେଣୀ ମାନଙ୍କର ପୁରୁଣା ଶକ୍ତି ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ । ଏ ସଂଗ୍ରାମ ଅର୍ଥମୟଭାବରେ ଆଜିଯାଏ ଶହେବର୍ଷ ହେଲା ଓ ଯଦି ଆମେ ୧୯୧୧ବିପ୍ଳବଠାରୁ ହୁସାବକରୁ ତିରିଶ ବର୍ଷ ହେଲା ଚାଲି ଆସିଛି ।

ପୂର୍ବରୁ କହିବା ମୁତାବକ ନୂଆ ଓ ପରୁଣା ବିପ୍ଳବ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । କୌଣସି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆନ୍ତିହାସିକ ଅବସ୍ଥାରେ ତାହା ନୂଆ ହୋଇଥାଏ ଅନ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ତାହା ପରୁଣା ହୋଇଯାଏ ।

ଗୀନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ଶହେବର୍ଷକୁ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ପ୍ରଗତିର ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇପାରେ । ପ୍ରଥମ ଅର୍ଦ୍ଧ ବର୍ଷକୁ ଧରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଗତି ଓ ପର କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷକୁ ଧରି ଅନ୍ୟପ୍ରଗତି । ଦୁଇଟି ଯାକ ପ୍ରଗତିର ମୌଳିକ ଆନ୍ତିହାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି । ପ୍ରଥମ ଅର୍ଦ୍ଧବର୍ଷ ଭିତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ପରୁଣା ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପର କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଓ ଅନ୍ୟନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଅବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ ତାହା ନୂଆ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ହେଲା । ତେଣୁ ପ୍ରଥମ ଅର୍ଦ୍ଧବର୍ଷର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ଘେନି ପରୁଣା ଗଣତନ୍ତ୍ର ଓ ତାର କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ଘେନି ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର । ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉଭୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସତ୍ୟ ।

ନିମ୍ନରେ କିପରି ସାଂସ୍କୃତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ତାହା ଦର୍ଶାଇବା ।

— ବାର —

ଗୀନ-ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବର ଆନ୍ତିହାସିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ

ସାଂସ୍କୃତିକ ଆଦର୍ଶ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଦୁଇଟି ଆନ୍ତିହାସିକ ସମୟରେ ଭାଗ କରିହେବ—ଯଥା ୧୯୨୯ ମସିହା ଗୃହ ଆନ୍ଦୋଳନର ପୂର୍ବ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ।

ମର ଗୃହ ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ ଗୀନରେ ସାଂସ୍କୃତିକ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟରେ
 ସଂଗ୍ରାମ ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀର ନୂଆ ସମ୍ବୃଦ୍ଧି ଓ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଶ୍ରେଣୀର
 ପୁରୁଣା ସମ୍ବୃଦ୍ଧି ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ ଥିଲା । ଆଧୁନିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଥା
 ଏବଂ ପୁରୁଣା ରାଜକାୟ କୁ-ରୁ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଥା ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ,
 ପୁରୁଷ ଶିକ୍ଷା ଓ ନୂତନ ଶିକ୍ଷା ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମ, ଗୀନର ଶିକ୍ଷା ଓ
 ପଣ୍ଡିତ ଶିକ୍ଷା ଭିତରେ ସଂଗ୍ରାମରେହିଁ ଏହି ପ୍ରକୃତ ନିହିତ ଥିଲା ।
 ସେ ସମୟର ତଥା କଥିତ ସ୍କୁଲ, ନୂଆ ବିଦ୍ୟା, ପଣ୍ଡିତବିଦ୍ୟା ଏସବୁ
 ମୂଳତଃ ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରାକୃତିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଥିଲା ।
 (ଆମେ ଏଠି “ମୂଳତଃ” କହିବୁ କାରଣ ସେଥିରେ ସାମନ୍ତବାଦୀ
 ବିଷୟ କିଛି ଅବଶେଷ ରହିଥିଲା) । ଯେଉଁସବୁ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର
 ଗ୍ରନ୍ଥ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଅମଦାନୀ କରିଥିଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି
 ଜାର୍ଜ୍‌ମେଲ୍‌ସ୍କିର ବିକାଶତତ୍ତ୍ୱ, ଆଦାମସ୍ମିଥ୍‌ଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଅର୍ଥନୀତି—
 ମିଲ୍‌ଙ୍କର ସାଧାରଣ ତର୍କ ବିଦ୍ୟା, ଫରାସୀ ପଣ୍ଡିତ ମଣ୍ଡୋସ୍କିର
 ସମାଜତତ୍ତ୍ୱ । ସେ ଗୁଡ଼ିକ ସଙ୍ଗେ ସେ ଯୁଗର ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ
 ମିଶିଥିଲା । ମରଗୃହ ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ ଏ ଗୁଡ଼ିକକୁ କୁହା
 ଯାଉଥିବା ନୂତନବିଦ୍ୟାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବଧାରା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।
 ସେ ସମୟରେ ଏହିସବୁ ଭାବଧାରା ସାମନ୍ତବାଦୀ ଭାବଧାରା
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚାଲୁଥିବା ସଂଗ୍ରାମରେ ବୈପ୍ଳବିକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ
 କରିଥିଲା ଏବଂ ପୁରୁଣା ସମୟର ବୁର୍ଜୁୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବକୁ
 ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ଗୀନ ବୁର୍ଜୁୟାର
 ଦୁର୍ବଳତା ହେତୁ ଓ ପୃଥିବୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଯୁଦ୍ଧରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଉଥିବା
 କାରଣରୁ ଏ ପ୍ରକାର ବୁର୍ଜୁୟା ଚିନ୍ତାଧାରା ଗୀନରେ ବେଶୀଦିନ
 ଟେକି ପାରିଲାନାହିଁ ଏବଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ-ଦାସ ମନୋଭାବ ଓ
 ସାମନ୍ତବାଦର ପୁରୁଣା ପ୍ରଥାକୁ ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ମନୋଭାବ

ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରତିଫିୟାଶୀଳ ମନୋଭାବର ମିଳନ; ଗୀନ ବୃତ୍ତିୟା ଚନ୍ଦ୍ରାଧାରକୁ ଭୁବନ୍ତ ହଟେଇଦେଲା । ଏହି ପ୍ରତିଫିୟାଶୀଳ ମନୋଭାବର ମିଳନର ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରତି ଅନ୍ତମଣରେ ତଥାକଥିତ ନୂଆ ଶିକ୍ଷା “ତାର ପତ୍ରାପୁଚ୍ଛୁଳି ବାନ୍ଧିଦେଲା ଓ ପଛକୁ ନିଜେ ହଟିଗଲା ବୋଲି ଜଣେଇଦେଲା । ତାର ଆତ୍ମା ଉଡ଼ିଗଲା— ଖାଲି ରହିଲା କଙ୍କାଳ । ତେଣୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଯୁଗରେ ପରୁଣା ବୃତ୍ତିୟା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବର ସଂସ୍କୃତି ଅତି ପଙ୍କିଳ ଓ ନିଷ୍ତେଜ ହୋଇପଡ଼ିଲା ।

ମଇ ଗୃହ ଆନ୍ଦୋଳନ ଏକ ନୂଆ ପ୍ରଭାବ ଅଣିଲା । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ପରେ ଗୀନରେ ଏକ ନୂଆ ସାଂସ୍କୃତିକ ଶକ୍ତିର ଜନ୍ମ ହେଲା । ତାହା ହେଉଛି ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରଗୁଳିତ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସାଂସ୍କୃତିକ ଚନ୍ଦ୍ରାଧାର ଅର୍ଥାତ୍ ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବ ବିପ୍ଳବକ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ଵ ଓ ବିଶ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଭାବଧାରା । ମଇ ଗୃହ ଆନ୍ଦୋଳନ ୧୯୧୯ ଘଟିଥିଲା । (କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ଆରମ୍ଭ ଓ ଗୀନ ଶ୍ରମିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ୧୯୨୧ରେ ଘଟିଥିଲା) ଏହା ପ୍ରଥମ ମହାଯୁଦ୍ଧ ଓ ରୁଷ ଅକ୍ଟୋବର ବିପ୍ଳବ ପରେ ପରେ ଘଟିଲା । ସେତେବେଳେ ପୃଥିବୀରେ ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟା ଓ ଔପନିବେଶିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ନିଜ ନିଜର ପୂର୍ଣ୍ଣତନ ମୁଖକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଗୀନ ବିପ୍ଳବ ଓ ପୃଥିବୀ ବିପ୍ଳବର ଏହି ସମ୍ପର୍କ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ । ଗୀନର ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ—ଗୀନ ସବହର ଓ ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି—ଏହି ନୂଆ ରାଜନୈତିକ ଶକ୍ତିର ଉଦୟ ହେବାରୁ ଏକ ନୂଆ ସାଂସ୍କୃତିକ ଶକ୍ତିର ଜନ୍ମ ହେଲା । ଉକ୍ତ ସାଂସ୍କୃତିକ ଶକ୍ତି ନିଜର ନୂତନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ନୂତନ ଅସ୍ତ୍ର

ଶସ୍ତ୍ର ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଘେନି ନିଜ ଶକ୍ତିର ପରିଚୟ ଦେଲା ଏବଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ସାହସପୂର୍ଣ୍ଣ ଡେଇଁ କଲା । ଏହି ନୂଆ ଶକ୍ତିର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଧିକାରୀ ରହିଥିଲା । ଯଥା: — ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାର ଭିତ୍ତି ପକେଇବାକୁ ସେହି ନୂଆଶକ୍ତିକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ମିଳିନଥିଲା । ତେଣୁ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ବିଶ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହାତରେ ଏହିପରିକା ବିଜ୍ଞାନ ଗୁଡ଼ିକୁ କିଛିକାଳ ପାଇଁ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ତାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏ ସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଔପନିବେଶିକ ଅର୍ଥ ଔପନିବେଶିକ ବିପ୍ଳବ ସମୟରେ ଏହି ନୂତନ ଶକ୍ତି ଚିନ୍ତାଆନ୍ଦେକର ଖୁବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ “କ୍ଷେତ୍ର” ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନରେ ଏକ ବିରାଟ ବିପ୍ଳବ ଆଣି ଦେଲା । ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତାହା ଦର୍ଶନ, ଅର୍ଥନୀତି, ରାଜନୀତି ହେଉ ଅବା ସାମରିକ ବିଜ୍ଞାନ, ଇତିହାସ, ସାହିତ୍ୟ କିମ୍ବା କଳା (ନାଟକ, ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, ସଂଗୀତ, ଭ୍ରମ୍ୟର୍ଥ ଓ ଚିନ୍ତାକଳା) ହେଉ ଏ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିରାଟ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇଛି । ଏହି କୋଉଁଏ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଏହି ନୂଆ ସାଂସ୍କୃତିକ ଶକ୍ତିର ତରବାର ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇଛି ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିନ୍ତାବଳୀରେ ହେଉ ଅବା ତାର ରୂପ ପ୍ରକାଶରେ (ଯଥା ଭାଷା ପ୍ରଭୃତି) ହେଉ ବିରାଟ ବିପ୍ଳବ ଆଣି ଦେଇଛି । ଏହାର ଶକ୍ତିର ବିରାଟତା ଅତୁଳନୀୟ ଏବଂ ଏହାର ଶକ୍ତି ସମାବେଶ ଗୀତ ଇତିହାସର ସମସ୍ତ ଯୁଗକୁ ବଳି ଯାଇଛି । ଏହି ନୂଆ ସାଂସ୍କୃତିକ ଶକ୍ତିର ସବୁ ବିରାଟ ଓ ମହାନ ନିର୍ବାକି ନେତା ହେଉଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମଣ । ଗୀତ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହେଉଛନ୍ତି ସେନାପତି । ସେ ଖାଲି ଜଣେ ବିରାଟ ସାହିତ୍ୟିକ ନଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଏକ ମହାନ ବିପ୍ଳବୀ ଓ ବିରାଟ ଭ୍ରମୁକ ଥିଲେ । ସେ ପବିତ୍ର ପର ଅଟଳ ଥିଲେ । ତାଙ୍କଠାରେ ଦାସତ୍ୱ

ବା ଗୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟତାର ବିଦ୍ୟମାନ ଚକ୍ର ନଥିଲା । ଔପନିବେଶିକ ଓ ଅନ୍ୟ ଔପନିବେଶିକ ଜନତାର ମହାମଲ୍ୟ ଗୁଣ ତାଙ୍କଠାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଏକ ଅଭୂତପୁରୁଷ, ମହାନ, ନିର୍ଭୀକ, ଖୁବ୍ ସୁଦୃଢ଼, ଖୁବ୍ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଭୀକ ଓ ଖୁବ୍ ଏକନିଷ୍ଠ ଜାତୀୟ ବୀର ଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ଅଧିକାଂଶ ଜନତାର ପ୍ରତିନିଧି । ସାଂସ୍କୃତିକ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟରେ ସେ ଶତ୍ରୁ ଆଡ଼କୁ ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ଗତିପଥ ଗୀନଜାତିର ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ଗତିପଥ ।

ମର ଗୁରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ ଗୀନର ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିରେ ପୁରୁଣା ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରକୃତ ନିହିତ ଥିଲା ଓ ତାହା ପୃଥିବୀ ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ ଶ୍ରେଣୀର ପୂଜିବାଦୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବର ଅଂଶମାତ୍ର ଥିଲା । ତାହା-ପରେ ଏହାର ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରକୃତ ଆସିଲା ଏବଂ ଏହା ପୃଥିବୀ ସବୁଦିଗର ସମାଜବାଦୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବର ଅଙ୍ଗ ହେଲା ।

ମର ଗୁରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ପୂର୍ବରୁ ନୂଆ ସାଂସ୍କୃତିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଅର୍ଥାତ ଗୀନର ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବ ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ ଶ୍ରେଣୀ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ମରଗୁରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ବୁଦ୍ଧିମୁଖୀ ରାଜନୀତି ଅପେକ୍ଷା ଆହୁର ଅଧିକ ପଛୁଆ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ତାହା ଆଉ ସାଂସ୍କୃତିକ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତା ହୋଇ ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବୈପ୍ଳବିକ ଯୁଗରେ ଏହା କେବଳ ସାଂସ୍କୃତିକ ମେଣ୍ଟରେ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରେ । ମାତ୍ର ତାହାର ନେତୃତ୍ଵର ଭାର ସବୁଦିଗ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବଧାରା ଉପରେ ପଡ଼ିଛି । ଏହି ଘଟଣା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପରି କଟିନ । କେହି ଏହା ଅସ୍ପୀକାର କର ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଅମେ ଯାହାକୁ ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଂସ୍କୃତି ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ତାହା ହେଉଛି ଜନଗଣ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂସ୍କୃତି । ଆଜି ଏହା ହେଉଛି ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ମିଳିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସଂସ୍କୃତି । ଏହା କେବଳହିଁ ସର୍ବହାରୀ ସଂସ୍କୃତିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ଅର୍ଥାତ କମ୍ୟୁନିଜମ ଚିନ୍ତାଧାରା ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇ ପାରେନା । ଏକ କଥାରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି “ସର୍ବହାରୀ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ଜନଗଣ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସଂସ୍କୃତି ।”

— ୧୩ —

— ଗୁରୁଯୁଗ —

ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବ ଆଦର୍ଶ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରାଜନୈତିକ ଓ ଅର୍ଥ-ନୈତିକ ବିପ୍ଳବକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ଓ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ତେଣୁ ଗୀନରେ ରାଜନୀତିପରି ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଂଶ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ମିଳିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହି କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରେ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବର ମିଳିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ଗୁରୁ ଯୁଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଯାଇପାରେ । ପ୍ରଥମ ଯୁଗ ୧୯୧୯ରୁ ୧୯୨୧ ଯାଏ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁଗ ୧୯୨୧ରୁ ୧୯୨୭ ଯାଏ, ତୃତୀୟ ଯୁଗ ୧୯୨୭ରୁ ୧୯୩୭ ଯାଏ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ଯୁଗ ୧୯୩୭ରୁ ଆସିଯାଏ । (ଅର୍ଥାତ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ମିଳିତ ପ୍ରତିରୋଧ ଯାଏ— ଅନୁଯୋଜକ)

୧୯୧୯ ମଇଗୁରୁ ଅନ୍ତୋଲନର ଆରମ୍ଭରୁ ୧୯୨୧ରେ ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମ ଯୁଗ । ସେହି ଯୁଗର ମଇଗୁରୁ ଅନ୍ତୋଲନ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ ବିଜୟ ବାନୀ ।

ମଇଗୁରୁ ଅନ୍ତୋଲନ ହେଉଛି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ମଧ୍ୟ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ତୋଲନ । ଏହାର ପ୍ରଧାନ-ଆନ୍ତର୍ଦ୍ଦାୟକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଯେ ୧୯୧୧ ବିପ୍ଳବରେ ଯାହା ନଥିଲା ସେହି ପରି ଏକ ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱ ଏହାଠାରେ ଥିଲା । ଏହା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ସାମନ୍ତ ବାଦକୁ ଅପୋଷ୍ଠାନ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବିରୋଧ କରିଥିଲା । ମଇଗୁରୁ ଅନ୍ତୋଲନର ଏହି ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱ ଥିବାର କାରଣ ନିମ୍ନପ୍ରକାର ଯଥା—ସେତେବେଳେ ଗୀନର ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତିର ବିକାଶରେ ନୂତନ ପଦକ୍ଷେପ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଗୀନର ବିପ୍ଳବୀ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ସଂପ୍ରଦାୟ ଋଷ, ଜର୍ମାନୀ ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ପରି ବଡ଼ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଶକ୍ତିଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖିଲେ ଓ ଚିନ୍ତେନ୍ ଓ ପ୍ରାନ୍ତସ୍ୱକୁ ସଞ୍ଚିତ ହେବାର ଦେଖିଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଋଷ ସବହର ଶେଣୀ ଦ୍ୱାରା ସମାଜ ବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଚିନ୍ତନ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ଜର୍ମାନୀ, ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ, ହଙ୍ଗେରୀ ଓ ଇତାଲୀ ଯେ ସବହର ବିପ୍ଳବର ଆନ୍ତୋଳନରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ତାହା ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଲା । ଗୀନଜାତିର ମୁକ୍ତିପାଇଁ ଏସବୁ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ନୂତନ ଆଶା ସଂଗୃହ କଲା । ବିପ୍ଳବୀ ବିପ୍ଳବର ଆହ୍ୱାନ, ଋଷ ବିପ୍ଳବ ଓ ଲେନିନ୍‌ଙ୍କ ଆହ୍ୱାନରେ ମଇଗୁରୁ ଅନ୍ତୋଲନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହା ସେତେବେଳର ସବହର ବିପ୍ଳବର ଅଙ୍ଗଥିଲା । ମଇଗୁରୁ ଅନ୍ତୋଲନ ବେଳେ ଅବଶ୍ୟ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟି ନଥିଲା । ମାତ୍ର ଅନେକ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତାଧାରାଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ଋଷ ବିପ୍ଳବକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ ।

ମରଗୁର ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭରେ ତିନିରକମ ଲୋକଙ୍କର ଏକ ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିପ୍ଳବ ଆନ୍ଦୋଳନ ଥିଲା । ସେଥିରେ ଥିଲେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ, ବିପ୍ଳବୀ ପେଟି ବୁର୍ଜୁୟା ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଓ ବୁର୍ଜୁୟା ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ (ଯେଉଁମାନେ କି ଦକ୍ଷିଣ ପକ୍ଷୀଥିଲେ) ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର ଦୁର୍ଦ୍ଦଳତା ଯେ ଏଥିରେ କେବଳ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ, ଶ୍ରମିକ ବା କୃଷକ ଯୋଗ ଦେଇ ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେମିତି ଏହା ତିନି ତାରଖ ଜୁନ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଗତିକଲା, ସେତେବେଳେ ଏଥିରେ କେବଳ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ନୁହେଁ, ସବୁଦିନ ଶ୍ରେଣୀର ସାଧାରଣ ଜନତା, ପେଟିବୁର୍ଜୁୟା ଓ ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀ ଯୋଗ ଦେଲେ ଏବଂ ଏହା ଏକ ଜାତୀୟ ବିପ୍ଳବ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପରିଣତ ହେଲା । ମରଗୁରର ସାଂସ୍କୃତିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବିରୋଧ କରିଥିଲା ଏବଂ ଗୀତ ଇତିହାସରେ ଏପରି ବିରାଟ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବ କେବେ ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଦୁଇପ୍ରକାର ସଫଳତା ହାସଲ କରିଥିଲା । ଏହା ପୁରାତନ ନୈତିକତାର ବିରୋଧ କରିଥିଲା ଓ ନୂତନ ନୈତିକତା ଆଗକୁ ଘେନି ଯାଇଥିଲା । ଏହାପୁରୁଣା ସାହିତ୍ୟକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲା ଓ ନୂଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ଆଗକୁ ଘେନି ଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସାଂସ୍କୃତିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରସାର କରିବାକୁ କ୍ଷମ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହା ସ୍ଥୋଗାନ ହେଲା “ଜନ ସାହିତ୍ୟ” ଅବା “ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଲାଗି ସାହିତ୍ୟ” ଅଟିବାକୁ ହେବ । ମାତ୍ର ସେତେବେଳେ ଲୋକ ବୋଲି ସହରର ପେଟିବୁର୍ଜୁୟା ଓ ବୁର୍ଜୁୟା ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀଙ୍କୁ ବୁଝା ଯାଉଥିଲା । ୧୯୨୧ରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟିର ଗଠନ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଭାବେ ମର ୩୦ ଆନ୍ଦୋଳନ ଓ ଉତ୍ତରମୁଖୀ ଅଭିଯାନ ଲାଗି ଚନ୍ଦ୍ରାଧାର ଓ କର୍ମୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ମର ଗୁରୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ବାଟି ଫିଟେଇ

ଦେଲା । ମର ଗୃହ ଆନ୍ଦୋଳନବେଳେ ବୁର୍ଜୁୟା ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀମାନେ ଦକ୍ଷିଣ ପକ୍ଷୀ ଥିଲେ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁଗ ଆରମ୍ଭ ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକାଂଶ ଶତ୍ରୁ ସଙ୍ଗେ ଆପୋଷ କରନେଲେ ଓ ପ୍ରତିଦ୍ଵିଷା ଶୀଳ ହୋଇଗଲେ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁଗର ସଙ୍କେତ ହେଉଛି ଗୀତ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟି ଗଠନ, ୧୯୨୫ର ମଇ ୩୦ ଆନ୍ଦୋଳନ ଓ ଉତ୍ତରମୁଖୀ ଅଭିଯାନ । ମର ଗୃହ ଆନ୍ଦୋଳନବେଳେ ଥିବା ତିନିଶ୍ରେଣୀର ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ଧ୍ୟକୁ ଏହି ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁଗ ବଢ଼େଇ ଆଗକୁ ଘେନିଗଲା, ଏବଂ ରାଜନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ଧ୍ୟ ଆଣିଦେଲା—ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ କୋମିନ୍ତାଙ୍ଗ — କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସହଯୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା । ଡାକ୍ତର ସାନିୟାତ୍ ସେନ ଖାଲି ବିରଟ ୧୯୧୧ ବିପ୍ଳବକୁ ନେତୃତ୍ଵ ଦେଇ ଥିଲେ (ଯଦିବ ଉକ୍ତ ବିପ୍ଳବ ପୁରୁଣା ଯୁଗର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଥିଲା) ବୋଲି ମହାନ ନୁହନ୍ତି, ସେ “ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ଦାବାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ କୁ ଏବଂ ଦୁନିଆର ଗତ ପ୍ରୋତ ସଙ୍ଗେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବାରୁ” ମହାନ ଅଟନ୍ତି । ସୋଭିଏଟ୍ ସ୍ଥିତିଅନ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁତା, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସହଯୋଗ ଏବଂ ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥରକ୍ଷା ଏହି ତିନୋଟି ବିପ୍ଳବୀ ନୀତିକୁ ଏକତ୍ର କରି ସେ ତାଙ୍କ ସାନମିନ୍-ରୁଆଇକୁ ସଂଗୋଧନ କରିଥିଲେ ଓ ନୂଆ ସାନମିନ୍-ରୁଆଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଏହାହିଁ ଥିଲା ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ଦାବା । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓ ଯୁବ ସଂପ୍ରଦାୟ ପାଖରେ ସାନମିନ୍-ରୁଆଇର ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ ନଥିଲା, କାରଣ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଥିରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ

ସ୍ଥୋଗାନ ନଥିଲା । ସେ ଯାଏ ତାହା ପୁରୁଣା ସାନ ମିନିରୁଆର ଥିଲା । କ୍ଷମତା ହାସଲ କରିବାକୁ ବା “ଅମଳ ତାଲିକା ଚଢ଼ିରେ ବସିବାକୁ” ଥୋକେ ଲୋକ ଏହାକୁ କେବଳ ଏକ ସାମୟିକବାନା ହିସାବରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ବୋଲି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ବିଚାର ଥିଲା । ଅନ୍ୟ କଥାରେ ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଏହା କେବଳ ଏକ ବାନା ବୋଲି ବିଚାର କରା ହେଉଥିଲା । ଏହା ପରଠୁଁ ସାନ ମିନିରୁଆର ତନୋଟି ବିପ୍ଳବୀ ନୀତି ସମ୍ବଳିତ ନୂଆ ସାନ ମିନିରୁଆରରେ ପରିଣତ ହେଲା । କୋମିନ୍ତାଙ୍ଗ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସହଯୋଗ ଫଳରେ, ଏବଂ ଦୁଇ ପାର୍ଟିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଫଳରେ ଜାତିର ଜନତା ଭିତରେ ଅର୍ଥାତ କେତେକ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ସାମ୍ବୃଦ୍ଧିକ ମହଲରେ ଓ ବ୍ୟାପକ ଯୁବ ସଂସ୍ଥାୟୀ ଭିତରେ ତାହା ଶୁବ୍ ପ୍ରସାର ଲାଭ କଲା । ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ସାନ ମିନିରୁଆର ରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଏହା ପକ୍ଷରେ ଏପରି ସଫଳତା ସମ୍ଭବ ହେଲା । ଏହି ବିକାଶ ନ ଘଟିଥିଲେ ସାନ ମିନିରୁଆର ଚନ୍ଦ୍ରାଧାରର ପ୍ରଚାର ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ଥାନ୍ତା । ଏହି ବିପ୍ଳବୀ ସାନ ମିନିରୁଆର ଏହି ଯୁଗରେ କୋମିନ୍ତାଙ୍ଗ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସହଯୋଗ ଓ ବିଭିନ୍ନ ବିପ୍ଳବୀ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର ସହଯୋଗର ରାଜନୈତିକ ଭଣ୍ଡ ହେଲା । “କମ୍ୟୁନିଜମ୍, ସାନ ମିନିରୁଆରର ଉତ୍ତମ ବନ୍ଧୁ ।” ଏହି ଦୁଇନୀତି ଏକ ମିଳିତ ସାମ୍ବୃଦ୍ଧିରେ ଦୃଢ଼ ହେଲା । ଶ୍ରେଣୀ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ସର୍ବସ୍ୱରା, ପେଟିବୁର୍ଜୁୟା ଓ ବୁର୍ଜୁୟା ଏହି ତନୋଟି ଶ୍ରେଣୀର ମିଳିତ ସାମ୍ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । ସାଆନ୍ତର ମିନ କୁଓ—ଡିପାର୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନର ସବାଦ ପଦ ମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ତ୍ର ରୂପେ ପାଇ ଏହି ଦୁଇଦଳ ମିଳିତ ଭାବେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଚାର ଆନ୍ଦୋଳନ ଚଳାଇଲେ

ଓ ସାମନ୍ତବାଦୀ କନ୍ଫୁସିଅସ ପୂଜା ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟକୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷାୟ ସୁସମାନ୍ୱରେ ପରିଣତ କରୁଥିବା ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିର ବିରୋଧ କଲେ ଏବଂ ପୁରାତନ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଦୂରତନ ପଦ୍ଧି ଭ୍ରଷ୍ଟର ବିରୋଧ କଲେ । ଅଦ୍ଭୁତ ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ନୂତନ ସାହିତ୍ୟ ଓ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ତିଆରି ନୂତନ ଭ୍ରଷ୍ଟର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଓ ପ୍ରସାର କଲେ । କ୍ୟୁଙ୍ଗ୍ ଓ ଉତ୍ତରମୁଖୀ ଅଭିଯାନବେଳେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସୈନ୍ୟବାହିନୀକୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଗଲା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ମୌଳିକ ଭାବେ ସଜ୍ଜାର କରାଗଲା । “ବେଞ୍ଚ କର୍ମଗୁରୁ ଧ୍ୟାନଦୁଅ” ଓ “ଜମିଦାର ଓ ସାମନ୍ତମାନେ ଧ୍ୟାନ ଦୁଅନ୍ତୁ” ଶ୍ଳୋଗାନ କୃଷକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ବ୍ୟାପିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଫଳରେ ଅନେକ ବୈପ୍ଳବିକ କୃଷକ ସଂଗ୍ରାମ ସଫର୍ପିତ ହେଲା । ଏହି ସବୁ କାରଣରୁ ବିଶେଷତଃ ସୋଭିଏଟ୍, ଯୁକ୍ତଅନର ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଉତ୍ତରମୁଖୀ ଅଭିଯାନ ଜୟଯୁକ୍ତ ହେଲା । ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକମାନେ ବୁକୁଫୁଆଣ୍ଡେଶୀକୁ ଶାସନ ଗାଦିରେ ଚଢ଼ାଇବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ, ମାତ୍ର ବୁକୁଫୁଆମାନେ ବିପ୍ଳବକୁ ବିକଳଦେଲେ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଏକ ନୂଆ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ତୃତୀୟ ଯୁଗ ହେଉଛି ୧୯୨୭ରୁ ୧୯୩୭ର ବୈପ୍ଳବିକ ଯୁଗ । ଆମେ ଜାଣୁ ଯେ ତୃତୀୟ ଯୁଗର ଶେଷ ଭାଗକୁ ବିପ୍ଳବ ଶିବିରରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା । ବୁକୁଫୁଆଣ୍ଡେଶୀ ତାଙ୍କର ନିଜର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ପ୍ରତିବିପ୍ଳବୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଓ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଶକ୍ତିଙ୍କ ଶିବିରରେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ଅଗରୁ ବିପ୍ଳବୀ

ଶିବିରରେ ୩ଟି ଶ୍ରେଣୀ ଥିଲେ । ଏବେ ସେଥିରୁ ଦୁଇଟି ରହିଲେ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସବୁହାର ଶ୍ରେଣୀ, ଅନ୍ୟଟି ପେଟି ବୁର୍ଜୁୟା ଶ୍ରେଣୀ (ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ଭିତରେ କୃଷକ, ବିପ୍ଳବୀ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପେଟି ବୁର୍ଜୁୟା ଲୋକ ଥିଲେ) ଗୀତ ବିପ୍ଳବୀ ଏକ ନୂଆ ଯୁଗରେ ପହଞ୍ଚିଲା, ଆଉ ଏକମାତ୍ର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିହିଁ ଏହି ବିପ୍ଳବର ନେତା ହେଲା । ଏହି ଯୁଗରେ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ପାଖରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ବିପ୍ଳବୀ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଗଢ଼ାଉ ପ୍ରବେଶ । ଏ ଯୁଗରେ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ଚାଲିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସାମରିକ ଅନ୍ୟଟି ସ୍ୱପ୍ନାସ୍ମିତ ମୂଳକ । ଏହି ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ବିପ୍ଳବୀ ଶକ୍ତିର ଦୁଇ ପ୍ରକାର ପ୍ରବେଶ ଘଟିଥିଲା — ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଗୀତ ଗହଳର ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ ଅନ୍ୟଟି ସାଂସ୍କୃତିକ ମହଲରେ ପ୍ରବେଶ । ଦୁଇ ପ୍ରକାରର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିରୋଧୀ ଅଭିଯାନ ଚଳାଇବା ଲାଗି ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀମାନଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗୀତ ଭିତରର ଓ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଫିୟାଶୀଳ ଶକ୍ତି ସଙ୍ଗଠିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିଲାଗି ଦଶବର୍ଷ କଟିଗଲା । ଇତିହାସରେ ଏ ସମୟର ଦୁର୍ଦ୍ଦୀନ ଦମନ-ଲୀଳାର ତୁଳନା ନାହିଁ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟପାର୍ଟି ସତ୍ୟ ଓ ଯୁଗର ଗୁଣକୁ କାଟି ପକା ହୋଇଥିଲା । କୋଟି କୋଟି ଗୁଣୀଙ୍କ ପ୍ରାଣ ନାଶ କରାଗଲା ବା ଦମନ କରାଗଲା । ଏହି ସବୁ ନିଷ୍ଠୁର ଅଭିଯାନ ପରେ ଶାସକ ଶ୍ରେଣୀ ଭାବିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଗୀତ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ମରଛନ୍ତି ଓ କମ୍ୟୁନିଜମ ଚିରଦିନ ଲାଗି ଲୋପ ପାଇ ଯାଇଛି । ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଆଶା ନୈରାଶ୍ୟରେ ପଡ଼ିଗଲା ହେଲା । ଏ ଦୁଇଟିଯାକ ଅଭିଯାନରେ ସେମାନେ ବିଫଳ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସାମରିକ ଅଭିଯାନ ହେତୁ ଲାଲସେନା ଜାପାନ

ବିଚ୍ଛେଦରେ ଲଢ଼ିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟକୁ ଚାଲିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭ୍ୟାସ ଫଳରେ ଉପେକ୍ଷର ଏ ଯୁବ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦୃଷ୍ଟିଗତ । ଏ ସବୁର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଗରଣ ଦ୍ରୁତ ବଢ଼ି ଚାଲିଲା । ଏ ଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ତ୍ରିମୂଳକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଫଳାଫଳ । କୋମିନ୍ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସର ନାସ୍ତିମୂଳକ ଫଳା ଫଳ ହେଲା ଯେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶତ୍ରୁ [ଜାପାନୀ ମାନେ-ଅନୁବାଦକ] ଦେଶ ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲେ । ସେହିଦେହୁ ଅଜବି ସାରା ଦେଶର ଲୋକେ ଦଶବର୍ଷର କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିପ୍ଳବୀ ଅଭ୍ୟାସକୁ ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ଏହି ଯୁଗର ସବୁଠୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଯେ ଦେଶର ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କ ରେ ଏ ସମୟ ଭିତରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ମାନଙ୍କ କିଛି ହାତ ନ ଥିଲା । ଯେଉଁଠାରୁ କି ସେମାନେ କୋମିନ୍ତାଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭ୍ୟାସର ପ୍ରତିରୋଧ କରିପାରୁଥାନ୍ତେ । ତଥାପି କୋମିନ୍ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସ ଅନୁକାରୀ ହେଲା । ଏହା କ'ଣ ଅମର ଭୌର ଚନ୍ଦ୍ରାର ବିଷୟ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ? ଏବଂ କମ୍ୟୁନିଜମରେ ବିଶ୍ୱାସୀ ଲାସନ, କୋମିନ୍ତାଙ୍କର ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭ୍ୟାସ ଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ହିଁ ଗୀନ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବର ସୁବିଶାଳ ପୁରୁଷ ହୋଇ ଛୁଡ଼ାହେଲେ ।

ଏ ଯୁଗର (ଅର୍ଥାତ୍ ତୃତୀୟ ଯୁଗର-ଅନୁବାଦକ) ସଂଗ୍ରାମ ହେଉଛି ଏକପାଖରେ ବିପ୍ଳବମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଲୋକସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷାକାରୀ, ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତ ବାଦ ବିରୋଧୀ ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଅବା ନୂଆ ସାନ୍ତ୍ରିମୂଳକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରତିରୋଧ ଓ ଅନ୍ୟପାଖରେ ପ୍ରତିବିପ୍ଳବମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପର-ଚାଲିତ ଗୀନ ଜମିଦାର ବୁର୍ଜୁୟା ସହଯୋଗରେ ଏକତ୍ରବାଦୀ ଶାସନ ।

ଜମିଦାର-ବୁକୁୟା ଏକଚର୍ଚ୍ଚିବାଦ ଡାକ୍ରର ସାନିୟାତ ସେନକ ନୂଆ ସାନମିନ୍ତରୁଆ ଓ ତନୋଟି ମଲ୍ଲ ନାତିକୁ, ଉଭୟ ରାଜ-ନାତି ଓ ସଂସ୍କୃତିରୁ ବାଦ ଦେଇ ଗୀତ୍ ଜାତିଲଗି ଘୋର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଅଣିଦେଲା ।

ଚତୁର୍ଥ ଯୁଗ ହେଉଛି ଅଜିକା ଜପାନ ବିରୋଧୀ ପ୍ରତିରୋଧ ସଂଗ୍ରାମ । ଗୀତ ବିପ୍ଳବର ବକ୍ତୃତ ଅଜି ପୁଣି ଏ ଯୁଗରେ ତନି ଶ୍ରେଣୀର ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ଅଣିଦେଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ମିଳିତ ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟର ସମ୍ଭାବନା ଖୁବ୍ ବ୍ୟାପକ । ଉପର ଶ୍ରେଣୀରେ ଏହା ସମସ୍ତ ଶାସକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ, ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏହା ସମସ୍ତ ପେଟିବୁକୁୟା ଲୋକଙ୍କୁ ଓ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏହି ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ସବୁହରକୁ ଏକତ୍ର ଟାଣୁଛି । ସଂକ୍ଷେପରେ ଜାପାନୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀଙ୍କ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିରୋଧ ଲଗି ଜାତିର ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ, ସମସ୍ତ ସ୍ତରର ଲୋକେ ଏହି ସାମ୍ବନ୍ଧ୍ୟର ସର୍ବହୋଇ ପାରିବେ । ଏହି ଯୁଗର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ହାକାଓର ପତନ ପରେ ଆସିଛି । ସେତେବେଳେ ଆମ ଜାତୀୟ ରାଜନୀତିରେ ନାନା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି । ବଡ଼ ବୁକୁୟାଶ୍ରେଣୀର ଏକ ଅଂଶ ଶହୁପାଖରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ପ୍ରତିରୋଧ ସଂଗ୍ରାମ ବଳକର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ବା ଇଚ୍ଛା କରିବେ ମଧ୍ୟ । ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେ-ହୁଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଯୁଗୀଣୀ ବକ୍ତୃତାରେ ଏବଂ ସଭାସମିତି ଓ ସଂବାଦପତ୍ରର ସ୍ୱାଧୀନତା ଲେପହୁଁ ଏହାର ପ୍ରତିଫଳନ ।

ତେଣୁ ଏ ସଂକଟରୁ ଉଧୂରବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରତିରୋଧ, ଏକତା ଓ ପ୍ରଗତି ବିରୋଧୀ ସବୁପ୍ରକାର ଚିନ୍ତାଧାରା ବିରୁଦ୍ଧରେ

ଦୃଢ଼ ସଂଗ୍ରାମ ହିଁ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ପ୍ରତିହତ ନ କଲେ ପ୍ରତିରୋଧରେ ଆମର ବିଜୟ କଲ୍ୟାଣ ବାହାରେ । ସାରା ଜାତିର ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ ଆଜି ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ “ଏ ସଂଗ୍ରାମର ବ୍ୟବସ୍ଥା କ’ଣ” । ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରତିରୋଧ ପଥରେ ଯେତେ ଅଧିକାଧିକ ଆଉ ପଛେ, ଗୀନା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ବିଜୟ ଲେଖା ରହିଛି । ଗୀନା ଇତିହାସରେ ମଇ ଗୁରୁ ଅନ୍ତୋଲନଠାରୁ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଗତି ହୋଇଛି ତାହା କେବଳ ତା ପୂର୍ବ ୮୦ ବର୍ଷର ପ୍ରଗତିକୁ ଯେ ଟପି ଯାଇଛି ସେତିକି ନୁହଁ, ସହସ୍ର ସହସ୍ର ବର୍ଷର ପ୍ରଗତିକୁ ଏହା ଅତିକ୍ରମ କରି ଯାଇଛି । ଆଉ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ଯଦି ଆମେ ଉଦ୍ୟମ କରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରଗତି ହେବ ତାକୁ କ’ଣ ଆମେ କଲ୍ୟାଣ କରି ପାରୁବା ?

ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅନ୍ଧକାର ଶକ୍ତିର ଆକ୍ରମଣ ଆମଜାତି ଭାଗ୍ୟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଆଣି ଦେଇଛି । ଏହି ଆକ୍ରମଣ ଅନ୍ଧକାର ଶକ୍ତି ଯେ କେତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଖାଲି ସେତିକି ବୁଝାଉ ନାହିଁ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଧକାର ଶକ୍ତିର ଶେଷ ବେପରବାୟୁ ଆକ୍ରମଣର ଅଶୁଭ ସଂକେତ ଦେଉଛି ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆସନ ବିଜୟର ଶୁଭ ସଂକେତ ଦେଉଛି । ଏହା ପ୍ରାଚ୍ୟ ଜଗତ ତଥା ସାରା ପୃଥିବୀ ପକ୍ଷରେ ସତ୍ୟ ।

—୧୪—

ସାଂସ୍କୃତିକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଚରିତ୍ର-ଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ଆଂଶିକ ମତାମତ

କଠୋର ଓ ନିର୍ମମ ସଂଗ୍ରାମ ଭିତରୁହିଁ ସଫଳତାର ଜନ୍ମ ।
 ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ସେଥିରୁ ବାଦ୍ ନୁହେଁ । ଗତ କୋଉଏଁ ବର୍ଷ ଭିତରେ
 ଇତିହାସ ତିନିପ୍ରକାର ବଙ୍କା ଢଳା ବାଟରେ ଯାଇଛି । ସେ
 ସମୟ ଭିତରେ ଭଲ ଓ ଖରାପ ଲୋକେ ପରସ୍ପରିତ ହୋଇ ଧରା ପଡ଼ି
 ଯାଇଛନ୍ତି ।

ରାଜନୀତି ପରି ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଶ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ଜିଦ୍‌ଖୋର ବୁର୍ଜୁୟା
 ଲୋକେ ଭୁଲ୍‌ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ନୂଆ ଯୁଗର ଗୀତର
 ଐତିହାସିକ ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱକୁ ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ସାଧାରଣ
 ଜନତାଙ୍କର ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବା ନୂଆ ସାନ୍‌ମିନ୍‌ରାୟାର ସଂସ୍କୃତିକୁ
 ସେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବୁର୍ଜୁୟା ଏକଚ୍ଛନ୍ଦବାଦ
 ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କ ମୂଳ ଆଧାର ଏବଂ ସଂସ୍କୃତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ
 ଏହା “ବୁର୍ଜୁୟାଶ୍ରେଣୀର ସାଂସ୍କୃତିକ-ଏକଚ୍ଛନ୍ଦବାଦ” ତଥା କଥିତ
 ସୁରୋପ-ଆମେରିକା ଗୋଷ୍ଠୀର ଭାଗେ (ମୁଁ ଭାଗେ ବୋଲି କହୁଛି)
 ସାଂସ୍କୃତିକ ଲୋକ ସରକାରର “କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସଂସ୍କୃତିର ଦମନ”କୁ
 ପୂର୍ବେ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏବେ ମଧ୍ୟ “କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ
 ନିୟନ୍ତ୍ରଣ” “କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟଙ୍କ ଉଚ୍ଛେଦ” ଇତ୍ୟାଦି ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର
 ସରକାରୀ ନୀତିକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରମିକ ଓ କୃଷକ ମାନେ ରାଜ
 ନୈତିକ କ୍ଷମତା ହାସଲ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ସେମାନେ ଯେପରି ଚାହାନ୍ତି
 ନାହିଁ, ସେମିତି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମିକ କୃଷକମାନେ ସଂସ୍କୃତି କ୍ଷେତ୍ରରେ

ଅଗେଇଯାନ୍ତୁ ବୋଲି ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଏ ପ୍ରକାର ସାମ୍ବେଦନ ଏକଚକ୍ରବାଦର ବାଟ ଏକ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଗଳିବାଟ । କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ରାଜନୀତିକ ମାର୍ଗ ଭୁଲ ଓ ତାର କୌଣସି ଜାତୀୟ ବା ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ଭିତ୍ତିନାହିଁ । ସାମ୍ବେଦନ ଏକଚକ୍ରବାଦ ସେହିପରି ମଧ୍ୟ ସେଇଆ ।

ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହି ସାମ୍ବେଦନ ଏକଚକ୍ରବାଦର ‘ଗଣିତ’ ବାନ୍ଧି ଦେବା ଭଲ ହେବ ।

ଜାତୀୟ ସମ୍ବେଦର ତେମାର୍ଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜବାଦୀ ସମ୍ବେଦର ରାଜୁତି ଗୁଲିନାହିଁ । କିଂବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବେଦ ସମାଜବାଦୀ ଅଛି ବା ସମାଜବାଦୀ ହେଉ ବୋଲି କହିବା ଠିକ୍ ନୁହଁ । ଏପରି ଧାରଣାର ଅର୍ଥ ଯେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଭାବ ଧାରାର ପ୍ରଭାବକୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରୟୋଗ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅଥବା ଗୀନର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବ ଯୁଗରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଓ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି ଖଟେଇ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବେଦର ପରିଗୁଳନା କରିବା, ସମସ୍ୟାକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ଅନୁଧ୍ୟାନ ଓ ସମାଧାନ କରିବାକୁ କହିବା । ସମାଜବାଦୀ ଜାତୀୟ ସମ୍ବେଦକୁ ସମାଜବାଦୀ ରାଜନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ସମାଜବାଦୀ ରାଜନୀତି ବା ଅର୍ଥନୀତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମର ସମାଜବାଦୀ ଜାତୀୟ ସମ୍ବେଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିପାରେନା । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୀନ ବିପ୍ଳବ ପୃଥ୍ବୀ ସର୍ବତ୍ର ବିପ୍ଳବର ଏକ ଅଂଶ, ସେହି ହେତୁ ଗୀନର ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂଆ ସମ୍ବେଦ ପୃଥ୍ବୀ ସର୍ବତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ସମ୍ବେଦର ଏକ ଅଂଶ ଓ ତାହାର ବଳ ବଢ଼ୁ । ପୃଥ୍ବୀର ସମାଜବାଦୀ ସମ୍ବେଦ ସଙ୍ଗେ ଗୀନର ନୂଆ ସମ୍ବେଦ ନିଜେ ଏକ ସମାଜବାଦୀ ସମ୍ବେଦ

ହୁସାବରେ ନୁହଁ, କିନ୍ତୁ ଗୀନ ଜନତାଙ୍କ ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂସ୍କୃତ ହୁସାବରେ ଯୋଗ ଦେଉଛି । ଗୀନର ବର୍ତ୍ତମାନ ବିପ୍ଳବ ଯେପରି ଗୀନ ସବୁଦିନ ନେତୃତ୍ୱରୁ ଅଲଗା ରହି ନ ପାରେ, ସେମିତି ଗୀନର ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂସ୍କୃତ ଗୀନ ସବୁଦିନର ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବ ଧାରା ଅର୍ଥାତ୍ କମ୍ୟୁନିଜମର ନେତୃତ୍ୱରୁ ଅଲଗା ରହି ନ ପାରେ । ମାତ୍ର ଏହି ନେତୃତ୍ୱ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ରାଜନୈତିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିପ୍ଳବ ଚଳାଇବାକୁ ବାଟ ବଢେଇବ; ମାତ୍ର ସମାଜବାଦୀ ବିପ୍ଳବ ଚଳାଇବାକୁ ବାଟ ବଢେଇବ ନାହିଁ । ତା ଅର୍ଥ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୀନର ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରକୃତ ହେଉଛି ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରକୃତ; ସମାଜବାଦୀ ପ୍ରକୃତ ନୁହଁ ।

ଏକଥା ନିଃସନ୍ଦେହ ଯେ ଆମେ ଏଇଲେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଭାବ ଧାରାର ପ୍ରସାର ବଢାଇବୁ ଓ ମାର୍କସବାଦ ଲେନିନ୍ବାଦର ଶିକ୍ଷାକୁ ଖୁବ ପ୍ରସାର କରିବୁ । କାରଣ ତା ନକଲେ ଆମେ କେବଳ ଗୀନ ବିପ୍ଳବକୁ ସମାଜବାଦୀ ପ୍ରକୃତ ନେଇଯିବାରେ ଯେ ଅସମର୍ଥ ହେବୁ ସେତିକି ନୁହେଁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିପ୍ଳବକୁ ମଧ୍ୟ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇ ପାରୁ ନାହିଁ କି ଏ ବିପ୍ଳବକୁ ସଫଳ କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି ତେଣୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକଥା ସତ୍ୟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ମୌଳିକ ପ୍ରକୃତ, ନୂଆଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରକୃତ । ସମାଜବାଦୀ ନୁହେଁ । କାରଣ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଏହା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂସ୍କୃତି, ସବୁଦିନର ପୁଞ୍ଜିବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂସ୍କୃତି ନୁହଁ । କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଭାବଧାରା ଓ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଚାରକୁ ଆମେ

ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରୟୋଗ ଠାରୁ ଅଲଗା ରଖିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ୟାମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ଅନୁଶୀଳନ ଓ ସମାଧାନ ଲାଗି ଉଦ୍ୟମ କଲେବେଳେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପରିଚାଳନା ଠାରୁ ଅଲଗା କରିବାକୁ ହେବ । ଏ ଦୁଇଟିକୁ ମିଶାଇଦେଲେ ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ ।

ଏଥିରୁ ଆମେ ଜାଣି ପାରୁବା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗରେ ଗୀତ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ବିଷୟବସ୍ତୁ ନୁହେଁ । ସାଂସ୍କୃତିକ ଏକତ୍ରତାବାଦ ନୁହେଁ କି ସର୍ବସ୍ୱରା ସମାଜବାଦ ନୁହେଁ । ଏହା ସର୍ବସ୍ୱରା ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବଧାରା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ଗୀତ ଲୋକଙ୍କର ନୂଆ ସ୍ୱାଧୀନତା ଚିନ୍ତା ।

—୧୪—

—ଏକ ଜାତୀୟ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏବଂ ଜନପ୍ରିୟ ସଂସ୍କୃତି—

ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସଂସ୍କୃତି ବୈଜ୍ଞାନିକରେ ଜାତୀୟ । ଏହା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଅତ୍ୟାଚାରର ବିରୋଧ କରେ ଏବଂ ଗୀତ ଜାତିର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଦାବୀକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରେ । ଏ ସଂସ୍କୃତିର ମାଲିକ ଆମେ ତେଣୁ ଆମ ଜାତିର ସମସ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏଥିରେ ରହିବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିର ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂସ୍କୃତି ଓ ସମାଜବାଦୀ ସଂସ୍କୃତି ସଙ୍ଗେ ଏହା ଯୋଗଦେବ । ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏ ସଂସ୍କୃତି ଏପରି ସଂପର୍କ ହାସଲ କରେ ଯାହା ଫଳରେ ପରସ୍ପର ପରସ୍ପର ଠାରୁ ଛାଡ଼ି ଯିବ । ପରସ୍ପରର ବିକାଶ ଲାଗି ସାହାଯ୍ୟ

କରନ୍ତି ଏବଂ ପୃଥ୍ବୀର ନୂଆ ସଂସ୍କୃତିର ଅଂଶ ହିସାବରେ ପାରସ୍ପରିକ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କାମ କରନ୍ତି । ଏକଥା ସତ ଗୀନ ବିଦେଶୀ ଜାତିମାନଙ୍କର ପ୍ରଗତିଶୀଳ ସଂସ୍କୃତିକୁ ନିଜ ସାଂସ୍କୃତିକ ଖାଦ୍ୟର କଞ୍ଚାମାଲ ହିସାବରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ହଜମ କରି ନେବା ଉଚିତ । ଅତୀତରେ ଆମେ ସେତେ ହଜମ କରିନାହିଁ । ଆମେ ଆଜି ଯାହା ବିଦେଶୀ ଦେଶମାନଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିରେ ଦରକାର ମନେ କରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ହଜମ କରିନେଉ । ଖାଲି ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିଙ୍କର ଆଜିକାଲିକା ସମାଜବାଦୀ ବା ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂସ୍କୃତିକୁ ହଜମ କରିବୁ ସେତିକି ନୁହଁ, ଆଉଁ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷତ୍ବ ସଂସ୍କୃତିରୁ ସାର ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ବିଦେଶୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଦା ଦେଶମାନଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅଭ୍ୟୁଦ୍ଧାନ ସମୟର ସଂସ୍କୃତିରୁ ସାର ଗ୍ରହଣ କରିବୁ ।

ଆମ ଖାଦ୍ୟକୁ ଆମେ ଯେମିତି ଦେଖୁ, ସେମିତି ଏ ପ୍ରକାର ବିଦେଶୀ ପଦାର୍ଥକୁ ଦେଖିବା ଉଚିତ । ଆମେ ଆମ ଖାଦ୍ୟକୁ ଚୋବାଇବାକୁ ପାଟିକୁ ନେଉଁ । ତାପରେ ପାକସ୍ଥଳୀକୁ ଓ ଅନ୍ତାଶୟକୁ ନେଉଁ । ତା ସଙ୍ଗରେ ମୁହଁରୁ ବାହାରୁଥିବା ରସ (ସାଲିଭା) ପାଚକରସ [ପେପସିନ୍] ଏବଂ ଅନ୍ତାଶୟରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିସ୍ତୁତ ରସ ମିଶାଉଁ । ତାହା ଫଳରେ ଖାଦ୍ୟକୁ ଆମେ ସାର ପଦାର୍ଥ ଓ ମଳମୂତ୍ର ଆଦି ବଳକା ପଦାର୍ଥରେ ବିଭାଜନ କରୁ । ତାପରେ ସାର ପଦାର୍ଥକୁ ଦେହ ପୁଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହଜମ କରିଦେଉ ଓ ବଳକା ଯାକ ଛାଡ଼ି ଦେଉ । ଠିକ୍ ସେହିପରି ସାଂସ୍କୃତିକ ପଦାର୍ଥକୁ ଆମେ ବଳମତ ପରଖ କରିବୁ । ଖାଲି ବିନା ସର୍ତ୍ତରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ସବୁ କିଛି ହଜମ କରିଦେବୁ ନାହିଁ । “ବିନା ସର୍ତ୍ତରେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ କରଣର”ର ଧାରଣା

ଭୁଲି; ଅଜାତରେ ବିଦଗ୍ଧୀ ପଦାର୍ଥକୁ ବାଛବିଚାର ନ କରି ଗ୍ରହଣ କରି ଯାଇଥିବାରୁ ଗୀନ ଖୁବ୍ ଯାତନା ଭେଦିଛି, ମାର୍କସ ବାଦର ପ୍ରୟୋଗରେ ମଧ୍ୟ ଗୀନ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ଏ ନିୟମକୁ ଭାଙ୍ଗିବେ ନାହିଁ; ମାର୍କସବାଦର ସାଧାରଣ ସତ୍ୟ ଓ ଗୀନ ବିପ୍ଳବର ବାସ୍ତବ ଅଭ୍ୟାସକୁ ଉଚିତମତେ ଅମେ ଏକତ୍ର କରିବୁ । ମାର୍କସବାଦକୁ ଦରକାରୀ ବୋଲି ପାଇବା ଆଗରୁ ଅମେ ଜାତୀୟ ରୂପକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ମାତ୍ର ତାକୁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଭାବେ କିମ୍ବା ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅଲଗା କରି ଗ୍ରହଣ କରିବୁ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ମାର୍କସବାଦୀ ମାନେ ପରସ୍ପରର ସ୍ପର୍ଶ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ମାର୍କସବାଦକୁ ମାମୁଲି ଭାବେ ଗ୍ରହଣ ସେମାନେ ଗୀନ ବିପ୍ଳବ ସଙ୍ଗେ ଖେଳ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ଗୀନ ବିପ୍ଳବୀ ମହଲରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ, ଗୀନ ସଂସ୍କୃତିର ନିଜର ଅର୍ଥାତ୍ ଜାତୀୟ ରୂପ ଓ ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଦେଉଛି ଆମର ଅଜ୍ଞତା ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି ।

ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂସ୍କୃତିର ବୌଦ୍ଧିଗତ ବୌଦ୍ଧିଗ୍ୟ ରହିଛି, ଏହା ସବୁ ପ୍ରକାର ସାମନ୍ତବାଦୀ ଓ କୁସଂସ୍କାର ମୂଳକ ଭାବଧାରାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବ । ଏହି ସଂସ୍କୃତି ବାସ୍ତବ ସତ୍ୟକୁ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟର ସମନ୍ୱୟକୁ ପ୍ରସାର କରିବ । କାରଣ ଏହା ବାସ୍ତବଘଟଣାରୁ ସତ୍ୟର ସନ୍ଧାନ କରେ ।

ଏଠି ଗୀନ ସବଂସ୍ୱର ବୌଦ୍ଧିଗତ ଭାବଧାରା ଏକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ଓ କୁସଂସ୍କାର ବିରୋଧୀ ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ଗଢ଼ିବ । ବୁର୍ଜୁୟାଙ୍କର ଯେଉଁ ବସ୍ତୁବାଦ ଓ ଯେଉଁ ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜ୍ଞାନଗୁଡ଼ିକ ତଥାପି ପ୍ରତ୍ୟେକୀକ ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକ ସଙ୍ଗେ ଏହି ମିଳିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ଗଢ଼ାଯିବ । ମାତ୍ର

ପ୍ରତିଦିନିଆ ଶାନ୍ତି ଅଦର୍ଶବାଦ ସଙ୍ଗେ ଏହା କେବେହେଲେ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଗତିବିଧି ନାହିଁ । କେତେକ ଅଦର୍ଶବାଦୀ ଓ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ-ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗୀତ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ ରାଜନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଳିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ଗତି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟମାନେ କେବେହେଁ ସେମାନଙ୍କର ଅଦର୍ଶବାଦ ଓ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସମର୍ଥନ କରିବେ ନାହିଁ । ଅତି ପୁରୁଷାଳରେ ଗୀତ-ସାମନ୍ତବାଦ ଏକ ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କୃତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ସେହି ପୁରୁଣା ସଂସ୍କୃତି କିପରି ବିକାଶ ଲାଭ କଲା ତାର ଧାରାକୁ ଅମଳ ଦେଖିବାକୁ ହେବ । ସେହି ସଂସ୍କୃତିରୁ ତାର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସାର ପଦାର୍ଥକୁ ଆମେ ହଜମ କରିବୁ । ତାହାର ସାମନ୍ତବାଦୀ ବଳକା ପଦାର୍ଥକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବୁ । କାରଣ ନୂଆ ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ବିକାଶ କରାଇବାରେ ଓ ଜାତୀୟ ଆନ୍ତରାତ୍ମାକୁ ବଢ଼ାଇବାରେ ତାହା ଅବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ବିନା ସର୍ତ୍ତରେ ଆମେ ସବୁ ହଜମ କରିଦେବୁ ନାହିଁ । ପୁରୁଣା ସାମନ୍ତବାଦୀ ଶାସକ ଶ୍ରେଣୀର ପରୁ ସତ୍ତା ପଦାର୍ଥକୁ ଆମେ ସେ ସଂସ୍କୃତିରୁ ଅଲଗା କରିଦେବୁ । କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ସଂସ୍କୃତିରେ ଥିବା ପରୁ ସତ୍ତା ପଦାର୍ଥଠାରୁ ସେଥିରେ ଥିବା ଅଳ୍ପ ବହୁତ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଓ ବିପ୍ଳବୀ ପ୍ରକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥକୁ ଅଲଗା କରି ଆଣିବୁ । ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନର ନୂଆ ରାଜନୀତି ଓ ନୂଆ ଅର୍ଥନୀତି ଆମର ପୁରୁଣା ରାଜନୀତି ଓ ପୁରୁଣା ଅର୍ଥନୀତିରୁ ବିକାଶଲାଭ କରିଛି । ତେଣୁ ଆମେ ଆମ ଇତିହାସକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବୁ । ତାଠାରୁ ଆମେ ଅଲଗା ରହିବୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଇତିହାସକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ଅର୍ଥ ତାକୁ ବିଜ୍ଞାନମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଯଥାର୍ଥ ସ୍ଥାନ ଦେବା । ସେହି ଇତିହାସର ଦୃଢ଼ାତ୍ମକ ବିକାଶକୁ ସମ୍ମାନ କରିବା । ଆମେ ପୁରୁଣା ଯୁଗର ସୁଖ ଟାଳିବୁ ନାହିଁ କି ନୂଆ ଯୁଗର ନିନ୍ଦା କରିବୁ ନାହିଁ । କିମ୍ବା ଆମେ ସେଥିରେ ଥିବା

ସାମନ୍ତବାଦୀ ବିଷ ପଦାର୍ଥକୁ ସମ୍ମାନ କରି ପ୍ରଶଂସା ଗାନ କରିବୁ ନାହିଁ । ଏହି କାରଣରୁ ଜନ ସାଧାରଣ ଓ ତରୁଣ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଆଗକୁ ଅନେଇବା, ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁବା ନୁହେଁ ।

ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂସ୍କୃତିର ଜନପ୍ରିୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରହିଛି । ମେହେନତକାରୀ ଲେକକର ଏହା ସେବା କରିବା କଥା । କାରଣ ସେମାନେ ସମୁଦାୟ ଗୀନଜନତାର ଶତକରା ୯୦ ଭାଗ । ତେଣୁ ଏହି ସଂସ୍କୃତି କ୍ରମେ ସେହିମାନଙ୍କର ହିଁ ସଂସ୍କୃତିରେ ପରିଣତ ହେବ । ବିପ୍ଳବୀ କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଏକପ୍ରକାରର ଜ୍ଞାନ ଆବଶ୍ୟକ । ବିପ୍ଳବୀ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦେବାକୁ ଏକପ୍ରକାରର ଦରକାର । ଏଇ ଦୁଇଜ୍ଞାନ ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅମଳୁ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେବ । ଏ ଦୁହଁଙ୍କ ଭିତରେ ସଂଯୋଗ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେବ । ସଂସ୍କୃତିର ମାନକୁ ଉଚ୍ଚ କରିବାକୁ ହେବ । ପୁଣି ସଂସ୍କୃତିକୁ ବହୁତ ପ୍ରସାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ ଦୁହଁଙ୍କ ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅମଳୁ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ତରମଧ୍ୟ ଏ ଦୁହଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ହାତରେ ବିପ୍ଳବୀ ସଂସ୍କୃତି ଏକ ବଡ଼ ଅସ୍ତ୍ର । ବିପ୍ଳବ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଯିବା ପୂର୍ବରୁ ବିପ୍ଳବୀ ଭାବଧାରା ପ୍ରଚାର କରି ସଂସ୍କୃତି ତା ଲଗି ବାଟ ଖୋଲି ଦିଏ ।

ବିପ୍ଳବ ବେଳେ ସାଧାରଣ ବିପ୍ଳବୀ ସାମୁଖ୍ୟରେ ସଂସ୍କୃତି ଏକ ପ୍ରଧାନ ଓ ଦରକାରୀ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ । ଏହି ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ସାମୁଖ୍ୟରେ ବିପ୍ଳବୀ ସଂସ୍କୃତିର କର୍ମୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପାଠ୍ୟାବଳୀ “ସେନାଗୁଳକ” ଏକ ବିପ୍ଳବୀ ତତ୍ତ୍ୱବିଦ୍ୟା ବିପ୍ଳବୀ ଅନ୍ତୋଲନ ହୋଇ

ପାରେନା ?” ତେଣୁ ଏଥିରୁ ବିପ୍ଳବୀ ଅଭ୍ୟାସ ଲାଗି ଯେ ବିପ୍ଳବୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନ୍ଦୋଳନ କେତେ ଅବଶ୍ୟକ ତାହା ଆମେ ବୁଝିପାରୁବା ଏହି ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନ୍ଦୋଳନ ଓ ବିପ୍ଳବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଲୋକଙ୍କର ଅନ୍ଦୋଳନ ଓ ବିପ୍ଳବୀ କାର୍ଯ୍ୟ । ତେଣୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ସାଂସ୍କୃତିକ କର୍ମୀମାନେ ଜାପାନ ବିରୋଧୀ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ ସେନାବାହିନୀ ରଖିବା ଦରକାର । ଜନଗଣ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଏ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ ।

ଯେଉଁ ସାଂସ୍କୃତିକ କର୍ମୀମାନେ ଓ ଯେଉଁ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବ-ଆତ୍ମା ଜନଗଣ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ସେମାନେ “ସେନାବିହୀନ ସେନାଗୁଳକ” ଅବା “ଆକାଶ ଦୁର୍ଗର ସେନାପତି ।” ସେମାନଙ୍କର ବାଣୀ ଶବ୍ଦ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରୁ ନାହିଁ । ଆମର ଏଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ହେଲେ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଭ୍ରଷ୍ଟାକୁ ସଂସ୍କାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପର୍କ ସଂପର୍କ ରହିବ । ଜନସାଧାରଣ ଯେ ଆମ ବିପ୍ଳବୀ ସଂସ୍କୃତିର ଅସୀମଶକ୍ତି ଏ କଥା ବୁଝିବା ଦରକାର ।

ଏହି ଜାତୀୟ, ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଜନପ୍ରିୟ ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିରୋଧୀ, ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ସଂସ୍କୃତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ନୂଆ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଓ ନୂଆ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଓ ଗୀନ କ୍ଳାନ୍ତର ସଂସ୍କୃତି ।

ନୂଆ ଶେତାନ୍ତିକ ରାଜନୀତି, ନୂଆଗଣତାନ୍ତିକ ଅର୍ଥନୀତି, ନୂଆଗଣତାନ୍ତିକ ସଂସ୍କୃତିର ସମିଶ୍ରଣ ହେଉଛି ନୂଆ ଗଣତାନ୍ତିକ ଜନତନ୍ତ୍ର । ଏହା ନାମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ଜନତନ୍ତ୍ର । ଏବଂ ଆମେ

ଏହିପରି ଏକ ନୂଆ ଗୀନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକରଣକୁ ଚାହୁଁ । ଆମେ ତାହାର
ସାଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ ।

ଦିଗ୍‌ବଳପୁ ସେ ପଟେ ନୂଆ ଗୀନରୁପ ଜାହାଜର ମାସ୍ତୁଲ
ଦେଖା ଦେଲାଣି । ଆମେ କରତାଳି ଦେଇ ତାକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ
ଜଣାଇବୁ । ଦୁଇହାତ ଉଠୁକୁ ତୋଳ । ନୂଆ ଗୀନ ଆମର ।

ପ୍ରକାଶକ:—
ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଗୌଧରୀ
ନବଯୁଗ ପ୍ରେସ୍‌ଲିମ୍
କଟକ—୨

ଅନୁରୋଧ
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି
କଟକ—୨

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ
ଫେବୃଆରୀ ୧୯୫୩

ନବଯୁଗ ପ୍ରେସ୍‌ଲିମ୍
ବାଲୁବଜାର କଟକ—୨